

مهربان خدایچه

وقتی دلم نا آرام است

می دانم جایی از زندگی فراموشت کرده ام

نیاز مندم به تو

به نگاهت به تو جهت به مهربانیت

من جز تو کسی را ندارم و جز تو هیچ کس و هیچ چیز آرام نمی کند

همیشه یار و پناهم باش

موفق باشید

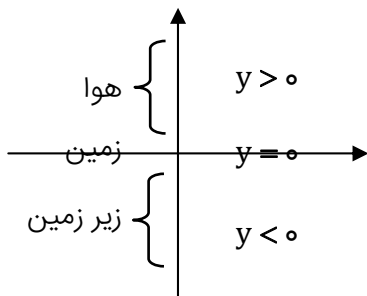
مهدی امینی راد

فهرست

۱ درسنامه	۱
۲۷ تست‌های تابع	۲
۵۴ تست‌های مثلثات	۳
۷۲ تست‌های حد	۴
۸۶ تست‌های مشتق	۵
۸۸ ۲ نمونه آزمون تستی برای آمادگی آزمون‌های کشوری دی‌ماه	۶
۱۱۱ نمونه سوال تشریحی ویژه آزمون دی‌ماه	۷
۱۲۰ مثال‌ها و تمارین کتاب	۸
۱۴۱ جزوه محاسبات	۹
۱۴۷ پیوست	۱۰

فصل اول: تابع

قسمت اول: تعیین علامت

۱- تعیین علامت معادله درجه اول

$$y = ax + b$$

$$y = 0 \rightarrow ax + b = 0 \rightarrow x = \frac{-b}{a} \text{ (ریشه)}$$

نکته: در تعیین علامت حواسمون به علامت a باشه ☺

x	x
p	ϕ
مخالف علامت a	موافق علامت a

۲- تعیین علامت معادله درجه دوم

$$y = ax^2 + bx + c$$

۱) $\Delta > 0 \rightarrow$ ریشه متمایز ۲

x	x_1	x_2
p	موافق علامت a	مخالف علامت a
	موافق علامت a	موافق علامت a

۲) $\Delta = 0 \rightarrow$ ریشه مضاعف ۱

x	$x_1 = x_2$
p	موافق علامت a
	موافق علامت a

۳) $\Delta \rightarrow$ ریشه ۰

x	$-\infty$	$+\infty$
p	همواره موافق علامت a	

* تعیین علامت به روش ریشه‌های زوج و فرد:

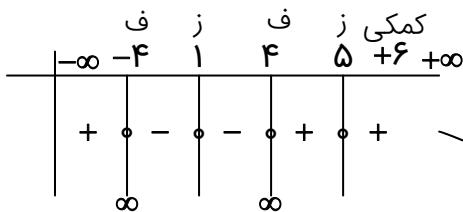
$$P = \frac{(x-1)^2 |x-5|}{x^2 - 16}$$

ریشه زوج $(x-1)^2 = 0 \rightarrow x = 1$

ریشه زوج $|x-5| = 0 \rightarrow x = 5$

سوال
ریشه‌ی زوج چیه!!!!?
عزیزم اگر کل عبارت داخل قدر مطلق یا داخل پرانتز با توان زوج باشد ریشه زوج تولید می‌کند.

$$x^2 - 16 = 0 \rightarrow x = \pm 4$$

نکته: حواسمون به ریشه‌های مخرج باشه که غیر قابل قبول هستند.

روش محاسبه: یه عدد کمکی اینجا ($x = 4$) را داخل سوال انداختیم حاصل مثبت شد بعد اگر به ریشه زوج رسیدیم علامت عوض نمی‌شه اما اگر به ریشه فرد برخورد کردیم علامت عوض می‌شه به همین راحتی (گلابی!!)

نکته: تعیین علامت در قسمت‌های زیادی استفاده میشه مثل تعیین دامنه و حل نامعادلات و ...

قسمت دوم تابع) معادله و تابع درجه دوم

۱- رسم تابع درجه دوم:

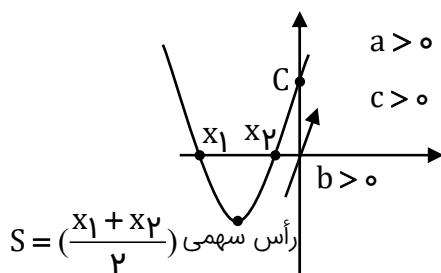
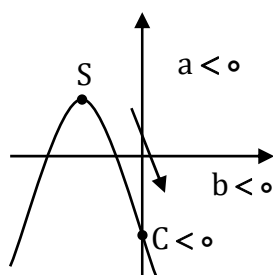
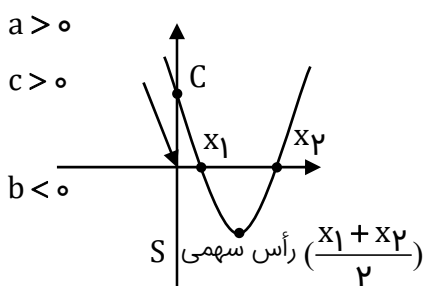
$$y = ax^2 + bx + c$$

$$\text{ضریب } a = x^2 \rightarrow \begin{cases} a > 0 \text{ (دسته‌ها روبه بالا)} \\ a < 0 \text{ (دسته‌ها روبه پایین)} \end{cases}$$

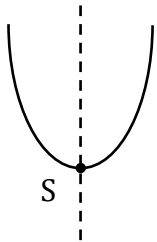
$$\text{ضریب } b = x \rightarrow x = \frac{-b}{2a} \text{ (رأس سهمی)}$$

روش تستی برای تشخیص جهت b از چپ به راست به نقطه C نزدیک شو اگر سربالایی رفتی $b > 0$ اگر سربالایی رفتی $b < 0$.

همیشه روی محور y ها \rightarrow ضریب ثابت $c =$ قدم سوم

نکته: نقطه رأس سهمی یا (S)

$$S \left\{ \begin{array}{l} x = \frac{-b}{2a} \quad (\text{محور تقارن سهمی} = \text{طول رأس سهمی}) \\ y = f(x) = \frac{-\Delta}{4a} \quad (\text{عرض رأس سهمی}) \end{array} \right.$$

۲. حل معادله درجه دوم (بدست آوردن ریشه‌ها)

برای حل معادله درجه دوم راه‌های زیادی وجود دارد. از جمله استفاده از اتحاد و تجزیه، استفاده از روش هندسی. روش دلتا:

$$\Delta = b^2 - 4ac \rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \Delta > 0 \rightarrow x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} \\ \Delta = 0 \rightarrow x_1 = x_2 = \frac{-b}{2a} \\ \Delta < 0 \rightarrow x_1, x_2 \text{ ندارد} \end{array} \right.$$

۲ ریشه متمایز
۱ ریشه مضاعف (مماس)
بدون ریشه

استفاده از اتحاد و تجزیه: این قسمت رو اکثر عزیزان اطلاعات کافی دارند و فقط چند مثال می‌زنم.

$$1) x^2 + 5x + 6 = 0$$

$$(x+2)(x+3) = 0 \rightarrow \begin{cases} x = -2 \\ x = -3 \end{cases}$$

$$2) 2x^2 - 5x + 2 = 0 \xrightarrow{\text{روش تستی به جای روش A}} 2x^2 - 5x + 2 = 0$$

$$x^2 - 5x + 4 = 0 \rightarrow (x-1)(x-4) = 0$$

$$\rightarrow (2x-1)(x-2) = 0 \rightarrow \begin{cases} 2x-1 = 0 \rightarrow x = \frac{1}{2} \\ x-2 = 0 \rightarrow x = 2 \end{cases}$$

$$3) 3x^2 - 2x - 8 = 0 \xrightarrow{\text{روش تستی به جای روش A}} 3x^2 - 2x - 8 = 0$$

$$x^2 - 2x - 24 = 0 \rightarrow (x-6)(x+4) = 0$$

$$(3x+4)(x-\frac{6}{3}) = 0 \rightarrow \begin{cases} 3x+4 = 0 \rightarrow x = -\frac{4}{3} \\ x-2 = 0 \rightarrow x = 2 \end{cases}$$

۳. روابط بین ریشه‌های معادله درجه دوم

نکته:

$$*S = x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}$$

$$*P = x_1 \times x_2 = \frac{c}{a}$$

$$*d = |x_1 - x_2| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$$

$$x_1^2 + x_2^2 = S^2 - 2P$$

$$x_1^3 + x_2^3 = S^3 - 3PS$$

$$\sqrt{x_1} + \sqrt{x_2} = \sqrt{S + 2\sqrt{P}}$$

۴. نوشتن معادله از روی ریشه‌ها:

$$x^2 - Sx + P = 0$$

$$K(x - \alpha)(x - \beta) = 0$$

$$K(x - \alpha)^2 = 0$$

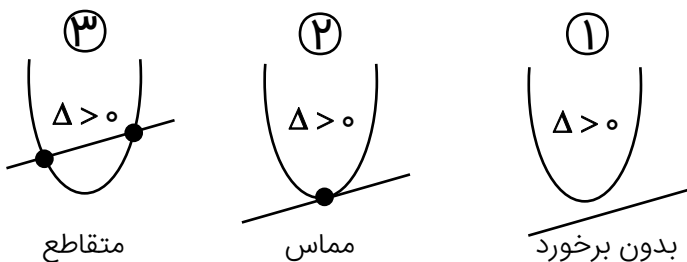
* نوشتن معادله با داشتن S و P

* اگر α و β ریشه‌های متمایز معادله باشند

* معادله با ریشه مضاعف (تکراری) مانند α

نکته: هنگامی معادله ریشه مضاعف دارد که $\Delta = 0$ باشد.

۵. وضعیت نسبی خط و صفحه:

متقاطع

مماس

بدون برخورد

مثلاً تو سوال مطرح میشه: خط به معادله $y = m + c$ با منحنی به معادله $y = -x^2 + 2x$ هیچ نقطه مشترک ندارند، خوب بچه‌ها این یعنی چی!!!! یعنی اگر این منحنی و خط را مساوی هم قرار بدیم $\Delta < 0$ میشه.

۶. تحلیل علامت ریشه‌ها با S و P:

$$\Delta > 0 \rightarrow \begin{cases} S > 0 \text{ و } P > 0 \rightarrow \text{هر دو ریشه مثبت} \\ S < 0 \text{ و } P > 0 \rightarrow \text{هر دو ریشه منفی} \end{cases}$$

و مدل‌های دیگر: عزیزم کمی فکر کن و برای خودت مثال بزن، راحت به جواب می‌رسی. مثلاً اگر جمع ریشه‌ها مثبت و ضرب ریشه‌ها مثبت یعنی هر دو مثبت دیگه!!!

۷. دو حالت مهم برای یافتن سریع جواب در معادلات درجه دوم:

$$y = ax^2 + bx + c$$

$$۱) a + b + c = 0 \rightarrow x_1 = 1, x_2 = \frac{c}{a}$$

$$۲) a + c = b \rightarrow x_1 = -1, x_2 = \frac{-c}{a}$$

۸. حل معادلات به فرم $a \circ^2 + b \circ + c = 0$

مثال: مجموع ریشه‌های حقیقی $(x^2 + x)^2 - 18(x^2 + x) + 72 = 0$

حل: اینجا دایره ما $(x^2 + x)$ هستش

$$x^2 + x = t$$

$$t^2 - 18t + 72 = 0 \rightarrow (t - 6)(t - 12) = 0 \quad t = 6, t = 12$$

$$x^2 + x = 12 \rightarrow x^2 + x - 12 = 0 \rightarrow S = \frac{-b}{a} = \frac{-1}{1} = -1 \rightarrow \text{مماس} = -1 - 1 = -2$$

$$x^2 + x = 6 \rightarrow x^2 + x - 6 = 0 \rightarrow S = \frac{-b}{a} = \frac{-1}{1} = -1$$

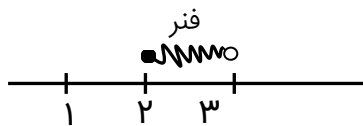
تابع جزء صحیح: (براکت)

$$[x] = \begin{cases} x & x \in \mathbb{Z} \\ \text{عدد صحیح سمت چپ} & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

معادلات و نامعادلات جزء صحیح

$$۱) [x] = n \rightarrow n \leq x < n + 1$$

مثال: $[x] = 2 \rightarrow 2 \leq x < 3$

$$۲) [x] \leq n \rightarrow x \geq n$$

$$۳) [x] \leq n \rightarrow x < n + 1$$

ویژگی‌های جزء صحیح:

۱) اگر k عدد صحیح باشد از براکت خراج می‌شود. $[x + k] = [x] + k$

$$۲) [x] + [-x] = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

$$۰ \leq x - [x] < ۱ \xrightarrow{\text{یا}} [x] \leq x \leq [x] + ۱$$

جزء اعشاری

نکته: می‌تواند هر عبارتی باشد.

$$۰ \leq [] - [] < ۱$$

نمودار توابع جزء صحیح:

$$y = a[bx]$$

$$\text{طول پله} = \frac{1}{b}$$

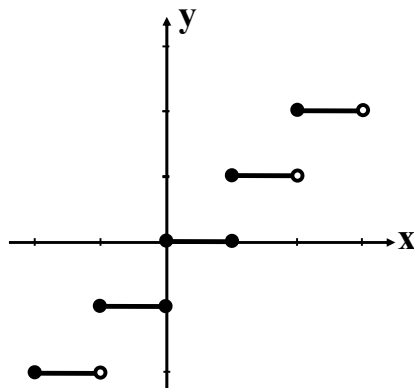
$$\text{فاصله عرضی} = a$$

$$\text{طول نقطه ناپیوستگی} \Rightarrow bx = k \Rightarrow x = \frac{k}{b}$$

چند نمودار مهم توابع جزء صحیح:

۱)

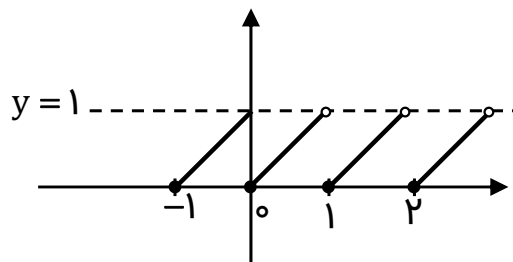
$$y = [x]$$

در این نمودار همیشه نقاط سمت چپ پاره خطها توپیر و شکل تابع شبیه پله است و طول هر پله نیز ۱ است.

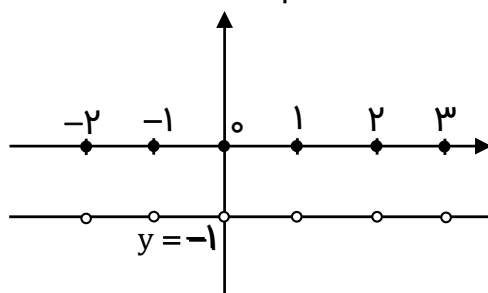
۲)

$$y = x - [x]$$

۳)

$$y = [x] + [-x]$$

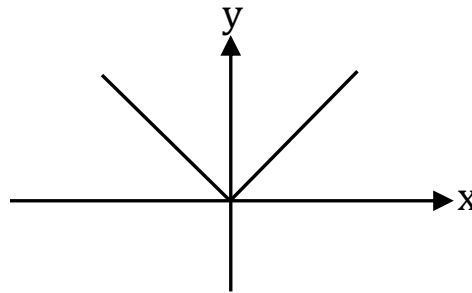
در این نمودار به ازای اعداد صحیح صفر و به ازای بقیه ۱- می‌شود.

قدر مطلق: تعریف:

$$| \text{☁} | = \begin{cases} \text{☁} & \text{ذات مثبت} \\ -\text{☁} & \text{ذات منفی} \end{cases}$$

$$\begin{cases} \text{☁} \geq 0 \\ \text{☁} < 0 \end{cases}$$

$$|x| = \begin{cases} +x & x \geq 0 \\ -x & x < 0 \end{cases}$$

چند ویژگی ساده قدر مطلق:

$$\begin{array}{ll} ۱) |a| \geq 0 & ۳) \left| \frac{a}{b} \right| = \frac{|a|}{|b|} \\ ۲) |a| = |-a| & ۴) |ab| = |a| |b| \end{array}$$

معادلات قدر مطلق:

$$\begin{array}{l} ۱) |f(x)| = a \xrightarrow{a \geq 0} f(x) = \pm a \quad (\text{با شرط}) \\ ۲) |f(x)| = |g(x)| \longrightarrow f(x) = \pm g(x) \quad (\text{بدون هیچ قید و شرطی}) \end{array}$$

نامعادلات قدر مطلق:

$$\begin{array}{l} ۱) |f(x)| < a \xrightarrow{a > 0} -a \leq f(x) \leq +a \\ ۲) |f(x)| > a \xrightarrow{a > 0} \begin{cases} f(x) > a \\ f(x) < -a \end{cases} \end{array}$$

نکته: برای نامعادلات بالا: $\left. \begin{array}{l} ۱) a < 0 \leftarrow \text{با معنی است.} \\ ۲) a > 0 \leftarrow \text{همیشه برقرار است.} \end{array} \right\}$

$$\begin{array}{l} ۳) |f(x)| < |a| \longrightarrow x^2 < a^2 \\ (x^2 - a^2) < 0 \longrightarrow (x-a)(x+a) < 0 \end{array}$$

به روش اتحاد مزوج حل می‌کنیم.

نا مساوی مثلثی:

$$1) |a+b| \leq |a|+|b|$$

اگر $ab < 0$ (مختلف علامه) باشد علامت نامساوی برقرار است و اگر $ab > 0$ (متحدالعلامه) علامت مساوی برقرار است.

تابع يك به يك و تابع معكوس

تابع يك به يك: تابعی که در آن هیچ دو زوج مرتب متمایزی، مؤلفه‌ی دوم تکراری نداشته باشند، البته حواسمان باشد که خود زوج مرتب باید تابع باشد.

بررسی يك به يك بودن از روی نمودار: هر خطی موازی محور x ها، نمودار تابع را حداکثر در یک نقطه قطع کند.

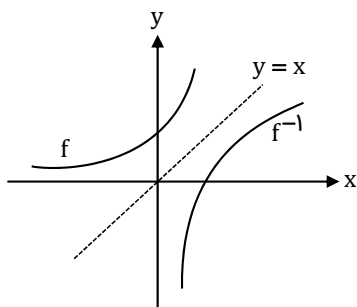
نکته: تابع اکیداً صعودی یا اکیداً نزولی (یکنوا) يك به يك است.

نکته: تابعی وارون‌پذیر است که يك به يك باشد (اگر f يك به يك باشد، f^{-1} تابع خواهد بود)

پیدا کردن تابع وارون

۱- **زوج مرتب**: کافی است که جای مؤلفه‌های اول و دوم یعنی x و y را عوض کنیم.

۲- **نمودار**: نمودار تابع $f(x)$ را نسبت به خط $y = x$ (نیمساز ربع اول و سوم) قرینه می‌کنیم.

$$f(a) = b \rightarrow f^{-1}(b) = a$$

۳- **ضابطه**: برای یافتن ضابطه‌های تابع وارون از روی ضابطه ۲ روش وجود دارد.

روش اول: ابتدا x را بر حسب y محاسبه می‌کنیم و سپس جای x و y را عوض می‌کنیم (x را تنها می‌کنیم)

$$\text{مثال} \rightarrow y = 2x - 3 \rightarrow y + 3 = 2x \rightarrow x = \frac{y+3}{2}$$

حالا جای x و y را عوض می‌کنیم

$$f^{-1}(x) = y = \frac{x+3}{2}$$

نکته: برای حل تست‌های این قسمت می‌توان از روش عددگذاری هم استفاده کرد.

روش دوم: در ضابطه‌ی f به جای x ، y و به جای y ، x قرار می‌دهیم و سپس y را بر حسب x به دست می‌آوریم. ضابطه‌ی به دست آمده، ضابطه‌ی تابع وارون f است.

$$\text{مثال} \rightarrow y = -4x + 5$$

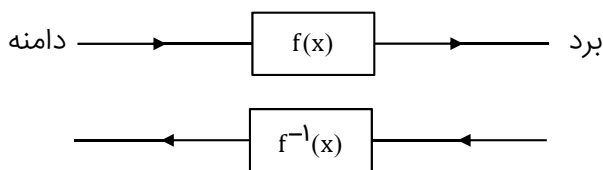
$$x = -4y + 5 \rightarrow 4y = -x + 5 \rightarrow y = \frac{-x+5}{4} \rightarrow f^{-1}(x) = \frac{-x+5}{4}$$

نکته: $f(a) = b \rightarrow f^{-1}(b) = a$ و $R_f = D_{f^{-1}}$ و $D_f = R_{f^{-1}}$

نکته: در تابع $f(x) = \frac{ax+b}{cx+d}$ اگر $a+d=0$ باشد، آنگاه وارون تابع با خود آن برابر می‌شود.

نکته: ترکیب f و f^{-1}

$$f^{-1} \circ f(x) = f \circ f^{-1}(x) = x$$

نکته: استفاده از تابع f و f^{-1} به شکل ماشین

مسیر حرکت عوض شود تابع معکوس می‌شود.

اعمال جبری روی توابع و ترکیب توابع

منظور از اعمال جبری یعنی $(f \pm g)$ می‌باشد که برای این منظور ابتدا باید شرط $Df \cap Dg$ را بررسی کنیم و سپس اعمال جبری را روی توابع اجرا می‌کنیم.

$$(f \pm g)(x) = f(x) \pm g(x) \xrightarrow{\text{به شرط}} Df \cap Dg$$

$$\frac{f}{g}(x) = \frac{f(x)}{g(x)} \xrightarrow{\text{به شرط}} Df \cap Dg - \{g(x) = 0\}$$

نکته ۱: برای محاسبه اعمال جبری در توابع زوج مرتبی ابتدا زوج‌های مرتبی که مؤلفه‌ی اول یکسان دارند را مشخص می‌کنیم و سپس مؤلفه‌های دوم آن را + یا - یا \times یا \div می‌کنیم. خلاصه در دامنه مشترک، اعمال جبری روی برد انجام می‌شود.

نکته ۲: تساوی دو تابع: هنگامی دو تابع f و g با هم برابرند که دو شرط زیر برقرار باشد.

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{اول} \rightarrow Df = Dg \\ \text{دوم} \rightarrow \text{ساده شده تابع } f = \text{ساده شده تابع } g \text{ باشد} \end{array} \right.$$

ترکیب دو تابع

ترکیب دو تابع به صورت ضابطه: ترکیب دو تابع f و g را به صورت

$$f \circ g(x) = f(g(x)) \quad x \rightarrow [g] \rightarrow [f] \rightarrow f \circ g$$

$$g \circ f(x) = g(f(x)) \quad x \rightarrow [f] \rightarrow [g] \rightarrow g \circ f$$

دامنه‌ی ترکیب توابع

$$f(g(x)) =$$

$$D_{f \circ g} = \{x \mid x \in D_g, g(x) \in D_f\} \rightarrow$$

روش حفظ کردن متوجه شدن

$$x \rightarrow \boxed{g} \rightarrow \boxed{f} \rightarrow \text{خروجی}$$

روش حفظ کردن متوجه شدن مسیر حرکت ماشین است.

$$D_{g \circ f} = \{x \mid x \in D_f, f(x) \in D_g\} \rightarrow$$

$$g(f(x))$$

$$x \rightarrow \boxed{f} \rightarrow \boxed{g} \rightarrow \text{خروجی}$$

تابع | نمودارشناسی |

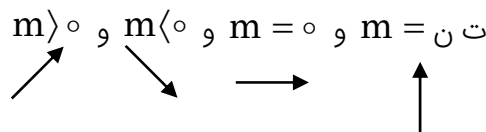
$$عرض = x \quad طول = h \quad مبدأ = 0$$

دستگاه مختصات

$$y = ax + b, \quad y = mx + h \rightarrow$$

تابع درجه اول

$$m \text{ تندی} = \frac{\Delta y}{\Delta x} = \tan \alpha \quad (\alpha = \text{حاده}) \quad \text{توضیحات } m \text{ و } h$$

$$m > 0 \quad m < 0 \quad m = 0 \quad m = \infty$$

محور yها = ارتفاع خط = عرض از مبدأ: h

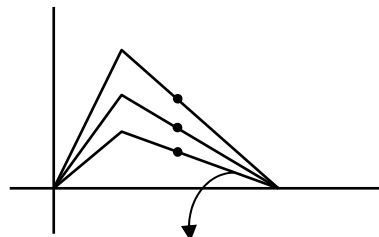
$$\begin{cases} y = mx + h \\ y - y_0 = m(x - x_0) \end{cases} \quad \left\{ \begin{array}{l} m, A \left| \begin{array}{l} x \\ y \end{array} \right. \\ A \left| \begin{array}{l} x \\ y \end{array} \right., B \left| \begin{array}{l} x \\ y \end{array} \right. \end{array} \right. \quad \text{برای نوشتن معادله خط}$$

انبساط و انقباض

۱- انبساط و انقباض عمودی ← تغییرات در برد

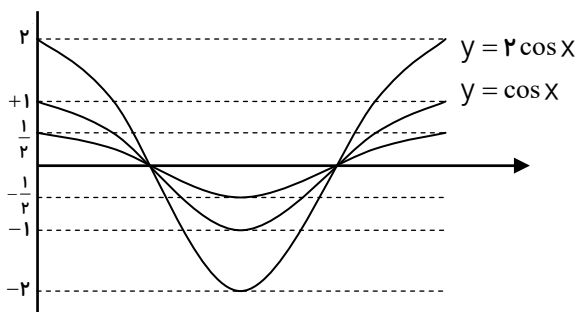
$$y = Kf(x)$$

\swarrow انقباض $0 < K < 1$ \searrow انبساط $K > 1$

به عنوان مثال $f(x)A \Big|_{Ky}^{x_0}$

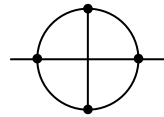
$$y = \frac{1}{3}f(x) \quad A \Big|_{Ky}^{x_0}$$

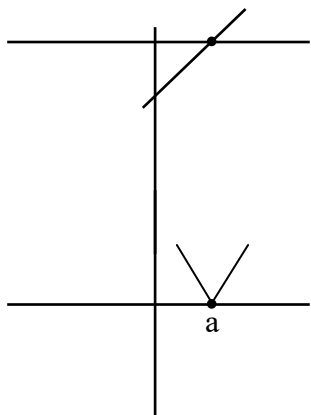

$$y = \cos x$$

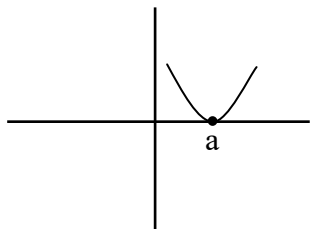
$[0, 2\pi]$

مثال ۱:

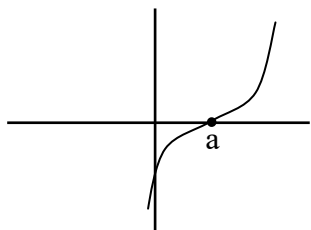

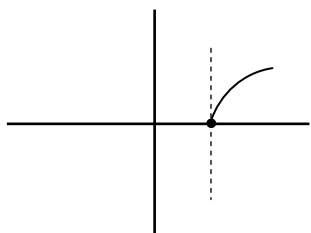
$$(x - a)$$

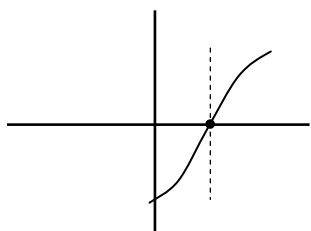
$$|(x - a)| \text{ مفهوم قدر مطلق}$$

$$(x - a)^{2k} \text{ فشار بالا پایین}$$

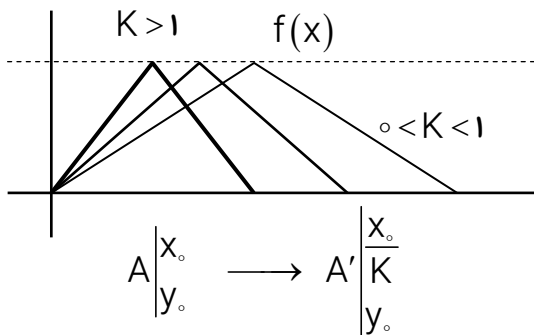
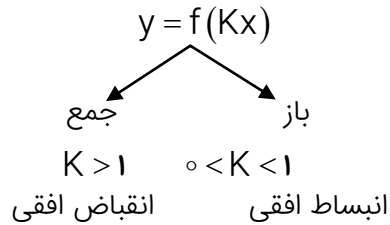
$$(x - a)^{2k+1} \text{ فشار}$$

$$\text{تعیین علامت - فشار از چپ و راست } \sqrt{x - a} \text{ زوج}$$

$$\text{فشار از چپ و راست } \sqrt{x - a} \text{ فرد}$$

۲- انبساط و انقباض افقی ← تغییر در دامنه

نکته: $rx \in D_f \longrightarrow x \in \frac{1}{r}D_f$

$$y = f(Kx)$$

$$K > 1 \longrightarrow y = f(rx)$$

$$0 < K < 1 \longrightarrow y = f\left(\frac{1}{r}x\right)$$

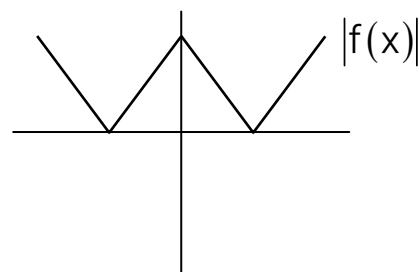
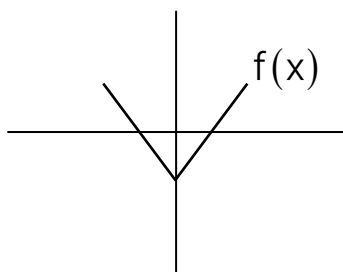
$$\frac{1}{r}x \in D_f \longrightarrow x \in rD_f$$

عنوان	فرم ضابطه	شکل‌ها
ریشه ساده	$(x-a) \cdot f(x)$	
ریشه مضاعف	$(x-a)^{2k} \cdot f(x)$	
ریشه مکرر فرد	$(x-a)^{2k+1} \cdot f(x)$	
نقطه گوشه	$ x-a \cdot f(x)$	
عطف قائم	$\sqrt[فرد]{x-a} \cdot f(x)$	
بازگشت	$\sqrt[زوج]{x-a} \cdot f(x)$	

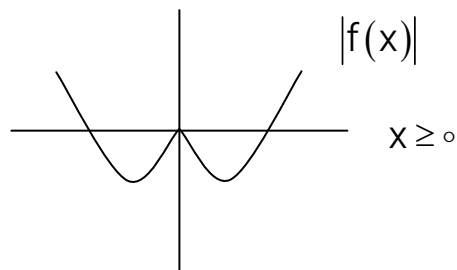
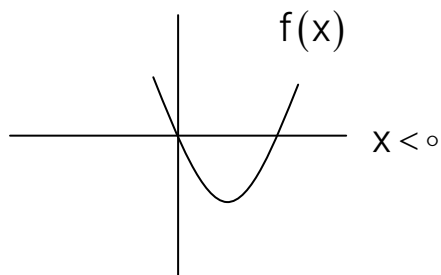
نکته:

$$f(x) \begin{cases} |f(x)| \\ f(|x|) \end{cases}$$

۱) $y = |f(x)| \rightarrow \begin{cases} f(x) & f(x) \geq 0 \\ -f(x) & f(x) < 0 \end{cases}$ محور لها -
محور لها +

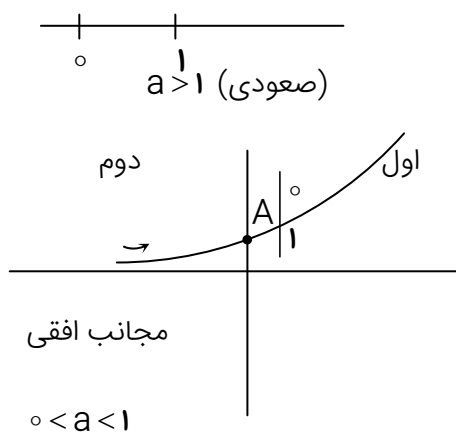
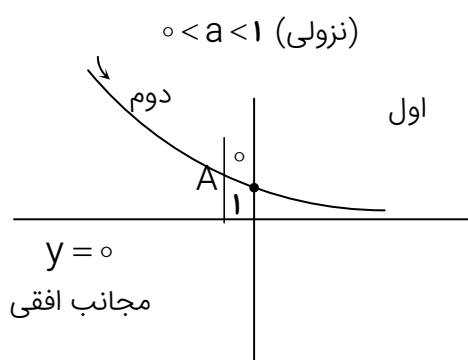
$$۲) \quad f(|x|) \rightarrow \begin{cases} f(x) & f(x) \geq 0 \\ f(-x) & f(x) < 0 \end{cases}$$

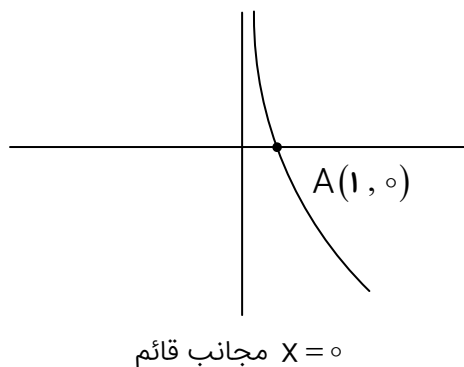
قسمت‌هایی از تابع که در x ‌های منفی هستند در صورت وجود حذف و قرینه قسمت (x ‌های $+$) را نسبت به محور y ‌ها رسم می‌کنیم.

رسم توابع نمایی و لگاریتمی

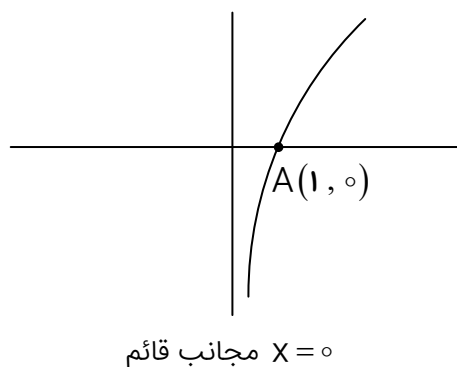
$$y = a^x \quad a > 0, a \neq 1$$

$$y = \log_a^x \quad D = \begin{cases} x > 0 \\ a > 0, a \neq 1 \end{cases}$$

$$y = \log_a^x \quad D = \begin{cases} x > 0 \\ a > 0, a \neq 1 \end{cases}$$

فصل دوم: مثلثات

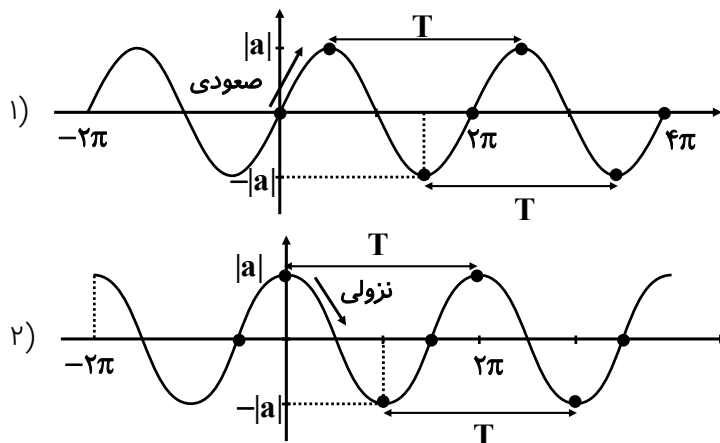
تابع متناوب

تابع f را متناوب گوییم هر گاه هر عدد حقیقی چون T وجود داشته باشد به طوری که برای هر x در دامنه تابع f ، $f(x+T) = f(x)$ باشد عدد T را تناوب تابع f می‌نامند و کوچکترین مقدار مثبت T را در صورت وجود دوره تناوب تابع f می‌نامند.

مثال:

نکته ۱: فاصله بین Min یا Max برابر یک دوره تناوب است. $\text{Sin}(x \pm 2k\pi) = \text{Sin } x$

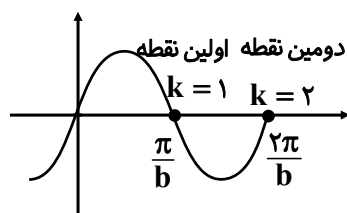
نکته ۲: فاصله بین Max و یک Min تناوب، $\frac{T}{2}$ است. $\text{Cos}(x \pm 2k\pi) = \text{Cos } x$

$$y = a \sin bx$$

$$y = a \cos bx$$

نکته ۳: طول محل تلاقی تابع با محور $\text{Cos } x$ $\frac{k\pi}{b}$ است.

$$y = a \sin \boxed{(bx+c)} + d \rightarrow \text{عدد تنها} \rightarrow \text{دامنه}$$

نکات مهم دیگر:

$$\text{Max} = |a| + d$$

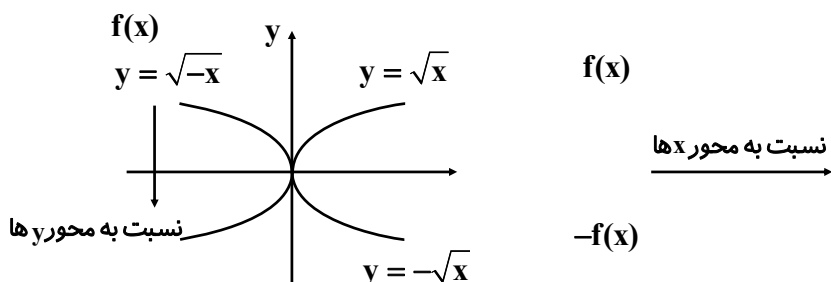
$$\text{Min} = -|a| + d$$

d = مقدار میانگین Max و Min است.

نکته ۱: اگر a منفی شود نمودار نسبت به محور x ها قرینه می‌شود.

نکته ۲: اگر b منفی شود نمودار نسبت به محور y ها قرینه می‌شود.

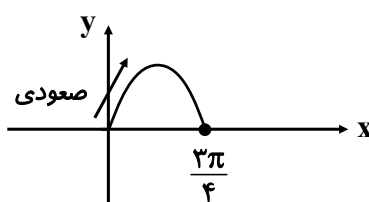
ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

مثال: قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $y = \sin Kx$ به صورت زیر است K کدام است.

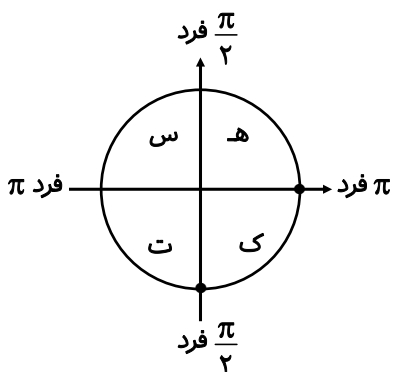
$$\frac{4}{3} \quad (1) \quad \frac{2}{3} \quad (2) \quad \frac{3}{4} \quad (3) \quad \frac{3}{2} \quad (4) \quad \frac{4}{3}$$

نکته: شکل نصف دوره تناوب تابع \sin است.

$$\text{فرمول } T = \frac{2\pi}{|k|} \Rightarrow \frac{1}{\cancel{4}} \left(\frac{\cancel{4}\pi}{|k|} \right) = \frac{\cancel{4}\pi}{4} \rightarrow |k| = \frac{4}{3} \rightarrow K = \pm \frac{4}{3} \Rightarrow \boxed{K = \frac{4}{3}}$$

نکته: یادآوری

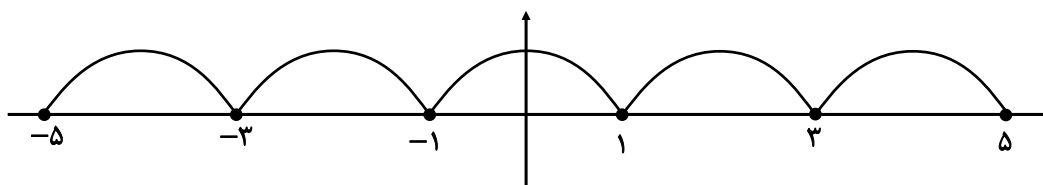
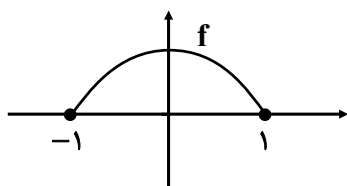

$$\cos x = \cos(2\pi + x) = \cos(4\pi + x) = \cos(6\pi + x) = \cos(\text{زوج } \pi + x)$$

$$\sin x = \sin(2\pi + x) = \sin(4\pi + x) = \sin(6\pi + x) = \sin(\text{زوج } \pi + x)$$

یعنی 2π و 4π و 6π ... دوره تناوب ما هستند اما کوچکترین آنها 2π $T = 2\pi$

مثال: اگر f تابعی متناوب باشد با دوره تناوب $T = 2$

نکته مهم: دوره تناوب

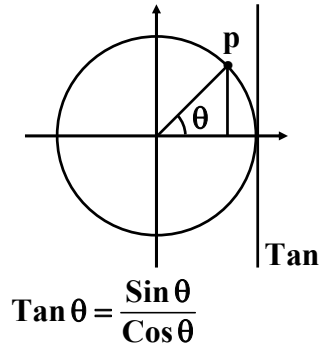
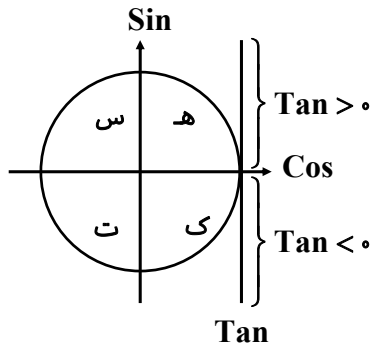
$$y = a\sin(bx + c) + d \rightarrow T = \frac{2\pi}{|b|} \rightarrow \text{ضریب } x$$

$$y = a\cos(bx + c) + d$$

نکته مهم:

$$y = a \tan(bx + c) + d$$

$$y = a \cot(bx + c) + d \rightarrow T = \frac{\pi}{|b|} \times \text{ضریب } x$$

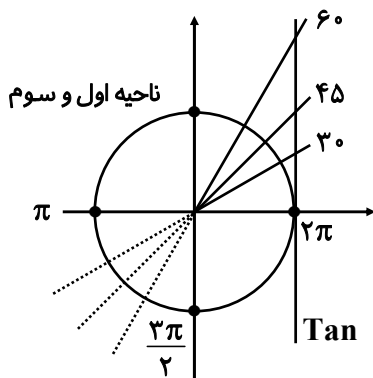
نکته:

$$D = \mathbb{R} - \{\cos x = 0\} \rightarrow D = \{x \mid x \in \mathbb{R}, x \neq ka + \frac{\pi}{2}\}$$

$$\text{برد } \mathbb{R} = (-\infty, +\infty)$$

نکته $\tan(\pi + x) = \tan x$

$$T = \pi$$

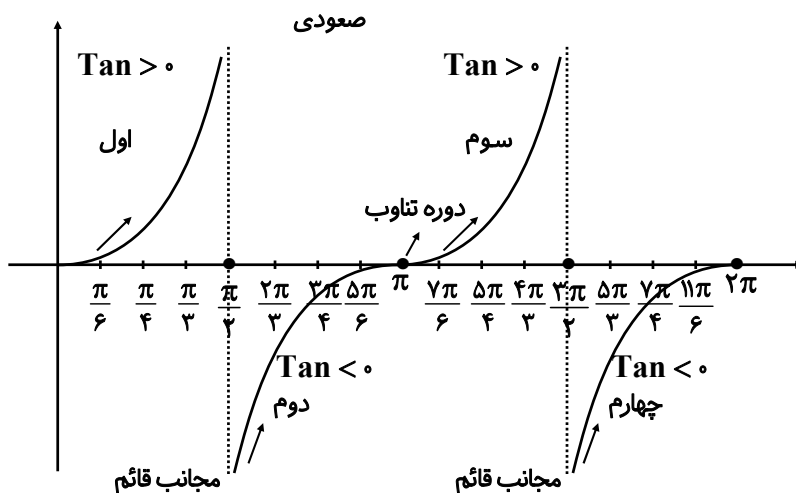

$$0 < \theta < \frac{\pi}{2}$$

$$\tan > 0$$

$$\pi < \theta < 3\pi$$

$$\tan > 0$$

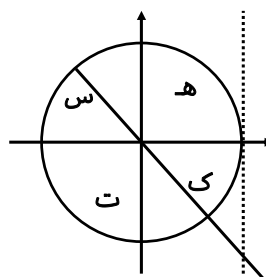

جایی که مخرج صفر است

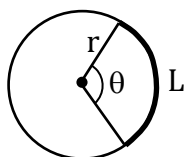
$$\text{حدی: } \tan \left[\frac{\pi}{2} \right] = \frac{\sin \frac{\pi}{2}}{\cos \frac{\pi}{2}} = \frac{1}{0} = +\infty \text{ اول } < \frac{\pi}{2}$$

جایی که مخرج صفر است

$$\text{حدی: } \tan \left[\frac{3\pi}{2} \right] = \frac{\sin \frac{3\pi}{2}}{\cos \frac{3\pi}{2}} = \frac{-1}{0} = -\infty \text{ اول } < \frac{\pi}{2}$$

نکات مثلثات

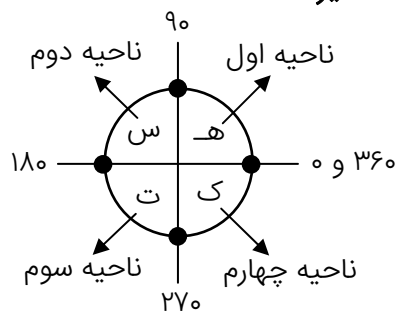

۱- زاویه برحسب رادیان $L = r \times \theta$ → شعاع ↑ / طول کمان ↓

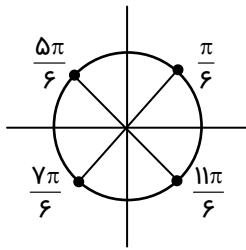
۲- شناخت دایره

ت = tan و cot مثبت
ک = cos مثبت

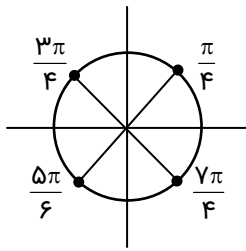
ه = همه مثبت
س = sin مثبت

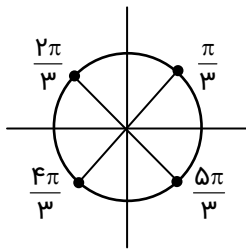
۳- زاویه‌های مهم در مثلثات

دایره برحسب ۳۰ درجه $(\frac{\pi}{6})$

دایره برحسب ۴۵ درجه $(\frac{\pi}{4})$

دایره برحسب ۶۰ درجه $(\frac{\pi}{3})$

روابط مثلثاتی

بسته ۱

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$$

$$\sin^4 \alpha + \cos^4 \alpha = 1 - 2 \sin^2 \alpha \cdot \cos^2 \alpha$$

$$\sin^6 \alpha + \cos^6 \alpha = 1 - 3 \sin^2 \alpha \cdot \cos^2 \alpha$$

بسته ۲

$$\sin^2 \alpha = \frac{\tan^2 \alpha}{1 + \tan^2 \alpha} = \frac{1}{1 + \cot^2 \alpha}$$

$$\cos^2 \alpha = \frac{1}{1 + \tan^2 \alpha} = \frac{\cot^2 \alpha}{1 + \cot^2 \alpha}$$

بسته ۳

$$\sin(\alpha \pm \beta) = \sin \alpha \cdot \cos \beta \pm \cos \alpha \cdot \sin \beta$$

$$\cos(\alpha \pm \beta) = \cos \alpha \cdot \cos \beta \mp \sin \alpha \cdot \sin \beta$$

$$\tan(\alpha \pm \beta) = \frac{\tan \alpha \pm \tan \beta}{1 \mp \tan \alpha \cdot \tan \beta}$$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

بسته ۴

$$\sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

$$\sin 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 + \tan^2 \alpha}$$

بسته ۵

$$\cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha = 2 \cos^2 \alpha - 1 = 1 - 2 \sin^2 \alpha$$

$$\cos 2\alpha = \frac{1 - \tan^2 \alpha}{1 + \tan^2 \alpha}$$

بسته ۶

$$\tan 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha} = \frac{\sin 2\alpha}{\cos 2\alpha}$$

$$\sin 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 + \tan^2 \alpha} \quad (\text{یادآوری})$$

$$\cos 2\alpha = \frac{1 - \tan^2 \alpha}{1 + \tan^2 \alpha} \quad (\text{یادآوری})$$

بسته ۷

$$\tan\left(\frac{\pi}{4} + \alpha\right) = \frac{1 + \tan \alpha}{1 - \tan \alpha}$$

$$\tan\left(\frac{\pi}{4} - \alpha\right) = \frac{1 - \tan \alpha}{1 + \tan \alpha}$$

بسته ۸

$$\sin^4 \alpha + \cos^4 \alpha = 1 - 2 \sin^2 \alpha \cdot \cos^2 \alpha = 1 - \frac{2}{4} \sin^2 2\alpha$$

$$\sin^6 \alpha + \cos^6 \alpha = 1 - 3 \sin^2 \alpha \cdot \cos^2 \alpha = 1 - \frac{3}{4} \sin^2 2\alpha$$

بسته ۹

$$(\sin \alpha \pm \cos \alpha)^2 = 1 \pm \sin 2\alpha$$

$$\tan \alpha + \cot \alpha = \frac{2}{\sin 2\alpha}$$

$$\tan \alpha - \cot \alpha = -2 \cot 2\alpha$$

بسته ۱۰

$$\sin 3\alpha = 3\sin\alpha - 4\sin^3\alpha$$

$$\cos 3\alpha = 4\cos^3\alpha - 3\cos\alpha$$

حل معادلات مثلثاتی (عقربه‌های n سر)

$$\textcircled{۱} \sin x = \sin \alpha \begin{cases} x = 2k\pi + \alpha \\ x = 2k\pi + \pi - \alpha \end{cases}$$

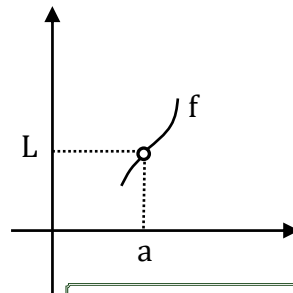
$$\textcircled{۲} \cos x = \cos \alpha \rightarrow x = 2k\pi \pm \alpha$$

$$\textcircled{۳} \tan x = \tan \alpha \rightarrow x = k\pi + \alpha$$

فصل سوم: حد و پیوستگی

تعریف حد: تابع f در $x = a$ دارای حد L است هرگاه وقتی از روی نمودار f به عدد حقیقی a نزدیک می‌شویم، مقادیر f به عدد حقیقی و منحصر به فرد L نزدیک شوند.

$$\begin{cases} \lim_{x \rightarrow a} f(x) = L \\ \lim_{x \rightarrow a^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow a^-} f(x) = L \end{cases}$$

محاسبه حد از روی ضابطه

برای محاسبه حد $\lim_{x \rightarrow a} f(x)$ اول باید ضابطه‌ی f را تا حد ممکن ساده کنیم حتماً باید قدرمطلق و براکت (جزء صحیح) را برداریم و در توابع چندضابطه‌ای باید معلوم کنیم که از کدام ضابطه استفاده می‌کنیم.

رفع ابهام $\frac{0}{0}$ جبری (هوپیتال)

اگر حد به صورت $\frac{0}{0}$ رسید می‌توانیم از رفع ابهام Hop استفاده کنیم.

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)} = \frac{0}{0} \xrightarrow{\text{Hop}} \lim_{x \rightarrow a} \frac{f'(x)}{g'(x)}$$

حالا اگر در حد جدید $x = a$ را قرار دادیم و باز هم $\frac{0}{0}$ شده می‌توانیم دوباره Hop بزنیم.

نکته: هوپیتال در دو جا عمل نمی‌کند.

۱- اگر عبارت زیر رادیکال صفر شود ← باید رادیکال را از بین ببریم.

مثال:

$$1) \sqrt{x^2 - 2x + 1} = \sqrt{(x-1)^2} = |x-1|$$

$$2) \sqrt{1 + \cos x} = \sqrt{2 \cos^2 \frac{x}{2}} = \sqrt{2} \left| \cos \frac{x}{2} \right|$$

۲- اگر چند عبارت در هم ضرب شوند که حد همگی صفر باشد ← باید جدا جدا به چند قسمت تفکیک کرده یا کسرها ساده کرد.

رفع ابهام ° مثلثاتی

اگر f یا g شامل توابع مثلثاتی باشند و حاصل $\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x)}{g(x)}$ به صورت مبهم $\frac{0}{0}$ درآمد به یکی از دو روش ابهام را انجام داده و حاصل حد را می‌یابیم.
۱- هم‌ارزی (بدل)

	هم‌ارزی اولیه	هم‌ارزی ثانویه
$\sin x$	x	$x - \frac{x^3}{3!} \rightarrow x - \frac{x^3}{3!} = x - \frac{x^3}{6}$
$\tan x$	x	$x + \frac{x^3}{3}$

$$x^3 - x^2 - 2x \sim -2x \text{ جبری}$$

$$x \rightarrow 0 \text{ کم‌توان}$$

$$\sin \text{ ☁ } \simeq \text{ ☁ } \rightarrow 0$$

$$\tan \text{ ☁ } \simeq \text{ ☁ } \rightarrow 0$$

$$1 - \cos \text{ ☁ } \simeq \frac{\text{☁}^2}{2!}$$

$$\cos^m \text{ ☁ } \simeq 1 - m \left(\frac{\text{☁}^2}{2} \right)$$

هم‌ارزی برنولی $\rightarrow (1+x)^n \sim 1+nx$

$$\tan \text{ ☁ } - \sin \text{ ☁ } \simeq \frac{\text{☁}^3}{2}$$

هم‌ارزی کسینوس:

* ☁ = بسته = یا هر عبارتی که به سمت صفر میل کند.

۲- استفاده از روش Hop

قضیه فشردگی

اگر به ازای هر x از بازه‌ی شامل a داشته باشیم $g(x) < f(x) < k(x)$ و حد توابع k و g در $x = a$ با هم مساوی و برابر عدد حقیقی L باشند آنگاه حد تابع f در $x = a$ برابر L است.

$$\lim_{x \rightarrow a} g(x) = \lim_{x \rightarrow a} f(x) = \lim_{x \rightarrow a} k(x) = L$$

حد بی‌نهایت

در این نوع حدها که معمولاً حد توابع کسری هستند به این حالت‌ها برخورد می‌کنیم.

$$\begin{array}{ll} \frac{\text{عدد مثبت}}{0^+} = +\infty & \frac{\text{عدد مثبت}}{0^-} = -\infty \\ \frac{\text{عدد منفی}}{0^+} = -\infty & \frac{\text{عدد منفی}}{0^-} = +\infty \end{array}$$

حد در بی‌نهایت و رفع ابهام $\frac{\infty}{\infty}$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{ax^n + bx^{n-1} + \dots + c}{a'x^m + b'x^{m-1} + \dots} \xrightarrow{\text{قضیه پرتوان}} \begin{cases} 0 & m > n \\ \frac{a}{a'} & m = n \\ \infty & m < n \end{cases}$$

(۲)

$$\sqrt[p]{ax^p + bx^{p-1} + \dots} \simeq \sqrt[p]{a} \left(x + \frac{b}{a^p} \right)$$

$$x \rightarrow \pm\infty$$

$$\sqrt{ax^2 + bx + c} = \sqrt{a} \left| x + \frac{b}{2a} \right| \quad (\text{فرجه‌های زوج قدر مطلق دارد})$$

$$x \rightarrow \pm\infty$$

$$\sqrt[3]{ax^3 + bx^2 + cx + d} = \sqrt[3]{a} \left(x + \frac{b}{3a} \right)$$

$$x \rightarrow \pm\infty$$

(۳) حد توابع جزء صحیح:

$$\left[\text{☁} \right] \sim \text{☁}$$

$$\text{☁} \rightarrow \pm\infty$$

هم‌ارزی فیل و فنجون (۱[∞])

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \simeq e \text{ (عدد نپر)} \simeq 2.718$$

$$\lim_{\Delta \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{\Delta}\right)^{\Delta} = e^{\lim_{\Delta \rightarrow \infty} \frac{1}{\Delta} \times \Delta}$$

مثال: $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{\sqrt{x}}\right)^{x^2} = e^{\frac{1}{\sqrt{x}} \times x^2} = e^{\frac{1}{\sqrt{x}}}$

پیوستگی

۱- پیوستگی در یک نقطه: تابع $f(x)$ در $x = a$ پیوسته است هرگاه داشته باشیم $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = f(a)$ یعنی حد تابع در نقطه $x = a$ با مقدار تابع در آن نقطه برابر باشد. اگر تابعی در تمام نقاط دامنه‌ی خود پیوسته باشد آن را تابعی پیوسته می‌گوییم.

۲- پیوستگی در یک بازه: در این سوال‌ها وظیفه ما بررسی پیوستگی در نقاط شکستگی دامنه f است و به سایر نقاط دامنه کاری نداریم.

$$f(x) = \begin{cases} \Delta & x \geq a \\ \bigcirc & x < a \end{cases} \Rightarrow x = a \text{ بررسی در نقطه}$$

نکته: بنابراین هرگاه تابعی روی یک بازه تعریف شده باشد و در یک نقطه از دامنه خود حداقل یکی از دو شرط (حد داشتن و برابری حد با مقدار) را نداشته باشد پیوسته نیست.

تعریف مشتق

مشتق = شیب خط مماس بر نمودار
فرمول ۱:

$$f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$$

فرمول ۲:

$$f'(x_0) = \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + \Delta x) - f(x_0)}{\Delta x}$$

فرمول ۳:

$$f'(x_0) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}$$

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

۱ اگر $f(x) = \frac{x+1}{x-1}$ و $f \circ g(x) = \frac{x^2+2}{x^2+1}$ ، مقدار $g(1)$ کدام است؟

۲ (۱)

۳ (۲)

۴ (۳)

۵ (۴)

۲ اگر $f(x) = |x| - x$ ضابطه تابع $f(f(x))$ برابر کدام است؟

x (۱)

|x| (۲)

x + |x| (۳)

۰ (۴)

۳ اگر دو تابع $f = \{(a, 1), (2, 2), (0, 1)\}$ و $g = \{(a, b-2), (0, 1), (c, a)\}$ باهم مساوی باشند آن‌گاه $2c - b + a$ کدام است؟

۲ (۱)

۵ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۴ اگر توابع $f = \{(2, 2), (3, 4)\}$ و $g = \{(3, 4), (5, 6), (2, 3)\}$ مفروض باشند آن‌گاه حاصل $\frac{fg}{2g+1}$ کدام است؟

$\left\{ \left(2, \frac{8}{3} \right) \right\}$ (۱)

$\left\{ \left(2, \frac{8}{3} \right), \left(3, \frac{16}{9} \right) \right\}$ (۲)

$\left\{ \left(3, \frac{16}{9} \right) \right\}$ (۳)

∅ (۴)

۵ اگر توابع f و g به عنوان ماشین به صورت $x \rightarrow f \rightarrow g \rightarrow 2x$ باشند و $g(x) = 3x + 4$ ، مقدار $f(5)$ کدام است؟

۱ (۱)

۲ (۲)

۳ (۳)

۴ (۴)

۶ اگر $f(x) = x^2 - x - 2$ و $f(g(x)) = x^2 + x - 2$ ، آن گاه $(f+g)(x)$ کدام گزینه می‌تواند باشد؟

(۱) $x^2 - 1$

(۲) $x^2 + 1$

(۳) $x^2 - 2x$

(۴) $x^2 + 2x$

۷ اگر $f(x) = \frac{x}{x-1}$ باشد، ضابطه تابع $f(x^2) - 2f(x) + 1$ کدام است؟

(۲) $\frac{2x}{x^2-1}$

(۴) $\frac{2x-1}{x^2-1}$

(۱) $\frac{1}{1-x^2}$

(۳) $\frac{2x+1}{1-x^2}$

۸ دامنه تعریف تابع $y = \frac{\sqrt{16-x^2}}{[x]-4}$ کدام است؟

(۱) $[-4, 4]$

(۲) $[-4, 3]$

(۳) $[-4, 4]$

(۴) $[-4, 3] \cup \{4\}$

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

۹ اگر $f(x) = \begin{cases} \frac{x^2-9}{x-3} & x \neq 3 \\ \frac{x+2k}{x-k} & x = 3 \end{cases}$ و $g(x) = x+3$ باشد، اگر $f = g$ باشد k کدام است؟

(۱) $\frac{5}{3}$
 (۲) $\frac{2}{3}$
 (۳) ۱
 (۴) هیچ مقدار k

۱۰ اگر $y = f(x)$ یک تابع خطی گذرنده از نقاط $(0, a)$ و $(a, 0)$ باشد. ضابطه‌ی $f \circ f(x)$ کدام است؟

(۱) x
 (۲) $f(x)$
 (۳) $x + 2a$
 (۴) $x + 2a$

۱۱ اگر $f = \{(2, 1), (-1, 2), (4, 2)\}$ و $g = \{(2, -2), (4, 3), (-1, 0)\}$ باشند. حاصل $\frac{3f+g}{g}$ کدام است؟

(۱) $\{(2, 3), (4, 1)\}$
 (۲) $\{(2, \frac{-1}{2}), (4, 3)\}$
 (۳) $\{(2, 0), (4, 1)\}$
 (۴) $\{(2, -1), (4, 5)\}$

۱۲ اگر $f(x) = \sqrt{x+|x|}$ و $g(x) = \frac{1}{x^2-4x}$ ، دامنه‌ی تعریف تابع $g \circ f$ کدام است؟

(۱) $(0, 8) \cup (8, +\infty)$
 (۲) $\mathbb{R} - \{0, 8\}$
 (۳) $\mathbb{R} - \{0\}$
 (۴) $(0, +\infty)$

۱۳ نمودار تابع $y = |\frac{1}{4}x| - 2$ را، ۴ واحد به طرف x های منفی و یک واحد به طرف y های مثبت انتقال می‌دهیم. نمودار جدید و

نمودار اولیه، با کدام طوب متقاطع‌اند؟

(۱) $-3/5$

(۲) -3

(۳) $-2/5$

(۴) -2

۱۴ اگر $f = \{(1, a+b), (2, b+c), (3, c+a)\}$ تابع همانی باشد، حاصل $a+b+c$ کدام است؟

(۱) ۳

(۲) ۴

(۳) ۵

(۴) ۶

۱۵ اگر $f(x) = \sqrt{1-x^2}$ و $g = \{(-3, 5), (-1, 4), (0, 7)\}$ آن گاه بیش‌ترین مقدار تابع $g \cdot (g-f)$ کدام است؟

(۱) ۳۲

(۲) ۶۴

(۳) ۸۴

(۴) ۴۲

۱۶ تابع با ضابطه‌ی $y = x|x-2|$ ، در یک بازه، نزولی است. ضابطه‌ی معکوس آن در این بازه، کدام است؟

$$f^{-1}(x) = 1 - \sqrt{1+x}, x < 0 \quad (1)$$

$$f^{-1}(x) = 1 - \sqrt{1-x}, x < 1 \quad (2)$$

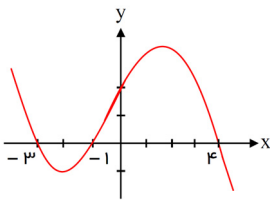
$$f^{-1}(x) = 1 + \sqrt{1-x}, 0 < x < 1 \quad (3)$$

$$f^{-1}(x) = 1 - \sqrt{1-x}, 0 < x < 1 \quad (4)$$

۱۷ نمودار تابع با ضابطه‌ی $y = x^2 - 3x - 10$ را، حداقل چند واحد به طرف x های مثبت انتقال دهیم، تا طول نقاط تلاقی نمودار حاصل با محور x ها غیر منفی باشد؟

- (۱) ۱
(۲) ۱/۵
(۳) ۲
(۴) ۳

۱۸ شکل روبه‌رو، نمودار تابع $y = f(x-2)$ است: دامنه‌ی تابع با ضابطه‌ی $\sqrt{xf(x)}$ ، کدام است؟

- (۱) $[-1, 1] \cup [0, 6]$
(۲) $[-3, 1] \cup [0, 2]$
(۳) $[-5, -3] \cup [-1, 2]$
(۴) $[-5, -3] \cup [0, 2]$

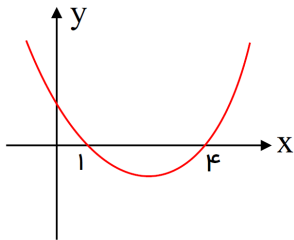
۱۹ تابع با ضابطه‌ی $f(x) = |2x - 6| - |x + 1|$ ، در یک بازه، صعودی است. ضابطه‌ی معکوس آن، در این بازه کدام است؟

- (۱) $f^{-1}(x) = -x + 7, x > 8$
(۲) $f^{-1}(x) = \frac{1}{3}x + 2, x > 3$
(۳) $f^{-1}(x) = x + 7, x > -4$
(۴) $f^{-1}(x) = \frac{1}{2}x - 1, -4 < x < 8$

۲۰ ضابطه‌ی وارون تابع $y = \frac{x}{1+|x|}$ کدام است؟

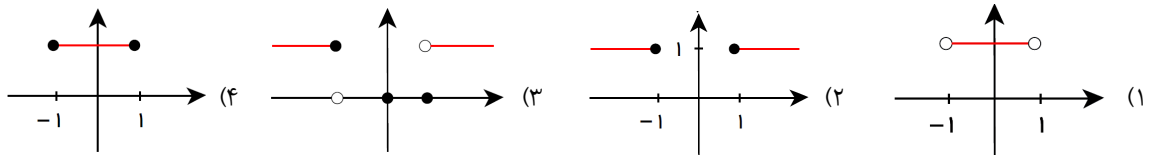
- (۱) $f^{-1}(x) = \frac{x}{1-|x|}, |x| < 1$
(۲) $f^{-1}(x) = \frac{1-|x|}{|x|}, |x| > 1$
(۳) $f^{-1}(x) = \frac{x}{|x|-1}, |x| > 1$
(۴) $f^{-1}(x) = \frac{|x|-1}{x}, |x| < 1$

۲۱ نمودار تابع $f(x) = (x-a)(x-b)$ به صورت زیر است. اگر این تابع در هر یک از بازه‌های $(-\infty, c]$ و $[c, +\infty)$ یک به یک باشد، حاصل abc کدام است؟

- ۱۰ (۱)
- ۲۰ (۲)
- $\frac{5}{2}$ (۳)
- ۴۰ (۴)

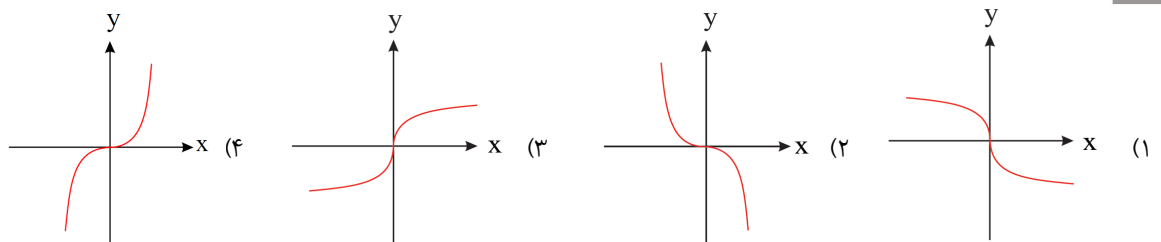
۲۲ اگر $f(x) = x + \sqrt{x^2 - 1}$ و $g(x) = x - \sqrt{x^2 - 1}$ باشد آن‌گاه نمودار $(f \cdot g)(x)$ کدام است؟

۲۳ اگر $\Delta f(x-2) + f(2-x) = 4x + 1$ باشد، آنگاه $f(3)$ کدام است؟

- ۴ (۱)
- ۴/۵ (۲)
- ۵ (۳)
- ۵/۵ (۴)

۲۴ اگر $f(x) = x|x|$ باشد، نمودار تابع $y = f^{-1}(x)$ کدام است؟

۲۵ اگر $f\left(\frac{y+x}{y-x}\right) = x^y + x^6$ باشد در این صورت حاصل $f\left(\frac{y-x}{y+x}\right)$ کدام است؟

- (۱) $x^y + x^6$
 (۲) $-x^y + x^6$
 (۳) $x^y - x^6$
 (۴) $-x^y - x^6$

۲۶ نمودار تابع $f(x) = \log(ax+b)$ با دامنه $(-\infty, 1)$ را ۲ واحد به سمت چپ انتقال می‌دهیم و سپس آن را نسبت به محور x ها قرینه می‌کنیم. اگر طول نقطه‌ی برخورد نمودار حاصل با نمودار f ، برابر $\sqrt{5}$ باشد، آنگاه $f(-19)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$
 (۲) -1
 (۳) 1
 (۴) $\log 9$

۲۷ نمودار تابع $f(x) = \frac{x+4}{x-2}$ ، با دامنه $\mathbb{R} - \{2\}$ ، نمودار وارون خود را با کدام طول قطع می‌کند؟

- (۱) $-1, -4$
 (۲) $-1, 4$
 (۳) $1, -4$
 (۴) $1, 4$

۲۸ اگر $f(x) = \frac{1-x^2}{1+x^2}$ و $g(x) = \sqrt{x-x^2}$ باشند، دامنه‌ی تعریف تابع $g \circ f$ ، کدام است؟

- (۱) $[0, 1]$ (۲) $[-1, 1]$ (۳) \mathbb{R} (۴) $\mathbb{R} - (-1, 1)$

۲۹ کدام یک از توابع زیر یک‌به‌یک است؟

(۱) $f(x) = |x|$

(۲) $f(x) = |\sqrt{x}|$

(۳) $f = \{(1, 2), (3, -1), (0, 3), (4, 2)\}$

(۴) $f(x) = x^3 - x^2$

۳۰ اگر در تابع $f = \{(3, 4), (1, a^2 + 4a), (a + 2, a^2 - a), (2a, a^4)\}$ داشته باشیم $f(1) = 5$ ، مقدار $f(-3)$ کدام است؟

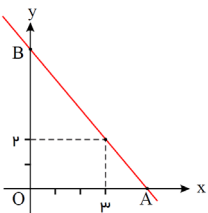
(۱) صفر

(۲) ۵

(۳) ۳۰

(۴) ۴

۳۱ به ازای هر خط که از نقطه‌ی $(3, 2)$ می‌گذرد و جهت مثبت محورهای مختصات را در نقاط $A(x, 0)$ و $B(0, y)$ قطع می‌کند. یک مثلث قائم‌الزاویه در ناحیه‌ی اول تشکیل می‌شود. تابعی که مساحت این مثلث را به عنوان تابعی از x به دست دهد. کدام است؟

(۲) $S(x) = \frac{x^2}{2x-6}$

(۱) $S(x) = \frac{2x^2}{x-3}$

(۴) $S(x) = \frac{x^3}{2x-6}$

(۳) $S(x) = \frac{x^2}{x-3}$

۳۲ با توجه به اینکه $f(x+1) = x^3 + 3x^2 + 3x - 1$ می‌باشد. مقدار a از معادله‌ی $f(a) = 0$ کدام است؟

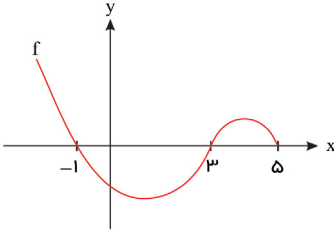
(۱) $\sqrt[3]{2}$

(۲) $-\sqrt[3]{2}$

(۳) $\sqrt[3]{2} - 2$

(۴) $2 - \sqrt[3]{2}$

۳۳ اگر نمودار تابع f مطابق شکل مقابل باشد، دامنه‌ی تابع $g(x) = \sqrt{\frac{4x-x^2}{f(x)}}$ چگونه خواهد بود؟

- (۱) دو بازه‌ی باز
- (۲) دو بازه‌ی نیم باز
- (۳) دو بازه‌ی بسته
- (۴) یک بازه‌ی بسته

۳۴ دامنه‌ی تابع $f(x) = \log_2^{(ax+b)}$ به صورت بازه $(-\frac{2}{3}, +\infty)$ است. اگر این تابع شامل زوج مرتب $(2, 1)$ بوده باشد، حاصل $a+b$ کدام است؟

$\frac{10}{9}$ (۲)	$\frac{5}{4}$ (۱)
$\frac{9}{8}$ (۴)	$\frac{4}{3}$ (۳)

۳۵ دامنه‌ی تابع f با ضابطه $y = \frac{4-x^2}{(x-2)(\sqrt{x+1})}$ چند عضو از \mathbb{R} را در خود ندارد؟

- ۰ (۱)
- ۱ (۲)
- ۲ (۳)
- ۳ (۴)

۳۶ به ازای چند مقدار صحیح m ، تابع $f(x) = (\frac{3m+1}{4})^x$ نزولی است؟

هیچ مقدار m (۴)	۳ (۳)	۲ (۲)	۱ (۱)

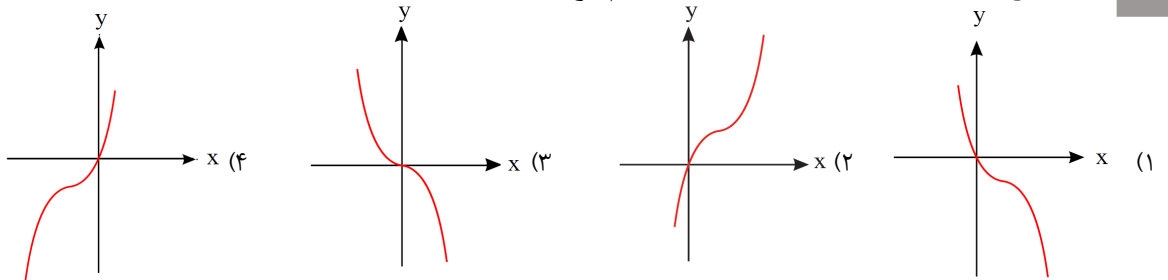
۳۷ اگر ضابطه‌ی تابع f به صورت $f(x) = \begin{cases} -x^2 + 6x - 5, & x > 3 \\ \frac{4}{5}x + \frac{8}{5}, & -2 \leq x \leq 3 \\ x^2 + 6x + 8, & x < -2 \end{cases}$ باشد، آن گاه طول بزرگ‌ترین بازه‌ای که در آن $f(x)$ اکیداً صعودی است، کدام است؟

(۱) ۲ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۴

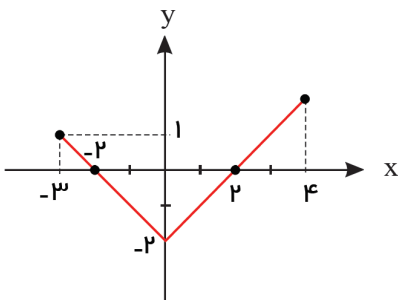
۳۸ اگر تابع f اکیداً صعودی و $f(1) = 0$ باشد، آن گاه دامنه‌ی $g(x) = \sqrt{(x^3 - x)f(x)}$ برابر $\mathbb{R} - (a, b)$ است. حاصل $a + b$ کدام است؟

(۱) ۱ (۲) صفر (۳) -۱ (۴) ۲

۳۹ نمودار تابع $f(x) = 6x^2 - x^3 - 12x$ شبیه کدام گزینه است؟

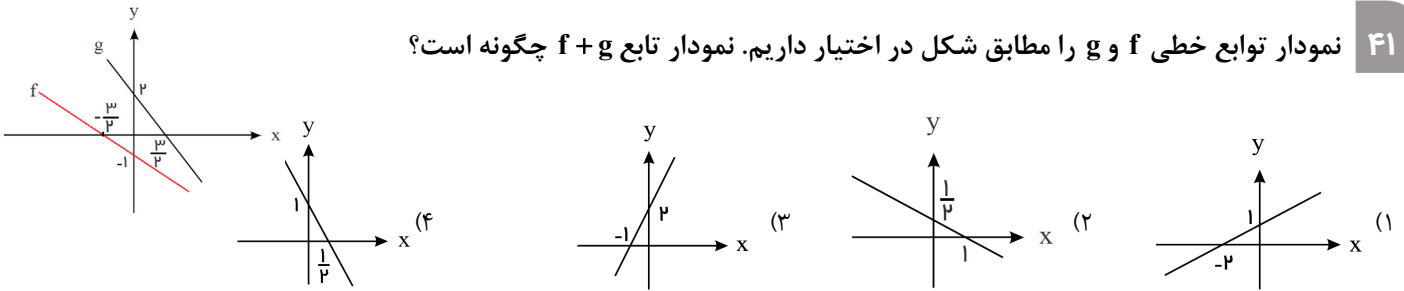
۴۰ اگر شکل زیر نمودار تابع $y = f(x-2)$ باشد، آن گاه برد تابع $y = \sqrt{|3f(x)-1|}$ کدام است؟

- (۱) $[0, \sqrt{5}]$
 (۲) $[-2, 3]$
 (۳) $[0, \sqrt{8}]$
 (۴) $[0, \sqrt{7}]$

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

۴۱ نمودار توابع خطی f و g را مطابق شکل در اختیار داریم. نمودار تابع $f + g$ چگونه است؟

۴۲ تابع با ضابطه‌ی $f(x) = x \tan \frac{1}{x}$ به ازای مقادیر کدام گزینه همواره معین است؟ ($k \in \mathbb{Z}$)

- (۱) $\mathbb{R} - \{\frac{1}{k\pi}\}$
- (۲) $\mathbb{R} - \{0, \frac{2}{(2k+1)\pi}\}$
- (۳) $\mathbb{R} - \{\frac{2}{(2k+1)\pi}\}$
- (۴) $\mathbb{R} - \{0\}$

۴۳ تابع f با ضابطه‌ی $y = \begin{cases} -\sqrt{-x} + 1, & x \leq 0 \\ g(x), & x > 0 \end{cases}$ با کدام انتخاب برای $g(x)$ تبدیل به یک تابع وارون پذیر می‌شود؟

- (۱) $x^2 - x$
- (۲) $2x - 1$
- (۳) $-x + 2$
- (۴) $|x| + 2$

۴۴ نمودار تابع با ضابطه‌ی $f(x) = 2x - x|x|$ در بازه‌ی $(-1, 1)$ چگونه است؟

- (۱) ابتدا نزولی، سپس صعودی
- (۲) صعودی
- (۳) ابتدا صعودی، سپس نزولی
- (۴) نزولی

۱- گزینه‌ی ۴

$$\left. \begin{aligned} f(x) = \frac{x+1}{x-1} &\Rightarrow f(g(x)) = \frac{g(x)+1}{g(x)-1} \\ f \circ g(x) = \frac{x^2+2}{x^2+1} &\Rightarrow f(g(x)) = \frac{x^2+2}{x^2+1} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{g(x)+1}{g(x)-1} = \frac{x^2+2}{x^2+1}$$

$$\xrightarrow{x=1} \frac{g(1)+1}{g(1)-1} = \frac{3}{2} \Rightarrow 3g(1) - 3 = 2g(1) + 2 \Rightarrow g(1) = 5$$

۲- گزینه‌ی ۴

$$f(x) = |x| - x \rightarrow f(x) = \begin{cases} x - x & x \geq 0 \\ -x - x & x < 0 \end{cases} = \begin{cases} 0 & x \geq 0 \\ -2x & x < 0 \end{cases}$$

$$\left. \begin{aligned} x \geq 0 &\Rightarrow f(x) = 0 \Rightarrow f(f(x)) = f(0) = 0 \\ x < 0 &\Rightarrow f(x) = -2x \Rightarrow f(f(x)) = f(-2x) = 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow f \circ f(x) = 0$$

۳- گزینه‌ی ۲

دو تابع به صورت زوج مرتب، در صورتی مساوی یکدیگرند که اولاً مولفه‌های اول برابر باشند و ثانیاً به ازای مولفه‌ی اول، باید مولفه‌ی دوم هم برابر باشد.

$$D_f = D_g \Rightarrow \{a, 3, 0\} = \{a, 0, c\} \Rightarrow c = 3$$

$$f(a) = g(a) \Rightarrow 1 = b - 2 \Rightarrow b = 3$$

$$f(3) = g(3) \Rightarrow 2 = a \Rightarrow 2(3) - (3) + 2 = 5$$

پس $2c - b + a = 6 - 3 + 2 = 5$ است.

۴- گزینه‌ی ۲

اعمال روی توابع فقط در دامنه‌های مشترک انجام می‌شود، بنابراین ابتدا باید اشتراک دامنه‌ها را بیابیم.

$$D_f \cap D_g = \{2, 3\}$$

$$\frac{4f}{2g+1} = \left\{ \left(2, \frac{4(2)}{2(3)+1} \right), \left(3, \frac{4(4)}{2(4)+1} \right) \right\} = \left\{ \left(2, \frac{8}{7} \right), \left(3, \frac{16}{9} \right) \right\}$$

۵- گزینه‌ی ۵

اگر توابع f و g به عنوان ماشین به صورت $x \rightarrow f \rightarrow g \rightarrow 2x$ باشند، نتیجه می‌گیریم که:

$$g(f(x)) = 2x$$

$$g(x) = 3x + 4 \Rightarrow g(f(x)) = 3f(x) + 4 \Rightarrow 3f(x) + 4 = 2x \Rightarrow f(x) = \frac{2x-4}{3} \Rightarrow f(5) = \frac{6}{3} = 2$$

۶- گزینه‌ی ۱

$$\begin{cases} f(x) = x^2 - x - 2 \Rightarrow f(g(x)) = (g(x))^2 - (g(x)) - 2 \\ f(g(x)) = x^2 + x - 2 \end{cases}$$

حال با تغییر متغیر $g(x) = t$ و تساوی دو رابطه‌ی بالا داریم:

$$\begin{aligned} \Rightarrow t^2 - t - 2 &= x^2 + x - 2 \Rightarrow t^2 - t = x^2 + x \\ \Rightarrow (t - \frac{1}{2})^2 - \frac{1}{4} &= (x + \frac{1}{2})^2 - \frac{1}{4} \rightarrow (t - \frac{1}{2})^2 = (x + \frac{1}{2})^2 \Rightarrow (t - \frac{1}{2}) = \pm(x + \frac{1}{2}) \\ \Rightarrow \begin{cases} t - \frac{1}{2} = x + \frac{1}{2} \Rightarrow t = x + 1 \Rightarrow g(x) = x + 1 \\ t - \frac{1}{2} = -x - \frac{1}{2} \Rightarrow t = -x \Rightarrow g(x) = -x \end{cases} \end{aligned}$$

بنابراین داریم:

$$\Rightarrow \begin{cases} (f+g)(x) = f(x) + g(x) = x^2 - x - 2 + (-x) = x^2 - 2x - 2 \\ (f+g)(x) = f(x) + g(x) = x^2 - x - 2 + x + 1 = x^2 - 1 \end{cases}$$

۷- گزینه‌ی ۳

روش اول:

$$\begin{aligned} f(x^2) - 2f(x) + 1 &= \frac{x^2}{x^2-1} - \frac{2x}{x-1} + 1 = \frac{x^2}{(x+1)(x-1)} - \frac{2x}{x-1} + 1 \\ &= \frac{x^2 - 2x(x+1) + (x+1)(x-1)}{(x+1)(x-1)} = \frac{x^2 + 2x^2 - 2x + x^2 - 1}{x^2-1} = \frac{-2x-1}{x^2-1} = \frac{-(2x+1)}{x^2-1} = \frac{2x+1}{1-x^2} \end{aligned}$$

روش دوم:

کافی است در رابطه‌ی $f(x^2) - 2f(x) + 1$ به جای x مقدار دلخواهی قرار داده و حاصل این عبارت را مشخص کنیم. به عنوان مثال داریم:

$$x = 2 \rightarrow f(4) - 2f(2) + 1 = \frac{4}{4-1} - 2\left(\frac{2}{2-1}\right) + 1 = \frac{4}{3} - 3 = -\frac{5}{3}$$

حال در میان گزینه‌ها، گزینه‌ی ۱ را انتخاب می‌کنیم که با جای‌گذاری $x = 2$ مقدارش $-\frac{5}{3}$ گردد. پس جواب درست گزینه‌ی (۳) است.

۸- گزینه‌ی ۳

$16 - x^2 \geq 0 \Rightarrow x^2 \leq 16 \Rightarrow -4 \leq x \leq 4$ زیرا رادیکال با فرجه زوج باید بزرگ‌تر مساوی صفر باشد.
باید از دامنه حذف شوند. $4 \leq x < 5 \Rightarrow [x] - 4 = 0 \Rightarrow [x] = 4 \Rightarrow 4 \leq x < 5$ در ضمن مفرج نیز نباید صفر شود.

۹- گزینه‌ی ۱

چون دامنه‌ی تعریف هر دو تابع برابر است کافی است ضابطه‌ی هر دو تابع به ازای هر x دلفواه برابر شوند.

$$f(3) = g(3) \Rightarrow \frac{3+3k}{3-k} = 6 \Rightarrow 3+3k = 18-6k \Rightarrow 9k = 15 \Rightarrow k = \frac{15}{9} = \frac{5}{3}$$

۱۰- گزینه‌ی ۲

ابتدا با داشتن دو نقطه‌ی $A \begin{pmatrix} a \\ 0 \end{pmatrix}$ و $B \begin{pmatrix} a \\ 0 \end{pmatrix}$ معادله‌ی خط گذرنده از این دو نقطه را می‌نویسیم:

$$\frac{y-y_A}{x-x_A} = \frac{y_A-y_B}{x_A-x_B} \Rightarrow \frac{y-a}{x-0} = \frac{a}{-a} = -1 \Rightarrow y-a = -x \Rightarrow f(x) = a-x$$

$$f \circ f(x) = f(f(x)) = a - (a-x) = x$$

۱۱- گزینه‌ی ۲

$$\begin{aligned} 3f &= \{(2, 3), (-1, 6), (4, 6)\} \\ g &= \{(2, -2), (4, 3), (-1, 0)\} \\ 3f + g &= \{(2, 1), (-1, 6), (4, 9)\} \\ \frac{3f+g}{g} &= \{(2, -\frac{1}{2}), (4, 3)\} \end{aligned}$$

دقت کنید که تمام عملیات جبری، روی مولفه‌ی دوم انجام می‌شود. و برای انجام عملیات جبری روی دو تابع که به صورت زوج مرتب داده شده است کافی است زوج‌هایی از دو تابع را که دارای x ‌های برابر هستند را در نظر گرفته و پس از نوشتن x ، عملیات جبری را روی مولفه‌ی دومشان انجام دهید.

۱۲- گزینه‌ی ۱

برای تعیین دامنه‌ی تعریف تابع $g \circ f$ ابتدا باید دامنه‌های تعریف f و g را مشخص می‌کنیم. داریم:

$$f(x) = \sqrt{x+|x|} \rightarrow x+|x| \geq 0 \Rightarrow \begin{cases} x \geq 0: 2x \geq 0 \Rightarrow x \geq 0 \xrightarrow{\text{اشتراک با شرط}} x \geq 0 \\ x < 0: x-x \geq 0 \Rightarrow 0 \geq 0 \text{ همواره برقرار} \xrightarrow{\text{اشتراک با شرط}} x < 0 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{اجتماع}} x \in \mathbb{R} \Rightarrow D_f = \mathbb{R}$$

$$g(x) = \frac{1}{x^2 - 4x} \Rightarrow D_g = \mathbb{R} - \{0, 4\}$$

حال با توجه به دامنه‌ی تعریف تابع مرکب، می‌نویسیم:

$$D_{g \circ f} = \{x \in D_f \mid f(x) \in D_g\} = \{x \in \mathbb{R} \mid \sqrt{x+|x|} \in (\mathbb{R} - \{0, 4\})\}$$

باید مقادیری از x که به ازای آن‌ها $f(x) = \sqrt{x+|x|}$ برابر ۰ یا ۴ می‌شوند را از \mathbb{R} کنار بگذاریم. داریم:

$$\sqrt{x+|x|} = 0 \Rightarrow x+|x| = 0 \Rightarrow |x| = -x \Rightarrow x \leq 0, \sqrt{x+|x|} = 4 \Rightarrow x+|x| = 16$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x \geq 0: 2x = 16 \Rightarrow x = 8 \\ x < 0: x-x = 16 \Rightarrow 0 = 16 \text{ غ ق ق} \end{cases}$$

بنابراین اگر از \mathbb{R} $x \leq 0$ و $x = 8$ را کنار بگذاریم، دامنه‌ی تعریف $g \circ f$ به دست می‌آید:

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

$$D_{g \circ f} : \{x \in \mathbb{R} \mid x \leq 0, x \neq 1\} = \mathbb{R} > 0 - \{1\} = (0, 1) \cup (1, +\infty)$$

۱۳- گزینه‌ی ۲

اگر نمودار تابع $y = |\frac{1}{2}x - 2|$ را، $y = |\frac{1}{2}x - 2| + 1$ به سمت چپ منتقل کنیم معادله به صورت $y = |\frac{1}{2}(x+4)| - 2$ در می‌آید و اگر یک واحد به بالا منتقل کنیم به صورت $y = |\frac{1}{2}(x+4)| - 2 + 1$ در می‌آید.

$$\begin{cases} y = |\frac{1}{2}x - 2| \\ y = |\frac{1}{2}x + 2| - 1 \end{cases} \xrightarrow{\text{تلاقی}} |\frac{1}{2}x - 2| = |\frac{1}{2}x + 2| - 1$$

$$\xrightarrow{\text{مشاره‌ی گزینه‌ها}} |x| - 4 = |x + 4| - 2 \Rightarrow |x| - |x + 4| = 2 \rightarrow x = -3$$

۱۴- گزینه‌ی ۱

با توجه به این که زوج مرتب‌های تابع همانی ($y = x$)، به صورت (x, x) هستند، می‌توان نتیجه گرفت:

$$\begin{cases} a + b = 1 \\ b + c = 2 \\ c + a = 3 \end{cases} \xrightarrow{\text{جمع}} 2(a + b + c) = 6 \Rightarrow a + b + c = 3$$

۱۵- گزینه‌ی ۳

$$D_f : 1 - x^2 \geq 0 \Rightarrow x^2 \leq 1 \Rightarrow -1 \leq x \leq 1, D_g = \{-3, -1, 0\}$$

کاملاً مشخص است که دامنه‌ی $(g-f) \cdot 2g$ برابر است با: $D_f \cap D_g = \{-1, 0\}$ یعنی

$$\left. \begin{aligned} ((g-f) \cdot 2g)(-1) &= (g(-1) - f(-1)) \cdot 2g(-1) = (4 - 0) \times 2(4) = 32 \\ ((g-f) \cdot 2g)(0) &= (g(0) - f(0)) \cdot 2g(0) = (7 - 1) \times 2(7) = 84 \end{aligned} \right\} \Rightarrow (g-f) \cdot 2g = \{(-1, 32), (0, 84)\} \Rightarrow$$

بیشترین مقدار تابع برابر ۸۴ است.

۱۶- گزینه‌ی ۳

ابتدا با تعیین علامت، قدرمطلق را برمی‌داریم:

$$y = \begin{cases} x^2 - 2x & x \geq 2 \\ -x^2 + 2x & x < 2 \end{cases}$$

برای تشخیص نزولی بودن از تابع مشتق گرفته کوچک‌تر از صفر قرار می‌دهیم.

$$x \geq 2 : y = x^2 - 2x \rightarrow y' = 2x - 2 < 0 \rightarrow 2x < 2 \rightarrow x < 1 \xrightarrow{\text{اشتراک با شرط}} \emptyset$$

$$x < 2 : y = -x^2 + 2x \rightarrow y' = -2x + 2 < 0 \rightarrow -2x < -2 \rightarrow x > 1 \xrightarrow{\text{اشتراک با شرط}} 1 < x < 2$$

پس تابع در $(1, 2)$ نزولی است حال ضابطه‌ی معکوس را پیدا می‌کنیم.

$$y = -x^2 + 2x \rightarrow y = -(x^2 - 2x) \rightarrow y = -((x-1)^2 - 1) \rightarrow y = -(x-1)^2 + 1$$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

$$\rightarrow (x-1)^2 = 1-y \rightarrow x-1 = \pm\sqrt{1-y} \xrightarrow{1 < x < 2} x-1 = \sqrt{1-y} \rightarrow x = 1 + \sqrt{1-y} \rightarrow f^{-1}(x) = 1 + \sqrt{1-x}$$

روش دوم:

متوجه شدیم که تابع $y = -x^2 + 2x$ ($1 < x < 2$) است یک عدد دلخواه مثلاً $x = \frac{3}{2}$ در تابع قرار می‌دهیم.

$$x = \frac{3}{2} \rightarrow y = \frac{3}{4} \rightarrow \left. \begin{matrix} \frac{3}{4} \\ \frac{3}{2} \\ \frac{3}{4} \\ \frac{3}{2} \end{matrix} \right\} \in f \rightarrow \left. \begin{matrix} \frac{3}{4} \\ \frac{4}{3} \\ \frac{3}{4} \\ \frac{3}{2} \end{matrix} \right\} \in f^{-1} \rightarrow \text{فقط در گزینه‌ی سوم صدق می‌کند.}$$

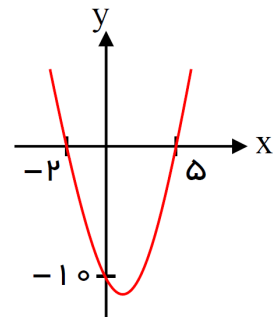
۱۷- گزینه‌ی ۳

کافی است تابع درجه‌ی دوم را رسم کنیم در این تابع چون ضریب x^2 مثبت است تابع دارای Min است حال مثل برافورد تابع با محورهای مفصلت را به دست می‌آوریم.

$$y = 0 \rightarrow x^2 - 3x - 10 = 0 \rightarrow (x-5)(x+2) = 0 \rightarrow x = -2, x = 5$$

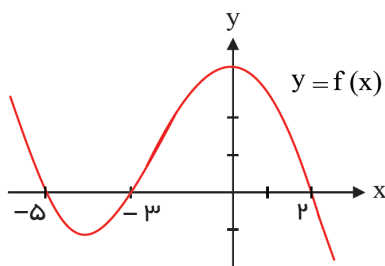
$$x = 0 \rightarrow y = -10$$

واضح است اگر نمودار تابع f را در اقل دو واحد به طرف x ‌های مثبت انتقال دهیم طول نقاط برافورد نمودار تابع f با محور x ‌ها غیر منفی می‌باشد.

۱۸- گزینه‌ی ۴

اگر نمودار $f(x-2)$ را دو واحد به سمت چپ منتقل کنیم نمودار تابع $f(x)$ به دست می‌آید.

برای پیدا کردن دامنه‌ی تعریف $\sqrt{xf(x)}$ باید زیر رادیکال را بزرگ‌تر مساوی صفر قرار دهیم.

$$x, y \text{ باید هم علامت باشند} \\ xf(x) \geq 0 \rightarrow xy \geq 0 \rightarrow [-5, -3] \cup [0, 2]$$

۱۹- گزینه‌ی ۳

در ابتدا باید تکلیف قدرمطلق‌ها را معلوم کنیم. پس از تابع مشتق گرفته و بزرگ‌تر از صفر قرار دهیم.

x	$-\infty$	-1	3	$+\infty$
$2x-6$		-	-	+
$x+1$		-	+	+

$$x < -1: y = -2x + 6 - (-x-1) \rightarrow y = -x + 7 \rightarrow y' = -1 < 0 \text{ نزولی}$$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

$$-1 \leq x \leq 3: y = -2x + 6 - (x+1) \rightarrow y = -3x + 5 \rightarrow y' = -3 < 0 \rightarrow \text{نزولی}$$

$$x > 3: y = 2x - 6 - (x+1) \rightarrow y = x - 7 \rightarrow y' = 1 > 0 \rightarrow \text{صعودی}$$

پس باید ضابطه‌ی معکوس تابع $y = x - 7$ را به ازای $x > 3$ به دست آوریم.

$$y = x - 7 \rightarrow x = y + 7 \rightarrow f^{-1}(x) = x + 7, x > -4$$

$$\text{توجه کنید: } y = x - 7 \xrightarrow{x > 3} y > -4$$

دقت کنید $-4 < y$ برد تابع f است که در حقیقت دامنه‌ی تابع معکوس است.

۲۰- گزینه‌ی ۱

روش اول:

$$\begin{cases} x \geq 0; y = \frac{x}{1+x} \Rightarrow y + xy = x \Rightarrow x = \frac{y}{1-y} \xrightarrow{x \geq 0} \frac{y}{1-y} \geq 0 \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} 0 \leq y < 1 \quad (1) \\ x \leq 0; y = \frac{x}{1-x} \Rightarrow y - xy = x \Rightarrow x = \frac{y}{1+y} \xrightarrow{x \leq 0} \frac{y}{1+y} \leq 0 \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} -1 < y \leq 0 \quad (2) \end{cases}$$

بنابراین داریم:

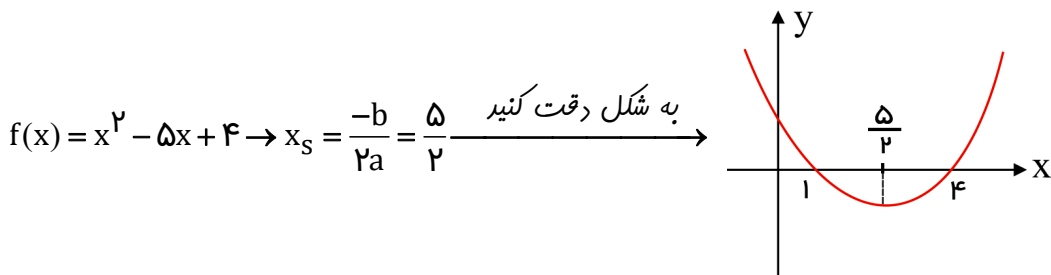
$$x = \begin{cases} \frac{y}{1-y}; 0 \leq y < 1 \\ \frac{y}{1+y}; -1 < y \leq 0 \end{cases} \Rightarrow x = \frac{y}{1-|y|}, |y| < 1 \rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x}{1-|x|}; |x| < 1$$

روش دوم:

می‌توانید نقطه‌ی دلفواهی از تابع را در نظر گرفته و جای x و y را عوض کرده و کنترل کنیم که این مفتضات در کدام ضابطه صدق می‌کند. به عنوان مثال، نقطه‌ی $(\frac{2}{3}, \frac{2}{3})$ متعلق به تابع است. پس نقطه‌ی $(\frac{2}{3}, \frac{2}{3})$ متعلق به ضابطه‌ی وارون می‌باشد. با کمی دقت پی می‌بریم که این مفتضات تنها در گزینه‌ی ۱ صدق می‌کند.

۲۱- گزینه‌ی ۲

چون $x = 1$ و $x = 4$ ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی دوم $f(x) = 0$ می‌باشند بنابراین می‌توان، عبارت درجه‌ی دوم را به صورت $f(x) = (x-1)(x-4)$ نشان داد. بنابراین $a = 1$ و $b = 4$ می‌باشد.

تابع درجه‌ی دوم در $(-\infty, \frac{5}{2}]$ و $[\frac{5}{2}, +\infty)$ یک‌به‌یک می‌باشد پس $c = \frac{5}{2}$ می‌باشد بنابراین $abc = (1)(4)(\frac{5}{2}) = 10$ است.

توجه کنید که تابع درجه‌ی دوم $f(x) = ax^2 + bx + c$ در $x \leq \frac{-b}{2a}$ و $x \geq \frac{-b}{2a}$ یک به یک است.

۲۲- گزینه‌ی ۲

$$y = (f \cdot g)(x) = f(x)g(x) = x^2 - x^2 + 1 = 1 \rightarrow \text{خط افقی}$$

$$D_{f \cdot g} = D_f \cap D_g$$

$$\rightarrow \begin{cases} g(x) = x - \sqrt{x^2 - 1} \\ f(x) = x + \sqrt{x^2 - 1} \end{cases} \Rightarrow x^2 - 1 \geq 0 \Rightarrow x^2 \geq 1 \Rightarrow |x| \geq 1 \Rightarrow x \leq -1 \text{ یا } x \geq 1$$

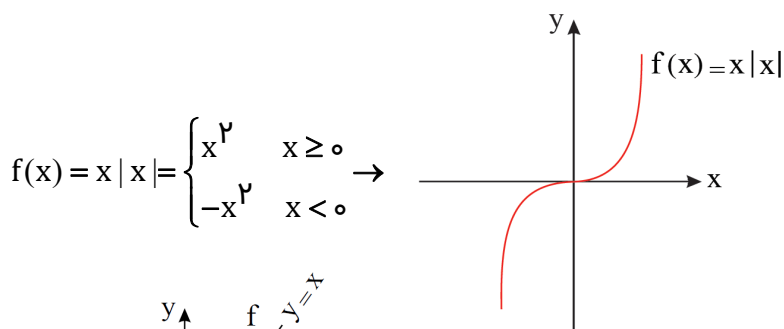
۲۳- گزینه‌ی ۲

چون در صورت سوال $f(3)$ را فواسته، ابتدا هر یک از عبارات‌های $x - 2$ و $2 - x$ را مساوی ۳ قرار می‌دهیم:

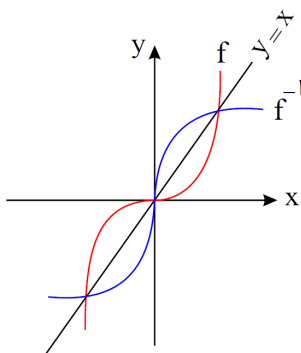
$$x - 2 = 3 \rightarrow x = 5, 2 - x = 3 \rightarrow x = -1$$

$$\left. \begin{array}{l} x = 5 \rightarrow 5f(3) + f(-3) = 21 \\ x = -1 \rightarrow 5f(-3) + f(3) = -3 \end{array} \right\} \xrightarrow{x(-5)} -24f(3) = -108 \rightarrow f(3) = 4/5$$

۲۴- گزینه‌ی ۳

برای رسم تابع معکوس، کافی است قرینه‌ی شکل را نسبت به نیمساز ناهمبندی اول و سوم، رسم کنیم.

۲۵- گزینه‌ی ۲

اگر در $\frac{y+x}{y-x}$ ، x را به $-x$ تبدیل کنیم در این صورت عبارت فواسته شده حاصل می‌گردد.

$$f\left(\frac{y+x}{y-x}\right) = x^y + x^6 \xrightarrow{x \rightarrow -x} f\left(\frac{y-x}{y+x}\right) = (-x)^y + (-x)^6 = -x^y + x^6$$

۲۶- گزینه‌ی ۳

می‌دانیم: $\log_k^a + \log_k^b = \log_k^{ab}$
بلوی لگاریتم مثبت باشد.

$$ax + b > 0 \rightarrow ax > -b \rightarrow \begin{cases} a > 0 \rightarrow x > \frac{-b}{a} \\ a < 0 \rightarrow x < \frac{-b}{a} \end{cases} \xrightarrow{x < 1} \frac{-b}{a} = 1 \rightarrow b = -a$$

$$f(x) = \log(ax - a) \rightarrow f(x) = \log a(x - 1) \xrightarrow{\text{۲ واحد به سمت چپ}} g(x) = \log a(x + 2 - 1)$$

$$= \log a(x + 1) \xrightarrow{\text{قرینه نسبت به محور } x \text{ ها}} h(x) = -\log a(x + 1)$$

دو منمنی را تلاقی می‌دهیم $\rightarrow \log a(x - 1) = -\log a(x + 1) \rightarrow \log a(x - 1) + \log a(x + 1) = 0$

$\rightarrow \log a^2(x + 1)(x - 1) = 0 \rightarrow \log a^2(x^2 - 1) = 0 \xrightarrow{x = \sqrt{5}} \log 4a^2 = 0$

$\xrightarrow{\log 1 = 0} 4a^2 = 1 \rightarrow a^2 = \frac{1}{4} \rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{2} \text{ (با توجه به دامنه)} \\ a = -\frac{1}{2} \end{cases}$

پس: $f(x) = \log \frac{-1}{2}(x - 1) \rightarrow f(-19) = \log \frac{-1}{2}(20) = \log 10 = 1$

۲۷- گزینه‌ی ۲

ابتدا وارون تابع داده شده را پیدا کرده و آن را با تابع اصلی تلاقی می‌دهیم و می‌دانیم برای پیدا کردن تابع وارون کافی است که x را بر حسب y به دست آورده و سپس جای x و y را عوض می‌کنیم.

$$y = \frac{x + 4}{x - 2} \rightarrow xy - 2y = x + 4 \rightarrow xy - x = 2y + 4 \rightarrow x(y - 1) = 2y + 4 \rightarrow x = \frac{2y + 4}{y - 1}$$

$$\rightarrow f^{-1}(x) = \frac{2x + 4}{x - 1}$$

تلاقی: $f(x) = f^{-1}(x) \rightarrow \frac{x + 4}{x - 2} = \frac{2x + 4}{x - 1} \rightarrow 2x^2 - 4x + 4x - 4 = x^2 - x + 4x - 4$

$$\rightarrow x^2 - 3x - 4 = 0 \xrightarrow{a+c=b} \begin{cases} x = -1 \\ x = -\frac{c}{a} = 4 \end{cases}$$

۲۸- گزینه‌ی ۲

ابتدا دامنه‌ی تعریف دو تابع f و g را بدست می‌آوریم.

$$f(x) = \frac{1 - x^2}{1 + x^2} \rightarrow D_f = \mathbb{R}$$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

$$g(x) = \sqrt{x-x^2} \rightarrow D_g : x-x^2 \geq 0 \rightarrow x(1-x) \geq 0 \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} 0 \leq x \leq 1$$

$$D_{g \circ f} = \{x \in D_f, f(x) \in D_g\} = \{x \in \mathbb{R}, 0 \leq \frac{1-x^2}{1+x^2} \leq 1\}$$

$$\frac{1-x^2}{1+x^2} \geq 0 \rightarrow 1-x^2 \geq 0 \rightarrow x^2 \leq 1 \rightarrow -1 \leq x \leq 1: \text{ II}$$

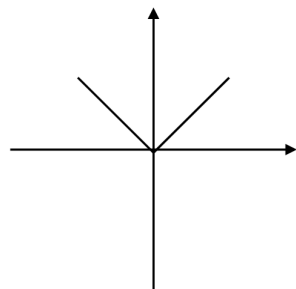
$$\frac{1-x^2}{1+x^2} \leq 1 \rightarrow \frac{1-x^2}{1+x^2} - 1 \leq 0 \rightarrow \frac{1-x^2-1-x^2}{1+x^2} \leq 0 \rightarrow \frac{-2x^2}{1+x^2} \leq 0 \quad \text{منفی یا صفر}$$

III: همواره برقرار است
از اشتراک سه جواب به دست آمده به جواب $-1 \leq x \leq 1$ می‌رسیم. ($x \in [-1, 1]$)

۲۹-گزینه‌ی ۲

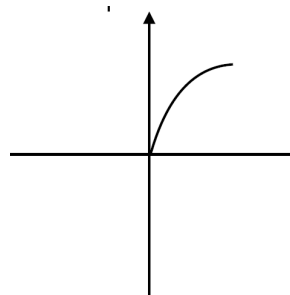
شکل معرف تابع یک به یک است که اگر هر قطعی موازی محور طول رسم کنیم شکل را در اکثر در یک نقطه قطع کند نه بیشتر. تابعی که به صورت زوج مرتب داده شده است زمانی یک به یک است که هیچ دو زوج متمایزی در آن دارای مولفه‌ی دوم یکسان نباشد.

گزینه‌ی اول: $f(x) = |x| \rightarrow$

یک به یک نمی‌باشد. \rightarrow

گزینه‌ی دوم: $f(x) = |\sqrt{x}| \rightarrow$

یک به یک است. \rightarrow

گزینه‌ی سوم: $f = \{(1, 2), (3, -1), (0, 3), (4, 2)\} \rightarrow (1, 2), (4, 2) \rightarrow$

یک به یک نیست

گزینه‌ی چهارم: $f(x) = x^3 - x^2 \rightarrow$

یک به یک نیست \rightarrow

۳۰- گزینه‌ی ۳

$$f(1) = 5 \rightarrow a^2 + fa = 5 \rightarrow a^2 + fa - 5 = 0 \rightarrow (a+5)(a-1) = 0 \rightarrow a = -5, a = 1$$

الئون قابل قبول بودن این دو مقدار را بررسی می‌کنیم:

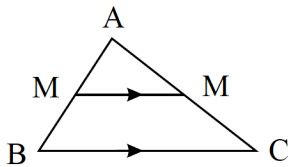
$$a = 1 \rightarrow f = \{(3, 4), (1, 5), (3, 0), (2, 1)\} \rightarrow \text{تابع نمی‌باشد.}$$

$$a = -5 \rightarrow f = \{(3, 4), (1, 5), (-3, 30), (-10, 625)\} \rightarrow \text{تابع است.}$$

پس $f(-3) = 30$ است.

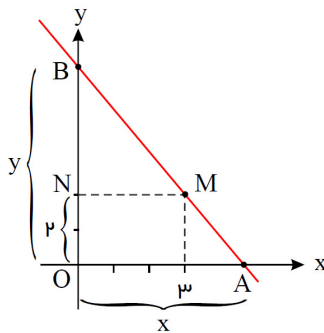
۳۱- گزینه‌ی ۳

با توجه به قضیه‌ی تالس در مثلث ABC، اگر MN موازی BC باشد، آنگاه:

$$\frac{AM}{AB} = \frac{AN}{AC} = \frac{MN}{BC}$$

در شکل روبه‌رو $MN \parallel OA$ ، پس طبق قضیه‌ی تالس داریم:

$$\frac{BN}{OB} = \frac{MN}{OA} \Rightarrow \frac{y-2}{y} = \frac{3}{x}$$

حال از تساوی بالا y را بر حسب x به دست می‌آوریم:

$$xy - 2x = 3y \Rightarrow 2x = xy - 3y \rightarrow 2x = y(x-3) \rightarrow y = \frac{2x}{x-3}$$

بنابراین مساحت مثلث OAB برابر است با:

$$S = \frac{1}{2} OA \times OB = \frac{1}{2} x \times y = \frac{1}{2} x \times \frac{2x}{x-3} = \frac{x^2}{x-3}$$

۳۲- گزینه‌ی ۱

ضابطه‌ی تابع ما را به یاد اتحاد $(x+1)^3 = x^3 + 3x^2 + 3x + 1$ انداخته و کافی است به جای عبارت $x^3 - 2x^2 + 3x$ در رابطه‌ی داده شده از $(x+1)^3 - 1$ استفاده کنیم. داریم:

$$f(x+1) = (x+1)^3 - 1 - 1 = (x+1)^3 - 2 \xrightarrow[x+1=t]{\text{با فرض}} f(t) = t^3 - 2$$

که اگر معادله‌ی $f(a) = a^3 - 2 = 0$ را حل کنیم به جواب $a = \sqrt[3]{2}$ می‌رسیم.

۳۳- گزینه‌ی ۲

روشن است که برای تعیین دامنه‌ی g نیاز به حل نامعادله‌ی $\frac{4x-x^2}{f(x)} \geq 0$ داریم. برای این منظور می‌بایستی عبارت $P = 4x - x^2$ را در یک جدول جدول جداگانه تعیین علامت کنیم و در سطر آخر علامت عبارت کسری مورد نظر را از ضرب علامت‌های دو عبارت P ، $f(x)$ به دست آوریم. دقت کنید که در نمودار f محل تلاقی نمودار ریشه‌های $f(x) = 0$ هستند که تابع g در آن‌ها تعریف نمی‌شود. همچنین از نمودار f پیداست که علامت مقادیر تابع برای $x < -1$ مثبت، برای $-1 < x < 3$ منفی و برای $3 < x < 5$ نیز مثبت است.

x	-1	0	3	4	5
P	-	-	+	+	-
$f(x)$	+	0	-	+	0
$\frac{P}{f(x)}$	-	+	-	+	-

با توجه به جدول
 $\rightarrow D_g = (-1, 0] \cup (3, 4] \rightarrow$ که در بازه‌ی نیم‌باز می‌باشد.

۳۴- گزینه‌ی ۱

ابتدا باید دقت کنید که این تابع زمانی معین است که $ax + b > 0$ یا $ax > -b$ باشد و اما این نامعادله بسته به علامت a می‌تواند به یکی از دو حالت $x > \frac{-b}{a}$ یا $x < \frac{-b}{a}$ باشد که با توجه به دامنه‌ی $D_f = (-\frac{2}{3}, +\infty)$ حالت $x > \frac{-b}{a}$ (یعنی برای $a > 0$) قابل قبول است که با مقایسه‌ی این دو (یعنی $x > \frac{-2}{3}$ یا $x > \frac{-b}{a}$) به این نتیجه می‌رسیم که $\frac{-b}{a} = \frac{-2}{3}$ یا $b = \frac{2}{3}a$ است. از طرف دیگر تابع از نقطه‌ی $(2, 1)$ عبور کرده و داریم:

$$1 = \log_2(2a+b) \rightarrow 2a+b = 2^1 = 2$$

حال برای تعیین a, b با توجه به روابط $b = \frac{2}{3}a$ و $2a+b=2$ داریم:

$$2a + \frac{2}{3}a = 2 \rightarrow \frac{8}{3}a = 2 \xrightarrow{\times \frac{3}{8}} a = 2 \times \frac{3}{8} = \frac{3}{4}, b = \frac{2}{3} \times \frac{3}{4} = \frac{1}{2} \rightarrow a+b = \frac{3}{4} + \frac{1}{2} = \frac{5}{4}$$

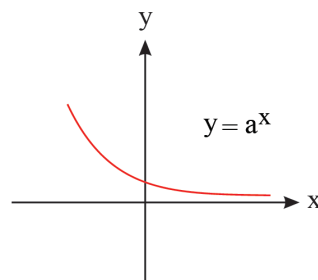
۳۵- گزینه‌ی ۳

کافی است ریشه‌های مخرج را شمارش کنیم:

$$\text{مخرج} = (x-2)(\sqrt[3]{x}+1) = 0 \rightarrow \begin{cases} \text{ویژگی حاصل ضرب صفر} \\ x-2=0 \rightarrow x=2 \\ \text{یا} \\ \sqrt[3]{x}+1=0 \rightarrow \sqrt[3]{x}=-1 \xrightarrow{\text{به توان ۳ می‌رسانیم}} x=(-1)^3 = -1 \end{cases}$$

$$D_f = \mathbb{R} - \{2, -1\}$$

۳۶- گزینه‌ی ۲

است و به ازای $a = 0$ و $a = 1$

تابع $y = a^x$ به ازای $0 < a < 1$ اکیداً نزولی است و به صورت

تابع ثابت و در نتیجه هم صعودی و هم نزولی است پس برای آنکه تابع داده شده نزولی باشد باید:

$$0 \leq \frac{3^m + 1}{4} \leq 1 \rightarrow 0 \leq 3^m + 1 \leq 4 \rightarrow -1 \leq 3^m \leq 3 \rightarrow \frac{-1}{3} \leq m \leq 1$$

که در این بازه، اعداد صحیح صفر و یک قرار دارند.

۳۷- گزینه‌ی ۳

تابع داده شده را رسم می‌کنیم.

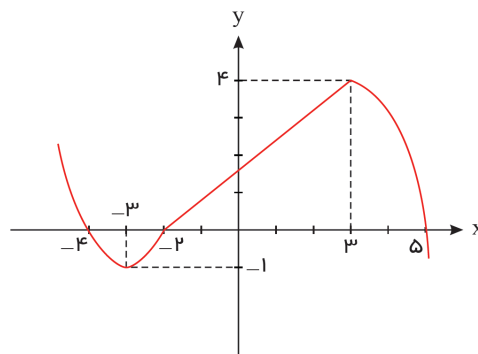
$$y_1 = -x^2 + 6x - 5 = -(x^2 - 6x + 5) = -(x-1)(x-5) \xrightarrow{\text{محل برخورد تابع با محور طول‌ها}} x=1, x=5$$

$$\rightarrow S = \begin{vmatrix} -b \\ 2a \\ 4ac - b^2 \end{vmatrix} \rightarrow S = \begin{vmatrix} 3 \\ 4 \\ 4 \end{vmatrix}$$

$$y_2 = \frac{4}{5}x + \frac{8}{5} \rightarrow \begin{vmatrix} -2 \\ 0 \\ 4 \end{vmatrix} \quad \text{دو نقطه برای رسم}$$

$$y_3 = x^2 + 6x + 8 = (x+4)(x+2) \xrightarrow{\text{محل برخورد تابع با محور طول‌ها}} x=-4, x=-2$$

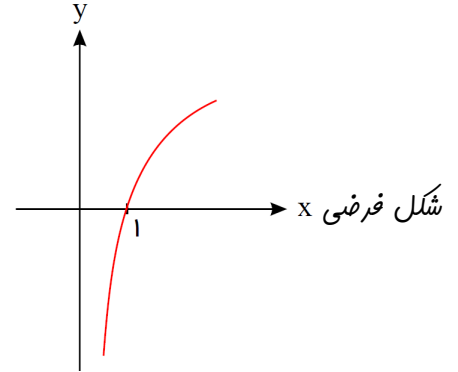
$$\rightarrow S = \begin{vmatrix} -b \\ 2a \\ 4ac - b^2 \end{vmatrix} \rightarrow S = \begin{vmatrix} -3 \\ -1 \\ -1 \end{vmatrix}$$

تابع داده شده در بازه‌ی $[-3, 3]$ اکیداً صعودی است و طول این بازه برابر ۶ است.

۳۸- گزینه ۳

شکل فرضی x را می توان برای تابع f در نظر گرفت. برای تعیین دامنه ی تعریف توابع رادیکالی با

فرجه ی زوج، کافی است زیر رادیکال را بزرگتر مساوی صفر قرار دهیم.

$$(x^3 - x)f(x) \geq 0 \rightarrow \begin{cases} x^3 - x = 0 \rightarrow x(x^2 - 1) = 0 \rightarrow x = 0, x = \pm 1 \\ f(x) = 0 \rightarrow x = 1 \end{cases}$$

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$
$x^3 + x$	-	o	+	o	+
$f(x)$	-	-	-	o	+
عبارت $\geq x$	+	o	-	o	+

بنابراین دامنه ی تعریف تابع داده شده به صورت $\mathbb{R} - (-1, 0)$ است پس:

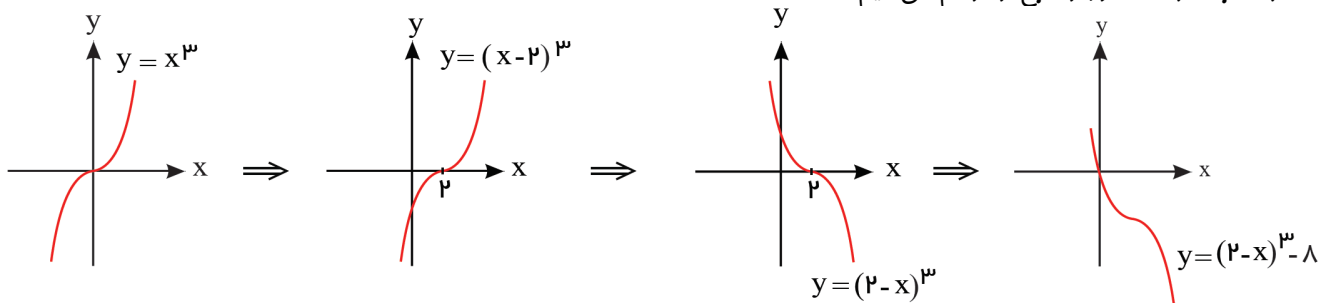
$$\begin{cases} a = -1 \\ b = 0 \end{cases} \rightarrow a + b = -1$$

۳۹- گزینه ۱

عدد ۸، ۱ اضافه و کم می کنیم:

$$f(x) = \frac{6x^2 - x^3 - 12x + 8 - 8}{(2-x)^3} = (2-x)^3 - 8$$

فالا مرحله به مرحله نمودار تابع را رسم می کنیم:

۴۰- گزینه‌ی ۴

ابتدا معادله‌ی خطی را می‌نویسیم که از دو نقطه‌ی $A \begin{vmatrix} 0 \\ 2 \end{vmatrix}$ و $B \begin{vmatrix} 0 \\ -2 \end{vmatrix}$ می‌گذرد:

$$AB: \frac{y - y_A}{x - x_A} = \frac{y_A - y_B}{x_A - x_B} \rightarrow \frac{y}{x - 2} = \frac{2}{2} = 1 \rightarrow y = x - 2 \xrightarrow{x=4} y = 2$$

برد تابع $f(x-2)$ با تابع $f(x)$ برابر است. بنابراین:

$$R_{f(x)} = [-2, 2] \Rightarrow R_{\sqrt{f(x)}} = [-\sqrt{2}, \sqrt{2}] \Rightarrow R_{\sqrt{f(x)-1}} = [-\sqrt{2}, \sqrt{2}]$$

$$\Rightarrow 0 \leq |\sqrt{f(x)-1}| \leq \sqrt{2} \Rightarrow 0 \leq \sqrt{|f(x)-1|} \leq \sqrt{2}$$

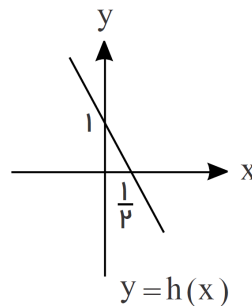
۴۱- گزینه‌ی ۴

برای رسیدن به نمودار تابع $h = f + g$ بهترین راهکار داشتن ضابطه‌ی آن است. با داشتن ضابطه‌های f و g به این مهم خواهیم رسید و اما برای ضابطه‌های f و g ، با توجه به نمودارهای مربوطه داریم:

$$f: \left(-\frac{3}{2}, 0\right), (0, -1) \rightarrow y + 1 = \frac{0 + 1}{-\frac{3}{2} - 0} (x - 0) \rightarrow y + 1 = -\frac{2}{3}x \rightarrow y = -\frac{2}{3}x - 1 = f(x)$$

$$g: (0, 2), \left(\frac{3}{2}, 0\right) \rightarrow y - 2 = \frac{0 - 2}{\frac{3}{2} - 0} (x - 0) \rightarrow y - 2 = -\frac{4}{3}x \rightarrow y = -\frac{4}{3}x + 2 = g(x)$$

$$\rightarrow h(x) = f(x) + g(x) = -\frac{2}{3}x - 1 - \frac{4}{3}x + 2 = -2x + 1$$

برای رسم نمودار h به راحتی می‌توانیم دو نقطه از آن مانند $(0, 1)$ و $(\frac{1}{2}, 0)$ را پیدا و به هم وصل کرده و از دو طرف ادامه دهیم.

۴۲- گزینه‌ی ۲

تابع f از حاصل ضرب دو تابع $g(x) = x$ و $h(x) = \tan \frac{1}{x}$ تشکیل شده و دامنه‌ی آن اشتراک دامنه‌ی این دو تابع می‌باشد. تابع g برای همه‌ی x ‌های حقیقی معین بوده و فقط باید دامنه‌ی h را بیابیم و اما تابع h ذاتاً یک تابع کسری بوده و داریم:

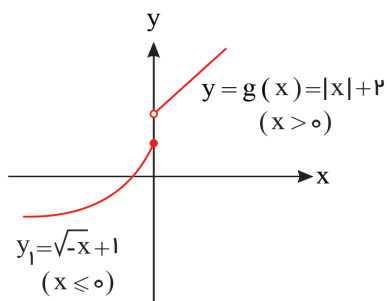
$$h(x) = \tan \frac{1}{x} = \frac{\sin \frac{1}{x}}{\cos \frac{1}{x}}$$

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

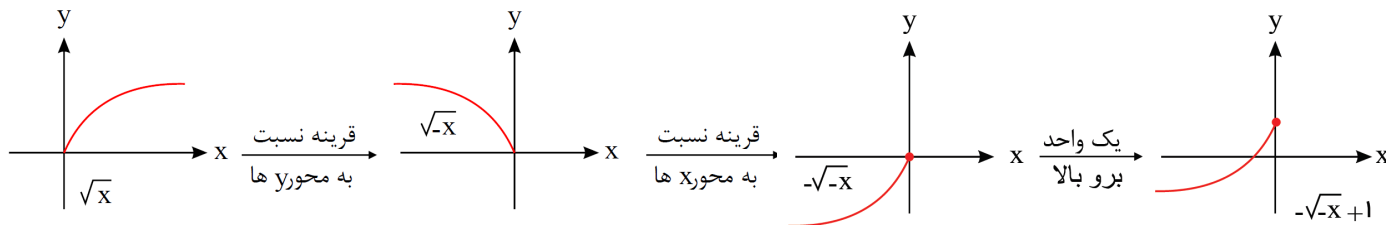
$$\rightarrow \begin{cases} \frac{1}{x} \neq 0 \rightarrow x \neq 0 \\ \text{و} \\ \cos \frac{1}{x} \neq 0 \rightarrow \frac{1}{x} \neq k\pi + \frac{\pi}{2} = \frac{2k\pi + \pi}{2} \rightarrow x \neq \frac{2}{2k\pi + \pi} \rightarrow x \neq \frac{2}{(2k+1)\pi} \end{cases} \rightarrow D_f = \mathbb{R} - \left\{ 0, \frac{2}{(2k+1)\pi} \right\}$$

۴۳- گزینه ۴

بهتر است نمودار تابع f را برای $x \leq 0$ (که ضابطه‌ای مشخص دارد) رسم کرده و بررسی کنیم ببینیم با انتقاب کدام گزینه برای ضابطه‌ی g (که حالت $x < 0$ را شامل می‌شود) هر خط افقی در بیش از یک نقطه نمودار آن را قطع نمی‌کند:

می‌بینیم که با انتقاب $g(x) = |x| + 2$ نمودار تابع f به گونه‌ای می‌شود که هیچ خط افقی پیدا نمی‌شود که نمودار آن را در بیش از یک نقطه قطع کند. روند ترسیم نمودار $y_1 = -\sqrt{-x} + 1$ را ببینید:

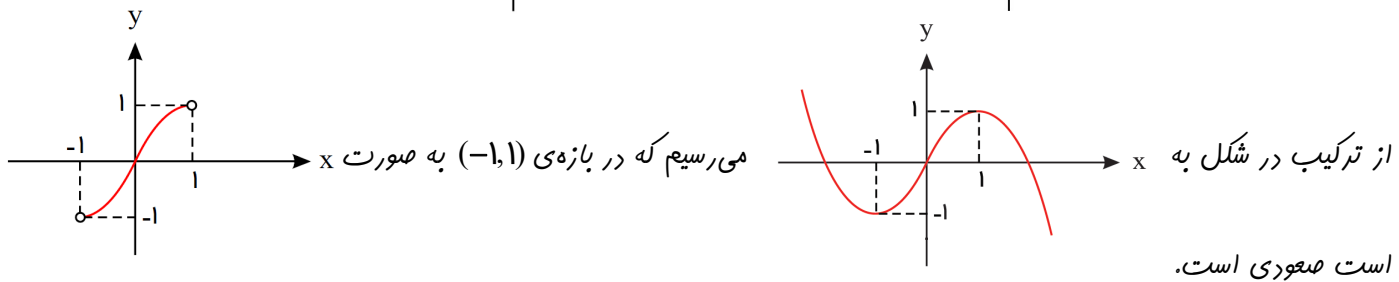
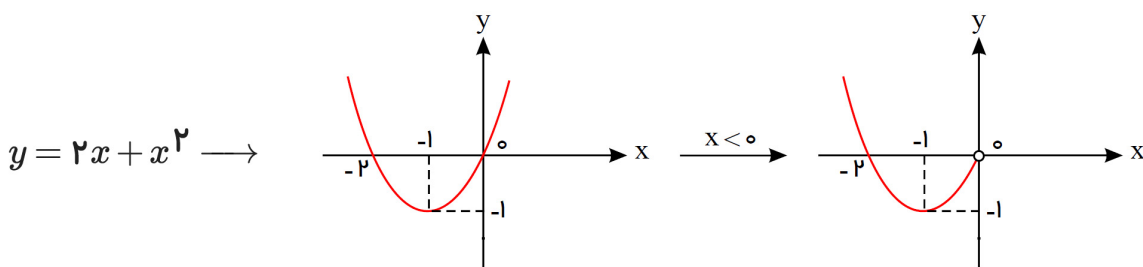
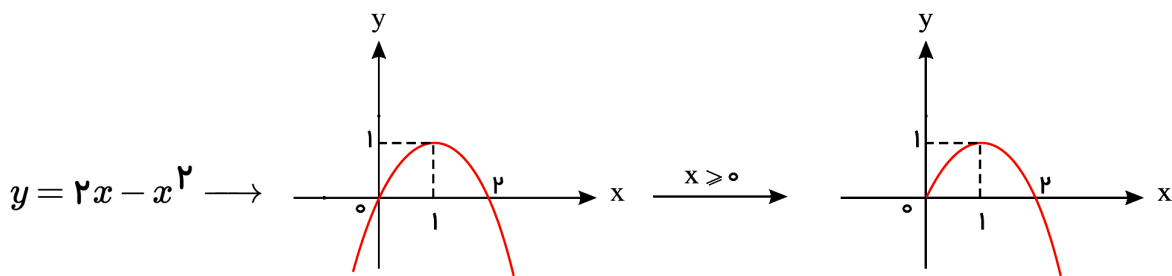
۴۴- گزینه ۲

ابتدا با گذاشتن شرط، قدرمطلق را از بین می‌بریم:

$$x \geq 0 \rightarrow y = 2x - x^2 \rightarrow S \left\{ \begin{array}{l} \frac{-b}{2a} \\ \frac{4ac - b^2}{4a} \end{array} \right\} \rightarrow S \left\{ \begin{array}{l} 1 \\ 1 \end{array} \right\}$$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{-b}{2a} \\ \frac{4ac - b^2}{4a} \end{array} \right\} \rightarrow S \left\{ \begin{array}{l} -1 \\ -1 \end{array} \right\}$$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

۱ جواب کلی معادله‌ی مثلثاتی $2 \sin(\pi - x) \cos\left(\frac{3\pi}{4} + x\right) + 3 \cot x \sin(\pi + x) = 0$ کدام است؟

(۱) $x = 2k\pi + \frac{\pi}{3}$

(۲) $x = 2k\pi + \frac{2\pi}{3}$

(۳) $x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$

(۴) $x = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3}$

۲ جواب کلی معادله‌ی مثلثاتی $(1 + \tan^2 x) \cos(\pi + 2x) = 2$ به کدام صورت است؟

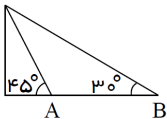
(۱) $x = k\pi + \frac{\pi}{6}$

(۲) $x = k\pi + \frac{\pi}{3}$

(۳) $x = k\pi \pm \frac{\pi}{6}$

(۴) $x = k\pi \pm \frac{\pi}{3}$

۳ از نوک پرچمی دو کابل در نقاط مشخص شده و در یک طرف دیگر به زمین متصل شده‌اند. اگر ارتفاع تیر $2\sqrt{2}$ متر باشد

فاصله‌ی دو نقطه کدام است؟

(۱) $2(\sqrt{6} + \sqrt{2})$

(۲) $\sqrt{6} + \sqrt{2}$

(۳) $2(\sqrt{6} + 2\sqrt{2})$

(۴) $2(\sqrt{6} - \sqrt{2})$

۴ حاصل $\sin \frac{\pi}{12} \sin \frac{7\pi}{12}$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{3}$

(۲) $\frac{1}{4}$

(۳) $-\frac{1}{4}$

(۴) $-\frac{1}{3}$

۵ جواب کلی معادله‌ی مثلثاتی $\sin^4 x - \cos^4 x = \sin^2 \frac{5\pi}{4}$ به کدام صورت است؟

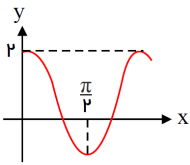
(۱) $x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{6}$

(۲) $x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$

(۳) $x = k\pi \pm \frac{\pi}{6}$

(۴) $x = k\pi \pm \frac{\pi}{3}$

۶ اگر نمودار تابع $y = a \cos bx$ به صورت روبه‌رو باشد، کدام مقدار برای $a + b$ ممکن است؟

(۱) ۳

(۲) ۲

(۳) ۶

(۴) ۴

۷ اگر $\cos \alpha = 2m + 1$, $-\frac{\pi}{3} < \alpha < \frac{\pi}{3}$ باشد، حدود m کدام است؟

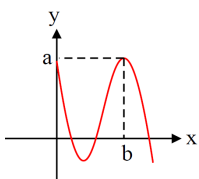
(۱) $-\frac{1}{4} < m \leq 0$

(۲) $-\frac{1}{4} \leq m \leq \frac{1}{4}$

(۳) فقط $m = -\frac{1}{4}$

(۴) $-\frac{1}{2} \leq m \leq \frac{1}{2}$

۸ اگر نمودار $y = \cos^2 x - \sin^2 x$ به شکل مقابل باشد، دوتایی (a, b) کدام گزینه خواهد بود؟

(۱) $(2, 2\pi)$

(۲) $(1, 2\pi)$

(۳) $(2, \pi)$

(۴) $(1, \pi)$

۹ حاصل عبارت $\frac{\cos 285^\circ - \sin 255^\circ}{\sin 525^\circ - \sin 105^\circ}$ ، با فرض $\tan 15^\circ = \frac{1}{2}$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{16}{9}$
 (۲) $-\frac{9}{16}$
 (۳) $\frac{9}{16}$
 (۴) $\frac{16}{9}$

۱۰ جواب کلی معادله‌ی مثلثاتی $\frac{\sin 3x}{\cos(\frac{3\pi}{2} + x)} = 1$ به کدام صورت است؟

- (۱) $x = k\pi + \frac{\pi}{4}$
 (۲) $x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{4}$
 (۳) $x = 2k\pi \pm \frac{3\pi}{4}$
 (۴) $x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$

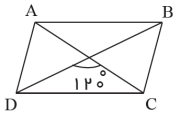
۱۱ نمودار تابع $y = 3 \sin(\frac{\pi}{4} - 2x)$ روی بازه‌ی $[-\pi, \frac{3\pi}{2}]$ در چند نقطه محور x ها را قطع می‌کند؟

- (۱) ۲
 (۲) ۳
 (۳) ۴
 (۴) ۵

۱۲ اگر $\tan \frac{x}{2} - \cot \frac{x}{2} = 1$ باشد، مقدار $\tan 2x$ کدام است؟

- (۱) $-\frac{3}{2}$
 (۲) $\frac{3}{4}$
 (۳) $\frac{4}{3}$
 (۴) $\frac{3}{2}$

۱۳ در متوازی‌الاضلاع ABCD اندازه‌ی قطرهای برابر ۶ و ۱۲ و زاویه‌ی بین دو قطر 120° است. مساحت مثلث ACD کدام است؟

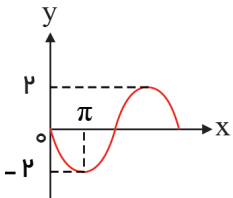

- (۱) $18\sqrt{3}$
- (۲) $9\sqrt{3}$
- (۳) ۱۸
- (۴) ۹

۱۴ مجموع تمام جواب‌های معادله‌ی مثلثاتی $\sin 5x + \sin 4x = 1 + \cos \pi$ در بازه‌ی $[0, 2\pi]$ کدام است؟

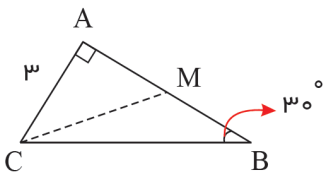
- (۱) 8π
- (۲) 9π
- (۳) 10π
- (۴) 11π

۱۵ اگر نمودار تابع با ضابطه‌ی $y = b \cos\left(\frac{3\pi}{4} + ax\right)$ به صورت زیر باشد، کدام ab (با $a > 0$)

- (۱) -۲
- (۲) -۱
- (۳) $-\frac{3}{2}$
- (۴) ۱

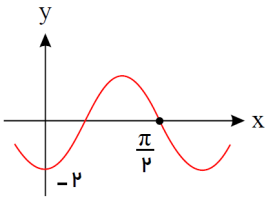
۱۶ در شکل زیر، $AC = 3$ ، $\hat{A} = 90^\circ$ و $\hat{B} = 30^\circ$ ، اگر M وسط AB باشد، مساحت مثلث MBC کدام است؟

- (۲) $\frac{9\sqrt{3}}{2}$
- (۴) $\frac{9\sqrt{3}}{4}$

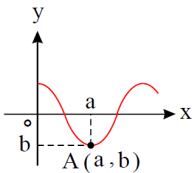
- (۱) $\frac{3\sqrt{2}}{4}$
- (۳) $\frac{4\sqrt{3}}{5}$

۱۷ شکل زیر، نمودار تابع $f(x) = a \sin(bx + \frac{\pi}{4})$ است. مقدار $f(\frac{\pi}{12})$ کدام است؟

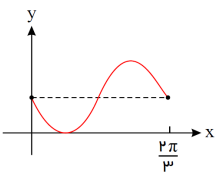
- (۱) $\sqrt{2}$
- (۲) $2\sqrt{2}$
- (۳) $-\sqrt{2}$
- (۴) $-2\sqrt{2}$

۱۸ اگر قسمتی از نمودار تابع $y = 1 - 2 \sin^2 x$ به صورت زیر باشد، مقدار $a \times b$ کدام است؟

- (۱) π
- (۲) $-\pi$
- (۳) $\frac{\pi}{2}$
- (۴) $-\frac{\pi}{2}$

۱۹ شکل روبه‌رو قسمتی از نمودار تابع $y = 1 - \sin mx$ است. مقدار تابع در نقطه‌ی $x = \frac{7\pi}{6}$ ، کدام است؟

- (۱) صفر
- (۲) $\frac{1}{2}$
- (۳) ۱
- (۴) ۲

۲۰ حاصل $\tan^4 \frac{\pi}{8} - \cot^4 \frac{\pi}{8}$ چند برابر $\sqrt{2}$ است؟

- (۱) ۱۲
- (۲) -۱۲
- (۳) ۲۴
- (۴) -۲۴

۲۱ اگر $\cos x - \sin x = -\frac{\sqrt{2}}{4 \sin x}$ حاصل $\sin 4x$ کدام است؟

(۱) $\frac{1}{2} - \sqrt{2}$

(۲) $\sqrt{2} - \frac{1}{2}$

(۳) $\sqrt{2} - 1$

(۴) $1 - \sqrt{2}$

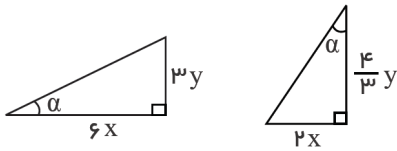
۲۲ با توجه به شکل‌های روبه‌رو حاصل $x^2 + y^2$ چقدر است؟

(۱) $3x^2$

(۲) $3y^2$

(۳) $4x^2$

(۴) $5y^2$

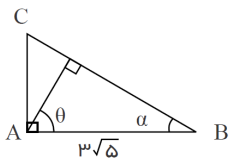
۲۳ در شکل مقابل زاویه‌ی θ چند درجه است؟ ($BC = 2\sqrt{15}$)

(۱) 30°

(۲) 45°

(۳) 53°

(۴) 60°

۲۴ اگر انتهای کمان α در ربع چهارم باشد، آن‌گاه کدام رابطه صحیح است؟

(۱) $\frac{\tan \alpha}{\cot \alpha} < 0$

(۲) $\sin \alpha \cdot \cos \alpha < 0$

(۳) $\cos \alpha \cdot \tan \alpha > 0$

(۴) $\sin \alpha \cdot \cot \alpha < 0$

۲۵ اگر $\sin \alpha \cdot \cos \alpha < 0$ و $\cos \alpha \cdot \cot \alpha > 0$ باشد، α در کدام ناحیه قرار دارد؟

- ۱ ربع اول
- ۲ ربع دوم
- ۳ ربع سوم
- ۴ ربع چهارم

۱- گزینه ی ۳

$$2 \sin(\pi - x) \cos\left(\frac{3\pi}{2} + x\right) + 3 \cot x \sin(\pi + x) = 0 \Rightarrow 2 \sin x \cdot \sin x + 3 \frac{\cos x}{\sin x} (-\sin x) = 0$$

$$\Rightarrow 2 \sin^2 x - 3 \cos x = 0 \Rightarrow 2(1 - \cos^2 x) - 3 \cos x = 0 \Rightarrow 2 \cos^2 x + 3 \cos x - 2 = 0$$

$$\xrightarrow{\cos x = A} 2A^2 + 3A - 2 = 0 \Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 9 + 16 = 25 \rightarrow \begin{cases} A = \frac{-3+5}{4} = \frac{1}{2} \\ A = \frac{-3-5}{4} = -2 \end{cases}$$

$$A = \frac{1}{2} \Rightarrow \cos x = \frac{1}{2} = \cos \frac{\pi}{3} \Rightarrow x = 2k\pi \pm \alpha \Rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

$$A = -2 \Rightarrow \cos x = -2 \text{ , امکان ندارد } (-1 \leq \cos x \leq 1)$$

۲- گزینه ی ۴

$$\boxed{1 + \tan^2 \alpha = \frac{1}{\cos^2 \alpha}, 2 \cos^2 x = 1 + \cos 2x} \text{ می دانیم:}$$

$$(1 + \tan^2 x) \cdot \cos(\pi + 2x) = 2 \Rightarrow \left(\frac{1}{\cos^2 x}\right)(-\cos 2x) = 2 \Rightarrow 2 \cos^2 x = -\cos 2x$$

$$\Rightarrow 1 + \cos 2x = -\cos 2x \Rightarrow 2 \cos 2x = -1 \Rightarrow \cos 2x = -\frac{1}{2} = \cos \frac{2\pi}{3}$$

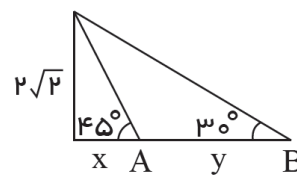
$$\xrightarrow{x=2k\pi \pm \alpha} 2x = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3} \Rightarrow x = k\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

۳- گزینه ی ۴

$$\tan 45^\circ = \frac{2\sqrt{2}}{x} \rightarrow 1 = \frac{2\sqrt{2}}{x} \rightarrow x = 2\sqrt{2}$$

$$\tan 30^\circ = \frac{2\sqrt{2}}{x+y} \rightarrow \frac{\sqrt{3}}{3} = \frac{2\sqrt{2}}{x+y} \rightarrow x+y = \frac{6\sqrt{2}}{\sqrt{3}} \times \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = 2\sqrt{6}$$

$$\text{پس: } x+y = 2\sqrt{6} \rightarrow 2\sqrt{2} + y = 2\sqrt{6} \rightarrow y = 2(\sqrt{6} - \sqrt{2})$$

۴- گزینه ی ۲

$$\boxed{\sin u \cdot \cos u = \frac{1}{2} \sin 2u} \text{ می دانیم:}$$

$$\sin \frac{\pi}{12} \sin \frac{5\pi}{12} = \sin \frac{\pi}{12} \sin \left(\frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{12}\right) = \sin \frac{\pi}{12} \cos \frac{\pi}{12} = \frac{1}{2} \sin \left(\frac{2\pi}{12}\right) = \frac{1}{2} \sin \frac{\pi}{6} = \frac{1}{4}$$

۵- گزینه ی ۴

$$\boxed{\cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha} \text{ می دانیم:}$$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

$$\sin^4 x - \cos^4 x = \sin^2 \frac{5\pi}{4} \Rightarrow (\sin^2 x - \cos^2 x)(\sin^2 x + \cos^2 x) = \left(\frac{-\sqrt{2}}{2}\right)^2 \Rightarrow -\cos^2 x = \frac{1}{2}$$

$$\cos^2 x = -\frac{1}{2} = \cos \frac{2\pi}{3} \xrightarrow{x=2k\pi \pm \alpha} 2x = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3} \Rightarrow x = k\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

توجه کنید که $\sin \frac{5\pi}{4} = \sin(\pi + \frac{\pi}{4}) = -\sin \frac{\pi}{4} = -\frac{\sqrt{2}}{2}$ است.

۶- گزینه ۴

می‌دانیم؛ دوره‌ی تناوب تابع $y = k \cdot \cos ax$ برابر $T = \frac{2\pi}{|a|}$ است.

با توجه به شکل، نقطه‌ی $(0, 2)$ عضو تابع است پس در آن صدق می‌کند:

$$y(0) = 2 \Rightarrow 2 = a \cos 0 \Rightarrow a = 2$$

از طرفی نصف دوره‌ی تناوب تابع با توجه به شکل برابر $\frac{\pi}{3}$ است، بنابراین:

$$\frac{T}{2} = \frac{\pi}{3} \Rightarrow T = \pi \Rightarrow \frac{2\pi}{|b|} = \pi \Rightarrow |b| = 2 \Rightarrow b = \pm 2$$

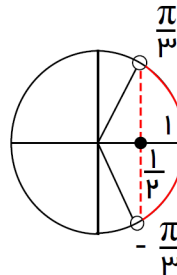
هر دو مقدار b قابل قبول است. پس $a + b$ می‌تواند برابر مقادیر صفر یا ۴ باشد.

۷- گزینه ۱

با توجه به دایره‌ی مثلثاتی وقتی $-\frac{\pi}{3} < \alpha < \frac{\pi}{3}$ ، کسینوس زاویه‌ی α در فاصله‌ی $[\frac{1}{2}, 1]$ قرار دارد، لذا:

$$\frac{1}{2} < \cos \alpha \leq 1 \Rightarrow \frac{1}{2} < 2m + 1 \leq 1$$

$$\rightarrow -\frac{1}{2} < 2m \leq 0 \Rightarrow -\frac{1}{4} < m \leq 0$$

۸- گزینه ۴

تابع $y = \cos^2 x - \sin^2 x$ برابر است با $y = \cos 2x$. با توجه به نمودار، مقدار a به ازای $x = 0$ در تابع مورد نظر به دست می‌آید:

$$y = \cos 2x \xrightarrow{x=0} y = \cos 2(0) = \cos 0 = 1 \Rightarrow a = 1$$

از طرفی در $x = b$ ، دوباره مقدار y به $a = 1$ می‌رسد.
پس:

$$f(b) = 1 \rightarrow \cos 2b = 1 \rightarrow \begin{cases} 2b = 0 \rightarrow b = 0 \\ 2b = 2\pi \rightarrow b = \pi \end{cases}$$

۹- گزینه‌ی ۱

ابتدا تمام زوایا را بر حسب ۱۵° می‌نویسیم:

$$\begin{aligned} \cos ۲۸۵^\circ &= \cos(۲۷۰^\circ + ۱۵^\circ) = \sin ۱۵^\circ, \sin ۲۵۵^\circ = \sin(۲۷۰^\circ - ۱۵^\circ) = -\cos ۱۵^\circ \\ \sin ۵۲۵^\circ &= \sin(۵۴۰^\circ - ۱۵^\circ) = \sin(۱۸۰^\circ - ۱۵^\circ) = \sin ۱۵^\circ, \sin ۱۰۵^\circ = \sin(۹۰^\circ + ۱۵^\circ) = \cos ۱۵^\circ \end{aligned}$$

بنابراین داریم:

$$\frac{\cos ۲۸۵^\circ - \sin ۲۵۵^\circ}{\sin ۵۲۵^\circ - \sin ۱۰۵^\circ} = \frac{\sin ۱۵^\circ + \cos ۱۵^\circ}{\sin ۱۵^\circ - \cos ۱۵^\circ}$$

تمام عملیات را بر $\cos ۱۵^\circ$ تقسیم می‌کنیم در نتیجه:

$$\frac{\tan ۱۵^\circ + ۱}{\tan ۱۵^\circ - ۱} = \frac{۰/۲۸ + ۱}{۰/۲۸ - ۱} = \frac{۱/۲۸}{-۰/۲۲} = \frac{-۱۲۸}{۷۲} = -\frac{۱۶}{۹}$$

۱۰- گزینه‌ی ۴

$$\frac{\sin ۳x}{\cos(\frac{۳\pi}{۲} + x)} = 1 \rightarrow \frac{\sin ۳x}{\sin x} = 1 \xrightarrow{\sin x \neq 0 \rightarrow x \neq k\pi} \sin ۳x = \sin x$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \xrightarrow{x=2k\pi+\alpha} ۳x = 2k\pi + x \rightarrow 2x = 2k\pi \rightarrow x = k\pi \\ \xrightarrow{x=2k\pi+\pi-\alpha} ۳x = 2k\pi + \pi - x \rightarrow 4x = 2k\pi + \pi \rightarrow x = \frac{k\pi}{۲} + \frac{\pi}{۴} \end{cases}$$

چون $x \neq k\pi$ می‌باشد پس جواب $x = \frac{k\pi}{۲} + \frac{\pi}{۴}$ است.

۱۱- گزینه‌ی ۱۱

برای پیدا کردن نقاط برخورد نمودار تابع $y = ۳ \sin(\frac{\pi}{۴} - ۲x)$ با محور x روی بازه‌ی $[-\pi, \frac{۳\pi}{۲}]$ قرار دارند به دست می‌آوریم:

$$۳ \sin(\frac{\pi}{۴} - ۲x) = 0 \Rightarrow \sin(\frac{\pi}{۴} - ۲x) = 0$$

$$\xrightarrow{\text{حالت فاصی}} \frac{\pi}{۴} - ۲x = k\pi \Rightarrow -۲x = k\pi - \frac{\pi}{۴} \Rightarrow x = \frac{\pi}{۸} - \frac{k\pi}{۲}$$

حال، جواب‌های قابل قبول x را که در بازه‌ی $[-\pi, \frac{۳\pi}{۲}]$ قرار دارند به دست می‌آوریم:

$$k = ۲ \Rightarrow x = \frac{\pi}{۸} - \pi = -\frac{۷\pi}{۸}, k = ۱ \Rightarrow x = \frac{\pi}{۸} - \frac{\pi}{۲} = -\frac{۳\pi}{۸}$$

$$k = ۰ \Rightarrow x = \frac{\pi}{۸}, k = -۱ \Rightarrow x = \frac{\pi}{۸} + \frac{\pi}{۲} = \frac{۵\pi}{۸}$$

$$k = -۲ \Rightarrow x = \frac{\pi}{۸} + \pi = \frac{۹\pi}{۸}$$

در نتیجه، پنج جواب قابل قبول وجود دارد.

۱۲- گزینه ۳

$$\tan 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha}, \cot \alpha - \tan \alpha = 2 \cot 2\alpha \quad \text{می‌دانیم؛}$$

$$\tan \frac{x}{2} - \cot \frac{x}{2} = 1 \rightarrow \cot \frac{x}{2} - \tan \frac{x}{2} = -1 \rightarrow 2 \cot x = -1 \rightarrow \cot x = \frac{-1}{2} \rightarrow \tan x = -2$$

$$\tan 2x = \frac{2 \tan x}{1 - \tan^2 x} \rightarrow \tan 2x = \frac{2(-2)}{1 - 4} = \frac{-4}{-3} = \frac{4}{3}$$

۱۳- گزینه ۲

مساحت متوازی الاضلاع برابر نصف حاصل ضرب دو قطر در سینوس زاویه بین آنها می‌باشد.

$$S = \frac{1}{2} \times 6 \times 12 \times \sin 120^\circ = 36 \sin 60^\circ = 36 \left(\frac{\sqrt{3}}{2} \right) = 18\sqrt{3}$$

مساحت مثلث ACD نصف مساحت متوازی الاضلاع، یعنی $9\sqrt{3}$ می‌باشد.

۱۴- گزینه ۴

$$\sin 5x + \sin 3x = 1 + \underbrace{\cos \pi}_{-1} \rightarrow \sin 5x = -\sin 3x \rightarrow \sin 5x = \sin(-3x)$$

$$\rightarrow \begin{cases} \frac{x=2k\pi+\alpha}{\rightarrow 5x=2k\pi-3x \rightarrow 9x=2k\pi \rightarrow x=\frac{2k\pi}{9}} \\ \frac{x=2k\pi+\pi-\alpha}{\rightarrow 5x=2k\pi+\pi+3x \rightarrow x=2k\pi+\pi} \end{cases}$$

$$x = \frac{2k\pi}{9} \rightarrow \begin{array}{c|cccccc} k & 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & \dots & 9 \\ \hline x & 0 & \frac{2\pi}{9} & \frac{4\pi}{9} & \frac{6\pi}{9} & \frac{8\pi}{9} & \dots & 2\pi \end{array}$$

$$x = 2k\pi + \pi \rightarrow \begin{array}{c|cc} k & 0 & 1 \\ \hline x & \pi & 2\pi \end{array}$$

$$\text{مجموع جواب‌ها: } \frac{2\pi + 4\pi + 6\pi + \dots + 18\pi}{9} + \pi \quad \text{بدون پایین}$$

$$= \frac{(2+4+6+\dots+18)\pi}{9} + \pi = \frac{90\pi}{9} + \pi = 10\pi + \pi = 11\pi$$

دقت کنید که $2+4+6+\dots+2n = n(n+1)$ است روی همین اصل داریم:

$$2+4+6+\dots+18 = 9(9+1) = 90$$

۱۵- گزینه ۲

می‌دانیم $\cos\left(\frac{3\pi}{2} + \alpha\right) = \sin \alpha$ بنابراین $y = b \sin ax$ است.

از طرفی دوره‌ی تناوب تابع $f(x) = b \sin ax$ به صورت $\frac{2\pi}{|a|}$ می‌باشد.
همچنین از روی نمودار تابع دوره‌ی تناوب تابع برابر است با 4π در نتیجه:

$$\frac{2\pi}{|a|} = 4\pi \rightarrow |a| = \frac{1}{2} \rightarrow a = \pm \frac{1}{2} \xrightarrow{a > 0} a = \frac{1}{2}$$

با توجه به نمودار $f(\pi) = -2$ می‌باشد.

$$f(\pi) = b \sin a\pi \xrightarrow{a = \frac{1}{2}} b \sin \frac{\pi}{2} = b = -2 \rightarrow ab = \frac{1}{2} \times (-2) = -1$$

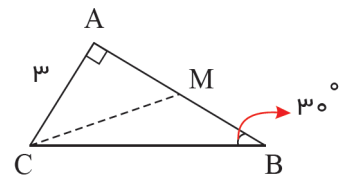
۱۶- گزینه‌ی ۴

ضلع روبه‌رو به زاویه‌ی 30° نصف وتر است $\leftarrow BC = 6$

ضلع روبه‌رو به زاویه‌ی 60° ، $\frac{\sqrt{3}}{2}$ وتر است $AB = \frac{\sqrt{3}}{2} (6) = 3\sqrt{3}$

$$\text{از طرفی: } MB = \frac{AB}{2} = \frac{3\sqrt{3}}{2}$$

$$S_{\Delta MBC} = \frac{1}{2} MB \times BC \times \sin 30^\circ = \frac{1}{2} \left(\frac{3\sqrt{3}}{2} \right) (6) \left(\frac{1}{2} \right) = \frac{18\sqrt{3}}{4} = \frac{9\sqrt{3}}{2}$$

۱۷- گزینه‌ی ۳

$$f(x) = a \sin\left(\frac{\pi}{2} + bx\right) \xrightarrow{\sin\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) = \cos \alpha} f(x) = a \cos bx$$

نمودار تابع از نقطه‌ی $\begin{matrix} 0 \\ -2 \end{matrix}$ عبور می‌کند بنابراین این نقطه در تابع صدق می‌کند.

$$\begin{matrix} 0 \\ -2 \end{matrix} \xrightarrow{\text{صدق}} -2 = a \cos 0 \rightarrow a = -2 \rightarrow f(x) = -2 \cos bx$$

می‌دانیم دوره‌ی تناوب $y = \cos bx$ برابر $T = \frac{2\pi}{|b|}$ است و از روی نمودار داریم:

$$\frac{3T}{4} = \frac{\pi}{2} \rightarrow T = \frac{2\pi}{3} \rightarrow \frac{2\pi}{|b|} = \frac{2\pi}{3} \rightarrow |b| = 3 \rightarrow b = \pm 3$$

$$\text{پس: } f(x) = -2 \cos(\pm 3x) \xrightarrow{\cos(-\alpha) = \cos \alpha} f(x) = -2 \cos 3x \rightarrow f\left(\frac{\pi}{12}\right) = -2 \cos \frac{\pi}{4} = -2 \left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right) = -\sqrt{2}$$

۱۸- گزینه‌ی ۴

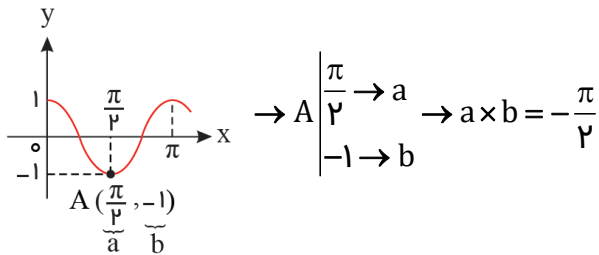
می‌دانیم: $\cos 2\alpha = 1 - 2 \sin^2 \alpha$

ابتدا تابع داده شده را ساده می‌کنیم: $y = 1 - 2 \sin^2 x = \cos 2x$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

می‌دانیم دوره‌ی تناوب $y = \cos ax$ از رابطه‌ی $T = \frac{2\pi}{|a|}$ بدست می‌آید و Max تابع $y = \cos 2x$ برابر ۱ و Min آن برابر -۱ است.

$$T = \frac{2\pi}{|a|} = \frac{2\pi}{|2|} = \pi, \text{Max} = 1, \text{Min} = -1$$

شکل تابع را رسم کرده و مفتحات نقطه‌ی A را پیدا می‌کنیم:

۱۹- گزینه‌ی ۴

می‌دانیم دوره‌ی تناوب تابع $y = a \sin bx$ برابر $T = \frac{2\pi}{|b|}$ است. از روی شکل مشخص است که دوره‌ی تناوب تابع برابر $\frac{2\pi}{3}$ است.

$$T = \frac{2\pi}{|b|} \rightarrow \frac{2\pi}{3} = \frac{2\pi}{|m|} \rightarrow |m| = 3 \rightarrow m = 3, m = -3$$

از طرفی تابع در همسایگی راست $x = 0$ نزولی است پس $m > 0$ است یعنی $m = 3$ قابل قبول است.

$$y = 1 - \sin 3x \rightarrow y\left(\frac{7\pi}{6}\right) = 1 - \sin \frac{7\pi}{6} = 1 - \sin \frac{4\pi}{2} = 1 - \sin\left(4\pi - \frac{\pi}{2}\right) = 1 - \sin\left(-\frac{\pi}{2}\right) = 1 - (-1) = 2$$

۲۰- گزینه‌ی ۴

$$\cot a + \tan a = \frac{2}{\sin 2a}, \cot a - \tan a = 2 \cot 2a, a^2 + b^2 = (a+b)^2 - 2ab \quad \text{می‌دانیم:}$$

$$\begin{aligned} \tan^2 \frac{\pi}{4} - \cot^2 \frac{\pi}{4} &= \left(\tan^2 \frac{\pi}{4} + \cot^2 \frac{\pi}{4}\right) \left(\tan^2 \frac{\pi}{4} - \cot^2 \frac{\pi}{4}\right) \\ &= \left(\left(\tan \frac{\pi}{4} + \cot \frac{\pi}{4}\right)^2 - 2 \tan \frac{\pi}{4} \cot \frac{\pi}{4}\right) \left(\tan \frac{\pi}{4} + \cot \frac{\pi}{4}\right) \left(\tan \frac{\pi}{4} - \cot \frac{\pi}{4}\right) \\ &= \left(\left(\frac{2}{\sin \frac{\pi}{4}}\right)^2 - 2\right) \left(\frac{2}{\sin \frac{\pi}{4}}\right) (-2 \cot \frac{\pi}{4}) \\ &= \left(\left(\frac{2}{\sqrt{2}}\right)^2 - 2\right) \left(\frac{2}{\sqrt{2}}\right) (-2(1)) = (6) \left(\frac{2}{\sqrt{2}}\right) (-2) = \frac{-48}{\sqrt{2}} \times \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = -24\sqrt{2} \end{aligned}$$

که مجموع حاصل -۲۴ برابر $\sqrt{2}$ است.

۲۱- گزینه‌ی ۱

$$\sin a \cos a = \frac{1}{2} \sin 2a, \sin^2 a = \frac{1 - \cos 2a}{2} \quad \text{می‌دانیم:}$$

$$\cos x - \sin x = \frac{-\sqrt{2}}{2 \sin x} \rightarrow \sin x \cos x - \sin^2 x = \frac{-\sqrt{2}}{2}$$

$$\rightarrow \frac{1}{2} \sin 2x - \left(\frac{1 - \cos 2x}{2}\right) = \frac{-\sqrt{2}}{2} \times 2 \rightarrow \sin 2x - 1 + \cos 2x = \frac{-\sqrt{2}}{2}$$

$$\rightarrow \sin 2x + \cos 2x = 1 - \frac{\sqrt{2}}{2} \xrightarrow{\text{توان } 2} \underbrace{\sin^2 2x + \cos^2 2x}_1 + \underbrace{2 \sin 2x \cos 2x}_{\frac{1}{2} \sin 4x} = 1 + \frac{1}{2} - \sqrt{2}$$

$$\rightarrow 1 + \sin 4x = \frac{3}{2} - \sqrt{2} \rightarrow \sin 4x = \frac{1}{2} - \sqrt{2}$$

۲۲- گزینه‌ی ۳

چون زاویه‌ی مشخص شده در هر دو مثلث برابر a است، بنابراین تانژانت هر دو زاویه برابر است. در نتیجه داریم:

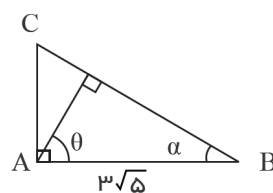
$$\begin{cases} \tan \alpha = \frac{3y}{6x} \\ \tan \alpha = \frac{2x}{\frac{4}{3}y} \end{cases} \rightarrow \frac{3y}{6x} = \frac{2x}{\frac{4}{3}y} \rightarrow 12x^2 = 4y^2 \rightarrow 3x^2 = y^2 \rightarrow x^2 + y^2 = x^2 + 3x^2 = 4x^2$$

۲۳- گزینه‌ی ۴

با توجه به شکل داریم:

$$\cos \alpha = \frac{AB}{BC} = \frac{3\sqrt{5}}{2\sqrt{15}} = \frac{3\sqrt{5}}{2\sqrt{3} \times \sqrt{5}} = \frac{3}{2\sqrt{3}} \times \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}} = \frac{3\sqrt{3}}{6} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

$$\rightarrow \alpha = 30^\circ \xrightarrow{\alpha + \theta = 90^\circ} \theta = 60^\circ$$

۲۴- گزینه‌ی ۲

در ربع چهارم علامت نسبت‌های مثلثاتی به صورت مقابل است:

$$\sin \alpha < 0, \cos \alpha > 0, \tan \alpha < 0, \cot \alpha < 0$$

$$\begin{cases} \sin \alpha < 0 \\ \cos \alpha > 0 \end{cases} \rightarrow \sin \alpha \cdot \cos \alpha < 0 \quad \text{پس گزینه‌ی ۲ درست است.}$$

حال بررسی سایر گزینه‌ها

گزینه‌ی ۱: چون همواره $\tan \alpha$ و $\cot \alpha$ هم علامت اند، $\frac{\tan \alpha}{\cot \alpha} > 0$ است. یعنی گزینه‌ی ۱ نادرست است.

گزینه‌ی ۳: نادرست است زیرا:

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

$$\cos \alpha \cdot \tan \alpha = \cos \alpha \cdot \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} = \sin \alpha$$

و چون در ربع چهارم $\sin \alpha$ منفی است پس این گزینه نادرست است.

$$\sin \alpha \cdot \cot \alpha = \sin \alpha \cdot \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} = \cos \alpha$$

چون در ربع چهارم $\cos \alpha$ مثبت است، پس این گزینه نیز نادرست است.

۲۵- گزینه ی ۲

چون $\sin \alpha \cdot \cos \alpha < 0$ است، پس $\sin \alpha$ و $\cos \alpha$ مفتلف‌العلامت‌اند. بنابراین α یا در ناحیه ی دوم است یا در ناحیه ی چهارم.

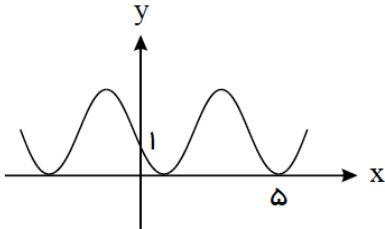
از طرفی چون $\cos \alpha \cdot \cot \alpha > 0$ است، داریم:

$$\cos \alpha \cdot \cot \alpha > 0 \Rightarrow \cos \alpha \cdot \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} > 0 \rightarrow \frac{\cos^2 \alpha}{\sin \alpha} > 0 \xrightarrow{\cos^2 \alpha > 0} \sin \alpha > 0$$

چون $\sin \alpha$ مثبت است، α در یکی از نواحی ۱ یا ۲ قرار دارد.

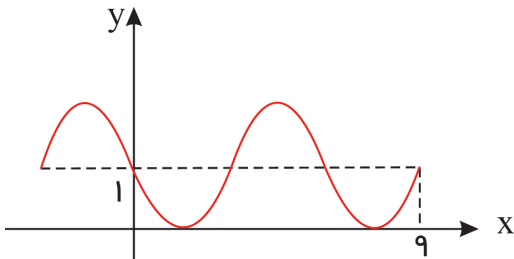
چون هر دو نامساوی هم‌زمان برقرار است بین نتایج بالا اشتراک می‌گیریم. بنابراین α در ربع دوم قرار دارد.

۱ قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a - \cos(\pi(\frac{1}{4} + bx))$ به صورت زیر است. $a + b$ کدام است؟

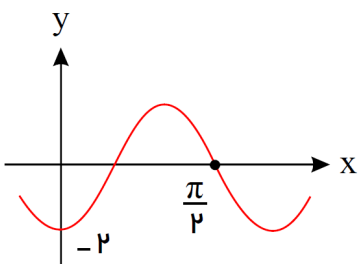
- (۱) صفر
- (۲) $1/5$
- (۳) ۱
- (۴) $0/5$

۲ نمودار زیر مربوط به تابع $f(x) = a + \cos(-\frac{1}{4} + bx)\pi$ می‌باشد. حاصل $f(29)$ کدام است؟

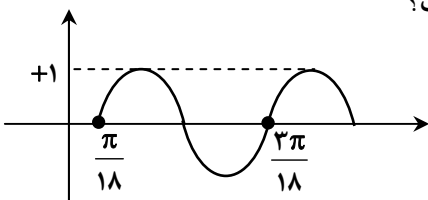
- (۱) $1 + \frac{\sqrt{3}}{2}$
- (۲) $1 - \frac{\sqrt{3}}{2}$
- (۳) $\frac{1}{2}$
- (۴) $\frac{2}{2}$

۳ شکل زیر، نمودار تابع $g(x) = a \sin(bx + \frac{\pi}{4})$ است. مقدار $f(\frac{\pi}{12})$ کدام است؟

- (۱) $\sqrt{2}$
- (۲) $2\sqrt{2}$
- (۳) $-\sqrt{2}$
- (۴) $-2\sqrt{2}$

۴ شکل زیر قسمتی از نمودار تابع $f(x) = a - 2 \cos(bx + \frac{\pi}{4})$ است. $a + b$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$
- (۲) ۱
- (۳) $\frac{3}{2}$
- (۴) ۲

۱- گزینه‌ی ۴

$$f(x) = a - \cos\left(\frac{\pi}{2} + b\pi x\right) = a + \sin b\pi x$$

با توجه به نمودار، نقطه‌ی $(0, 1)$ روی نمودار قرار دارد:

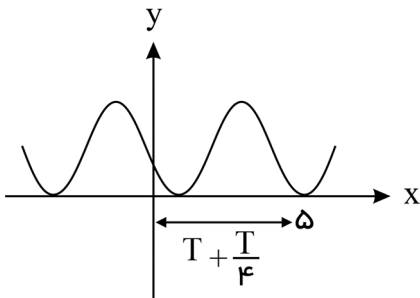
$$f(0) = 1 \Rightarrow a + \sin 0 = 1 \Rightarrow a = 1$$

از طرفی مطابق شکل زیر، دوره تناوب تابع را می‌یابیم:

$$T + \frac{T}{4} = 5 \Rightarrow \frac{5}{4}T = 5 \Rightarrow T = 4$$

دوره تناوب تابع $y = \sin ax$ از رابطه $T = \frac{2\pi}{|a|}$ بدست می‌آید.

$$\frac{2\pi}{|b\pi|} = 4 \Rightarrow |b| = \frac{1}{2} \Rightarrow b = \pm \frac{1}{2}$$

چون بلافاصله بعد از محور y ها نمودار در حال کاهش است، پس $b = -\frac{1}{2}$ قابل قبول است.

$$\Rightarrow a + b = 1 + \left(-\frac{1}{2}\right) = 0.5$$

۲- گزینه‌ی ۱

$y = \sin ax \xrightarrow{\text{دوره تناوب}} T = \frac{2\pi}{|a|}$

 می‌دانیم:

$$y = a + \cos\left(-\frac{1}{2} + bx\right)\pi \rightarrow y = a + \cos\left(\frac{-\pi}{2} + \pi bx\right)$$

$$\rightarrow y = a + \cos\left(\frac{\pi}{2} - \pi bx\right) \xrightarrow{\cos\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \sin \alpha} y = a + \sin \pi bx$$

$$\text{شکل به توجه} \rightarrow \frac{3}{2}T = 9 \rightarrow T = 6 \rightarrow \frac{2\pi}{|b\pi|} = 6 \rightarrow |b| = \frac{1}{3} \rightarrow b = \pm \frac{1}{3}$$

چون بلافاصله بعد از محور عرض، نمودار نزول پیدا می‌کند و بنابراین ضریب کمان سینوس می‌باید منفی باشد پس $b = -\frac{1}{3}$ است.

$$f(x) = a + \sin\left(\frac{-\pi}{3}x\right) \xrightarrow{\text{صدق}} 1 = a + 0 \rightarrow a = 1 \rightarrow f(x) = 1 + \sin\left(\frac{-\pi}{3}x\right) = 1 - \sin \frac{\pi}{3}x$$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

$$\rightarrow f(29) = 1 - \sin \frac{29\pi}{3} = 1 - \sin(10\pi - \frac{\pi}{3}) = 1 - \sin(\frac{-\pi}{3}) = 1 + \frac{\sqrt{3}}{2}$$

۳-گزینہ ۳

$$f(x) = a \sin(\frac{\pi}{2} + bx) \xrightarrow{\sin(\frac{\pi}{2} + \alpha) = \cos \alpha} f(x) = a \cos bx$$

نمودار تابع از نقطه $\begin{matrix} 0 \\ -2 \end{matrix}$ عبور می کند بنابراین این نقطه در تابع صدق می کند.

$$\begin{matrix} 0 \\ -2 \end{matrix} \xrightarrow{\text{صدق}} -2 = a \cos 0 \rightarrow a = -2 \rightarrow f(x) = -2 \cos bx$$

می دانیم دوره تناوب $y = \cos bx$ برابر $T = \frac{2\pi}{|b|}$ است و از روی نمودار داریم:

$$\frac{3T}{4} = \frac{\pi}{2} \rightarrow T = \frac{2\pi}{3} \rightarrow \frac{2\pi}{|b|} = \frac{2\pi}{3} \rightarrow |b| = 3 \rightarrow b = \pm 3$$

$$\text{پس } f(x) = -2 \cos(\pm 3x) \xrightarrow{\cos(-\alpha) = \cos \alpha} f(x) = -2 \cos 3x \rightarrow f(\frac{\pi}{12})$$

$$= -2 \cos \frac{\pi}{4} = -2(\frac{\sqrt{2}}{2}) = -\sqrt{2}$$

۴-گزینہ ۴

$$y = a - 2 \cos(bx + \frac{\pi}{2}) = a + 2 \sin bx$$

$$y_{\max} = 1 \rightarrow a + 2 = 1 \rightarrow a = -1$$

$$T = \frac{2\pi}{|b|}, T = \frac{12\pi}{18} = \frac{2\pi}{3}$$

$$\frac{2\pi}{3} = \frac{2\pi}{|b|} \rightarrow |b| = 3 \rightarrow b = \pm 3 \begin{cases} b = +3 \\ b = -3 \end{cases} \text{ در نقطه شروع صعودی است}$$

$$\rightarrow a + b = -1 + 3 = 2$$

۱ حاصل $\lim_{x \rightarrow \frac{3\pi}{4}} \frac{\tan^2 x - 1}{\cos 2x}$ کدام است؟

(۱) -۲

(۲) $\frac{1}{2}$

(۳) ۱

(۴) ۲

۲ حد کسر $\frac{x^{m+2} + nx + m}{mx^{n-2} - mx + n - 1}$ با شرط $n > 3$ ، وقتی $x \rightarrow \infty$ برابر ۲- است. $m + n$ کدام است؟

(۱) ۳/۵

(۲) ۴

(۳) ۴/۵

(۴) ۵

۳ حد عبارت $\frac{\cos x}{1 - \sin x}$ وقتی $x \rightarrow (\frac{\pi}{2})^+$ ، کدام است؟

(۱) $+\infty$

(۲) ۲

(۳) ۱

(۴) $-\infty$

۴ در تابع با ضابطه $f(x) = \frac{ax^n - 3x + 1}{3x^2 + x}$ ، اگر $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \frac{2}{3}$ باشد، $f(-1)$ کدام است؟

(۱) -۲

(۲) $\frac{2}{3}$

(۳) ۲

(۴) ۳

۵ حد چپ تابع $f(x) = \frac{(3-[x])\sqrt{x^2-6x+9}}{x-3}$ در نقطه‌ی $x=3$ کدام است؟ ([] ، نماد جزء صحیح است)

- ۱ (۱)
- ۱ (۲)
- ۰ (۳)
- ∞ (۴)

۶ حاصل $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x - \sqrt{9x^2 - x}}{\sqrt{x+12} - 3x}$ کدام است؟

- $-\frac{2}{3}$ (۱)
- ۱ (۲)
- ۱ (۳)
- $\frac{1}{3}$ (۴)

۷ اگر $f(x+2) = \frac{\cos \pi x}{1 + \sin \pi x}$ ، حاصل $\lim_{x \rightarrow 3} f(x)$ کدام است؟

- ۰ (۱)
- ۱ (۲)
- ۱ (۳)
- $+\infty$ (۴)

۸ اگر $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{|x^2 - 4|}{ax^2 - x + 2} = -1$ ، آن‌گاه حد راست این عبارت در نقطه‌ی $x = -2$ کدام است؟

- $-\frac{4}{3}$ (۱)
- $-\frac{2}{3}$ (۲)
- $\frac{2}{3}$ (۳)
- $\frac{4}{3}$ (۴)

۹ اگر حد $f(x) = \frac{a(x-1)}{2x - \sqrt{x^2 + 3}}$ وقتی $x \rightarrow -\infty$ برابر $\frac{2}{3}$ باشد حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$ کدام است؟

- ۵ (۱)
- ۳ (۲)
- ۴ (۳)
- ۲ (۴)

۱۰ با شرط $n < 2$ و $m > 4$ و $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{n^2 x^{m-3} + nx + m}{mx^{-n+3} mx - 3} = 3$ مقدار $m - n$ کدام است؟

- ۱ (۱) صفر
- ۶ (۲)
- ۹ (۳)
- ۱۸ (۴)

۱۱ حاصل $\lim_{x \rightarrow (-\frac{\pi}{2})^-} \left(\frac{1+x}{1+\sin x} \right)$ کدام است؟

- ۱ (۱)
- صفر (۲)
- $+\infty$ (۳)
- $-\infty$ (۴)

۱۲ اگر تابع $f(x) = \frac{ax + \sqrt{4x^2 + 5}}{bx - 2}$ از نقطه‌ی $(1, 2)$ بگذرد و $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 1$ باشد، مقدار a کدام است؟

- ۱۱ (۱)
- ۸ (۲)
- ۵ (۳)
- ۲ (۴)

۱۳ در تابع با ضابطه‌ی $f(x) = \frac{ax + \sqrt{4x^2 + 5}}{2x + 2}$ ، اگر $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \frac{5}{2}$ باشد، آنگاه حد (x) وقتی $x \rightarrow -1$ ، کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{3}$
 (۲) $\frac{5}{6}$
 (۳) $\frac{3}{2}$
 (۴) $\frac{5}{4}$

۱۴ حاصل $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{12^x - 3^x + 4^x - 1}{16^x - 1}$ ، کدام است؟

- (۱) ۱
 (۲) ۳
 (۳) ۴
 (۴) ۱۲

۱۵ حاصل $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \sqrt{\cos x}}{\sin^2 x}$ کدام است؟

- (۱) ∞
 (۲) ۳
 (۳) $\frac{1}{2}$
 (۴) $\frac{1}{4}$

۱۶ تابع $f(x) = \begin{cases} ax + 2b & ; x > 3 \\ ax^2 + bx + 2 & ; x < 3 \end{cases}$ مفروض است. اگر $\lim_{x \rightarrow 3^+} f(x) = 6$ و $\lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = 2$ آن‌گاه $a + b$ کدام است؟

- (۱) ۲
 (۲) ۱
 (۳) -۳
 (۴) ۴

۱۷ اگر $f(x) = \begin{cases} [x] & ; x > -1 \\ 1 - [x] & ; x \leq -1 \end{cases}$ ، آن‌گاه حاصل $\lim_{x \rightarrow 0} f(x^2 - 1)$ کدام است؟ ([] نماد جزء صحیح است.)

(۱) -۱

(۲) -۲

(۳) وجود ندارد.

(۴) صفر

۱۸ مجموع حد چپ و راست تابع $f(x) = \left[\frac{2}{1+x} \right]$ وقتی $x \rightarrow 0$ کدام است؟ ([] نماد جزء صحیح است.)

(۱) ۳

(۲) ۴

(۳) ۱

(۴) ۲

۱۹ در تابع با ضابطه‌ی $f(x) = \frac{ax + b\sqrt{x^2 + 3}}{x^2 - 3x + 2}$ ، اگر $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 2$ باشد، آن‌گاه حد تابع $g(x) = xf(x)$ وقتی $x \rightarrow -\infty$ کدام است؟

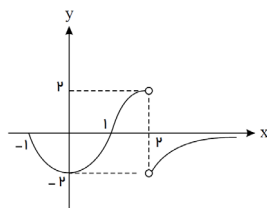
(۱) ۴

(۲) -۸

(۳) ۸

(۴) -۴

۲۰ اگر نمودار تابع f به صورت زیر باشد، آن‌گاه کدام یک از گزاره‌های زیر صحیح است؟

(۱) $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 1$

(۲) $\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = 0$

(۳) $\lim_{x \rightarrow 2} |f(x)| = 2$

(۴) $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

۲۱ حد چپ تابع با ضابطه‌ی $f(x) = \frac{ax}{3x + [-x]}$ در نقطه‌ی $x = 1$ ، به اندازه‌ی ۲ واحد از حد راست آن در این نقطه بیش‌تر است.

مقدار a کدام است؟ ([] ، نماد جزء صحیح است)

- ۱ (۱)
- ۲ (۲)
- ۴ (۳)
- ۴ (۴)

۲۲ اگر $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{2 - \sqrt{ax - 2}}{\sqrt[3]{3x - 1} - 2} = b$ ، حاصل $a + b$ کدام است؟

- $\frac{5}{2}$ (۱)
- ۴ (۲)
- ۳ (۳)
- صفر (۴)

۲۳ حاصل $\lim_{x \rightarrow 4} \frac{3x^2 - 10x - 8}{\sqrt{3} - \sqrt{x} - 1}$ ، کدام است؟

- ۱۱۲ (۱)
- ۹۶ (۲)
- ۸۴ (۳)
- ۷۲ (۴)

۲۴ حاصل $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x + \sqrt{2x + 8}}{x + 2}$ برابر کدام است؟

- $\frac{3}{2}$ (۱)
- $\frac{5}{2}$ (۲)
- $-\frac{3}{2}$ (۳)
- $-\frac{5}{2}$ (۴)

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

۲۵ حاصل $\lim_{x \rightarrow 4} \frac{3 - \sqrt{2x+1}}{2 - \sqrt{x}}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{3}$
- (۲) $\frac{3}{4}$
- (۳) $\frac{4}{3}$
- (۴) $\frac{3}{2}$

۲۶ اگر حد تابع $f(x) = \frac{\sqrt{x+a}-2}{x^2-1}$ در $x=1$ عددی حقیقی باشد، حاصل این حد کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{16}$
- (۲) $\frac{1}{2}$
- (۳) $\frac{1}{8}$
- (۴) $\frac{1}{4}$

۲۷ حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)^2}{(\sqrt{x}-1)(\sqrt[3]{x}-1)}$ کدام است؟

- (۱) ۶
- (۲) -۶
- (۳) $-\frac{1}{6}$
- (۴) $\frac{1}{6}$

۱- گزینه‌ی ۱

$$\lim_{x \rightarrow \frac{3\pi}{4}} \frac{\tan^2 x - 1}{\cos^2 x} = \lim_{x \rightarrow \frac{3\pi}{4}} \frac{\sin^2 x - \cos^2 x}{\cos^2 x (\cos^2 x - \sin^2 x)} = \lim_{x \rightarrow \frac{3\pi}{4}} \frac{-1}{\cos^2 x} = \frac{-1}{\frac{1}{2}} = -2$$

توجه کنید $\tan \frac{3\pi}{4} = -1$ می‌باشد.

۲- گزینه‌ی ۲

در مردهای کسری وقتی x به سمت بی‌نهایت میل می‌کند و جواب عدد شود باید بزرگترین توان x صورت و مخرج باید با هم برابر باشد و دقت کنید چون $n > 3$ است در نتیجه $n - 2 > 1$ و جمله‌ی پر توان مخرج متماً mx^{n-2} است.

$$m + 3 = n - 2 \Rightarrow m - n = -5$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^{m+3}}{mx^{n-2}} = \frac{1}{m} = -2 \Rightarrow m = \frac{-1}{2}, n = \frac{9}{2} \Rightarrow m + n = 4$$

۳- گزینه‌ی ۴

روش اول:

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} \frac{\cos x}{1 - \sin x} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} \frac{\cos x(1 + \sin x)}{1 - \sin^2 x} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} \frac{1 + \sin x}{\cos x} = \frac{2}{0^-} = -\infty$$

روش دوم:

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} \frac{\cos x}{1 - \sin x} = \frac{0}{0} \xrightarrow{\text{HOP}} \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} \frac{-\sin x}{-\cos x} = \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}^+} \tan x = -\infty$$

دقت کنید $(\frac{\pi}{2})^+$ در نایبه‌ی دوم است و در نایبه‌ی دوم، تانژانت منفی است.

۴- گزینه‌ی ۴

$$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \frac{2}{3} \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{ax^n - 3x + 1}{3x^2 + x} \xrightarrow{\text{پر توان}} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{ax^n}{3x^2} \xrightarrow{n=2} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{ax^2}{3x^2} = \frac{a}{3} = \frac{2}{3} \Rightarrow a$$

حال با معلوم بودن مقادیر a و n ، مقدار $f(-1)$ را به دست می‌آوریم. داریم:

$$\frac{n=2}{a=2} \rightarrow f(x) = \frac{2x^2 - 3x + 1}{3x^2 + x} \Rightarrow f(-1) = \frac{2(-1)^2 - 3(-1) + 1}{3(-1)^2 + (-1)} = \frac{2 + 3 + 1}{3 - 1} = 3$$

۵- گزینه‌ی ۲

$$\lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{(3 - [x])\sqrt{x^2 - 6x + 9}}{x - 3} = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{(3 - [3^-])\sqrt{(x-3)^2}}{x-3}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{|x-3|}{x-3} = \lim_{x \rightarrow 3^-} \frac{-(x-3)}{x-3} = -1$$

۶- گزینه‌ی ۴

پون $x \rightarrow \infty$ برای مناسبی هر، کافی است فقط جملات با بیشترین توان صورت و مخرج را در نظر بگیریم:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x - \sqrt{9x^2 - x}}{\sqrt{x+12} - 3x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x - \sqrt{9x^2}}{-3x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x - |3x|}{-3x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2x - 3x}{-3x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-x}{-3x} = \frac{1}{3}$$

۷- گزینه‌ی ۲

$$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} f(x+2)$$

$$\lim_{x \rightarrow 3} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\cos \pi}{1 + \sin \pi} = \frac{-1}{1+0} = -1$$

۸- گزینه‌ی ۴

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{|x^2 - 4|}{ax^2 - x + 2} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2 - 4}{ax^2 - x + 2} \stackrel{\text{پرتوان}}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x^2}{ax^2} = \frac{1}{a} = -1 \Rightarrow a = -1$$

وقتی $(-1)^+$ ، $x^2 - 4 < 0$ و لذا $|x^2 - 4| = 4 - x^2$ می‌شود. بنابراین:

$$\lim_{x \rightarrow (-2)^+} \frac{|x^2 - 4|}{ax^2 - x + 2} = \lim_{x \rightarrow (-2)^+} \frac{4 - x^2}{-x^2 - x + 2} = \lim_{x \rightarrow (-2)^+} \frac{-(x-2)(x+2)}{-(x+2)(x-1)} = \frac{4}{3}$$

دقت کنید $(-2)^+$ را حدوداً $-1/99$ در نظر می‌گیریم.

۹- گزینه‌ی ۲

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{ax}{2x - \sqrt{x^2}} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{ax}{2x - |x|} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{ax}{2x + x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{ax}{3x} = \frac{a}{3}$$

$$= \frac{2}{3} \Rightarrow a = 2$$

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2(x-1)}{2x - \sqrt{x^2 + 3}} = \frac{0}{0} \xrightarrow{\text{HOP}} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2}{2 - \frac{2x}{2 - \sqrt{x^2 + 3}}} = \frac{2}{2 - 1} = \frac{4}{3}$$

۱۰- گزینه ی ۴

چون جواب هر، عددی غیر از صفر شده است بنابراین بزرگترین توان x صورت و مخرج باید با هم برابر باشند.
بزرگترین توان x صورت برابر $m - 3$ است. $m > 4 \rightarrow m - 3 > 1 \rightarrow$
بزرگترین توان x مخرج برابر $-n + 3$ است. $n < 2 \rightarrow -n > -2 \rightarrow -n + 3 > 1 \rightarrow$
بزرگترین توان x مخرج = بزرگترین توان x صورت $\rightarrow m - 3 = -n + 3 \rightarrow m + n = 6$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{n^2 \cdot x^{m-3}}{m \cdot x^{-n+3}} = \frac{n^2}{m} = 3 \rightarrow n^2 = 3m \rightarrow m = \frac{n^2}{3}$$

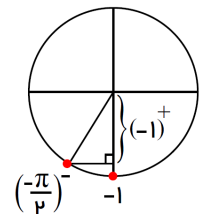
$$\xrightarrow{m+n=6} \frac{n^2}{3} + n = 6 \rightarrow n^2 + 3n - 18 = 0 \rightarrow (n+6)(n-3) = 0$$

$$\rightarrow \begin{cases} n = -6 \rightarrow m = 12 \rightarrow m - n = 18 \\ n = 3 \text{ غق } (n < 2) \end{cases}$$

۱۱- گزینه ی ۴

وقتی $x \rightarrow (-\frac{\pi}{2})^-$ در این صورت $\sin x$ در ناهیه ی سوم با مقادیر بیشتر از -1 به عدد -1 نزدیک می شود.

$$\lim_{x \rightarrow (-\frac{\pi}{2})^-} \frac{1+x}{1+\sin x} = \frac{1 - \frac{\pi}{2}}{1 + (-1)^+} = \frac{\text{عدد منفی}}{0^+} = -\infty$$

۱۲- گزینه ی ۱

ابتدا نقطه ی $\frac{1}{2}$ در تابع داده شده صدق می دهیم.

$$\left| \frac{\text{صدق در تابع ۱}}{2} \rightarrow 2 = \frac{a+3}{b-2} \rightarrow a+3 = 2b-4 \rightarrow a-2b = -7 \right.$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{ax + \sqrt{4x^2}}{bx} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{ax + 2|x|}{bx} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{ax - 2x}{bx}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(a-2)x}{bx} = \frac{a-2}{b} = 1 \rightarrow a-2 = b \rightarrow a-b = 2$$

$$\begin{cases} a-2b = -7 \\ a-b = 2 \end{cases} \Rightarrow a = 11, b = 9$$

۱۳- گزینه‌ی ۲

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{ax + \sqrt{4x^2 + 5}}{2x + 2} \stackrel{\text{پرتوان}}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{ax + \sqrt{4x^2}}{2x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{ax + 2|x|}{2x} \\ &= \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{ax + 2x}{2x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(a+2)x}{2x} = \frac{a+2}{2} = \frac{5}{2} \rightarrow a = 3 \\ \lim_{x \rightarrow -1} \frac{3x + \sqrt{4x^2 + 5}}{2x + 2} &= \frac{0}{0} \xrightarrow{\text{HOP}} \lim_{x \rightarrow -1} \frac{3 + \frac{1}{\sqrt{4x^2 + 5}}}{2} = \frac{3 - \frac{1}{6}}{2} = \frac{\frac{10}{6}}{2} = \frac{10}{12} = \frac{5}{6} \end{aligned}$$

۱۴- گزینه‌ی ۱

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{17^x - 3^x + 4^x - 1}{16^x - 1} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{3^x(4^x - 1) + (4^x - 1)}{(4^x - 1)(4^x + 1)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{3^x + 1}{4^x + 1} = \frac{2}{2} = 1$$

۱۵- گزینه‌ی ۴

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \sqrt{\cos x}}{\sin^2 x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 - \sqrt{\cos x})}{(1 - \cos x)(1 + \cos x)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 - \sqrt{\cos x})}{(1 - \sqrt{\cos x})(1 + \sqrt{\cos x})(1 + \cos x)} = \frac{1}{2 \times 2} = \frac{1}{4}$$

۱۶- گزینه‌ی ۱۶

$$\left. \begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 3^+} f(x) = 6 &\rightarrow \lim_{x \rightarrow 3^+} (ax + 2b) = 6 \rightarrow 3a + 2b = 6 \\ \lim_{x \rightarrow 3^-} f(x) = 2 &\rightarrow \lim_{x \rightarrow 3^-} (ax^2 + bx + 2) = 2 \rightarrow 9a + 3b = 0 \end{aligned} \right\} \rightarrow b = 6, a = -2$$

پس $a + b = 4$ است.

۱۷- گزینه‌ی ۱

$$\begin{aligned} x \rightarrow 0 &\Rightarrow x^2 \rightarrow 0^+ \Rightarrow x^2 - 1 \rightarrow (-1)^+ \\ \text{پس: } \lim_{x \rightarrow 0} f(x^2 - 1) &= \lim_{x \rightarrow (-1)^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow (-1)^+} [x] = [(-1)^+] = -1 \end{aligned}$$

۱۸- گزینه‌ی ۱۸

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0^+} \left[\frac{2}{1+x} \right] = \left[\frac{2}{1^+} \right] = [2^-] = 1 \\ \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) &= \lim_{x \rightarrow 0^-} \left[\frac{2}{1+x} \right] = \left[\frac{2}{1^-} \right] = [2^+] = 2 \end{aligned} \rightarrow \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) + \lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = 1 + 2 = 3$$

۱۹- گزینه‌ی ۴

چون جواب هر عدد شده است

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{ax + b\sqrt{x^2 + 3}}{x^2 - 3x + 2} = \frac{a + 2b}{0} \rightarrow a + 2b = 0 \rightarrow a = -2b$$

بنابراین، این کسر همواره ۰ بوده است.

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{ax + b\sqrt{x^2 + 3}}{x^2 - 3x + 2} = \frac{0}{0} \xrightarrow{\text{HOP}} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{a + b \frac{1(2x)}{2\sqrt{x^2 + 3}}}{2x - 3} = \frac{a + \frac{b}{2}}{-1}$$

$$= -a - \frac{b}{2} = 2b - \frac{b}{2} = \frac{3b}{2} = 2 \rightarrow b = \frac{4}{3}, a = -\frac{8}{3}$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} xf(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{ax^2 + bx\sqrt{x^2 + 3}}{x^2 - 3x + 2} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{ax^2 - bx|\bar{x}|}{x^2} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{ax^2 - bx^2}{x^2}$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{(a-b)x^2}{x^2} = a - b = \frac{-8}{3} - \frac{4}{3} = \frac{-12}{3} = -4$$

۲۰- گزینه‌ی ۳

با توجه به شکل در صورت سوال، حاصل هر دو به صورت زیر است:

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$$

در مورد هر گزینه‌ی ۳، چون هر چه تابع در $x = 2$ برابر ۲ و هر راست تابع برابر ۲- است، بنابراین:

$$\lim_{x \rightarrow 2} |f(x)| = 2$$

۲۱- گزینه‌ی ۴

ابتدا هر راست و هر چه تابع را در $x = 1$ حساب می‌کنیم.

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{ax}{3x + [-x]} = \frac{a}{3 + [(-1)^-]} = \frac{a}{3 - 2} = a$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{ax}{3x + [-x]} = \frac{a}{3[(-1)^+]} = \frac{a}{3 - 1} = \frac{a}{2}$$

طبق فرض: $\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = 2 + \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) \rightarrow \frac{a}{2} = 2 + a \rightarrow a = 4 + 2a \rightarrow a = -4$

۲۲- گزینه‌ی ۴

چون مخرج کسر، به ازای $x = 3$ ، صفر می‌باشد و حاصل هر نیز متناهی است، پس صورت کسر نیز باید به ازای $x = 3$ صفر شود.

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

$$2 - \sqrt{3a-2} = 0 \Rightarrow \sqrt{3a-2} = 2 \Rightarrow a = 2$$

روش اول: $a = 2$ را جایگذاری کرده، حد تابع را می‌گیریم:

$$\lim_{x \rightarrow 3} \frac{2 - \sqrt{2x-2}}{\sqrt[3]{3x-1}-2} = \frac{0}{0} \xrightarrow{\text{HOP}} \lim_{x \rightarrow 3} -\frac{\frac{2}{2\sqrt{2x-2}}}{\frac{3}{3^2\sqrt{(3x-1)^2}}} = \frac{-\frac{1}{2}}{\frac{1}{4}} = -2 \Rightarrow b = -2 \Rightarrow a+b=0$$

روش دوم:

$$b = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{2 - \sqrt{2x-2}}{\sqrt[3]{3x-1}-2} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(2 - \sqrt{2x-2})(2 + \sqrt{2x-2}) + (\sqrt[3]{(3x-1)^2} + 2\sqrt[3]{3x-1} + 4)}{(\sqrt[3]{3x-1}-2)(\sqrt[3]{3x-1})^2 + 2\sqrt[3]{3x-1} + 4}(2 + \sqrt{2x-2})$$

$$= \lim_{x \rightarrow 3} \frac{(4 - 2x + 2)(4 + 4 + 4)}{(3x-9)(2+2)} = \lim_{x \rightarrow 3} \frac{-2(x-3)(12)}{3(x-3)(4)} = \frac{-24}{12} = -2 \Rightarrow a+b=0$$

۲۳- گزینه‌ی ۱

روش اول:

$$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{3x^2 - 10x - 8}{\sqrt{3-\sqrt{x}}-1} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{(x-4)(3x+2)(\sqrt{x}-\sqrt{x}+1)}{(3-\sqrt{x}-1)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 4} \frac{(\sqrt{x}-2)(\sqrt{x}+2)(3x+2)(\sqrt{3-\sqrt{x}}+1)}{-(\sqrt{x}-2)} = -(4)(14)(2) = -112$$

روش دوم:

$$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{3x^2 - 10x - 8}{\sqrt{3-\sqrt{x}}-1} = \frac{0}{0} \xrightarrow{\text{HOP}} \lim_{x \rightarrow 4} \frac{6x-10}{\frac{2\sqrt{x}}{2\sqrt{3-\sqrt{x}}}} = \frac{14}{-\frac{1}{4}} = \frac{14}{-\frac{1}{8}} = -112$$

۲۴- گزینه‌ی ۱

روش اول: عبارت را در مزدوج صورت، ضرب و تقسیم می‌کنیم.

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x + \sqrt{2x+8}}{x+2} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{(x + \sqrt{2x+8})(x - \sqrt{2x+8})}{(x+2)(x - \sqrt{2x+8})} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^2 - 2x - 8}{(x+2)(x - \sqrt{2x+8})} = \lim_{x \rightarrow -2} \frac{(x+2)(x-4)}{(x+2)(x - \sqrt{2x+8})} = \frac{-6}{-4} = \frac{3}{2}$$

روش دوم:

$$\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x + \sqrt{2x+8}}{x+2} = \frac{0}{0} \xrightarrow{\text{HOP}} \lim_{x \rightarrow -2} \frac{1 + \frac{2}{2\sqrt{2x+8}}}{1} = \frac{1 + \frac{1}{2}}{1} = \frac{3}{2}$$

۲۵- گزینه‌ی ۳

روش اول: عبارت را در مزدوج صورت و مخرج، ضرب و تقسیم می‌کنیم.

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 4} \frac{3 - \sqrt{2x+1}}{2 - \sqrt{x}} &= \lim_{x \rightarrow 4} \frac{(3 - \sqrt{2x+1})(3 + \sqrt{2x+1})(2 + \sqrt{x})}{(2 - \sqrt{x})(2 + \sqrt{x})(3 + \sqrt{2x+1})} \\ &= \lim_{x \rightarrow 4} \frac{(9 - 2x - 1)(2 + \sqrt{x})}{(4 - x)(3 + \sqrt{2x+1})} = \lim_{x \rightarrow 4} \frac{-2(x-4)(2 + \sqrt{x})}{-(x-4)(3 + \sqrt{2x+1})} = \frac{2 \times 4}{3 + 3} = \frac{8}{6} = \frac{4}{3} \end{aligned}$$

روش دوم:

$$\lim_{x \rightarrow 4} \frac{3 - \sqrt{2x+1}}{2 - \sqrt{x}} = \frac{0}{0} \xrightarrow{\text{HOP}} \lim_{x \rightarrow 4} \frac{\frac{-2}{2\sqrt{2x+1}}}{\frac{-1}{2\sqrt{x}}} = \frac{-2}{6} = \frac{4}{3}$$

۲۶- گزینه‌ی ۳

چون مخرج در $x=1$ برابر صفر است و حاصل عد، عددی حقیقی است باید در صورت نیز در $x=1$ برابر صفر باشد:

$$\lim_{x \rightarrow 1} (\sqrt{x+a} - 2) = 0 \Rightarrow \sqrt{1+a} = 2 \Rightarrow 1+a = 4 \Rightarrow a = 3$$

$$f(x) = \frac{\sqrt{x+3} - 2}{x^2 - 1}$$

پس ضابطه‌ی تابع به صورت $f(x)$ است، در نتیجه در تابع در $x=1$ به صورت زیر بدست می‌آید:

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x+3} - 2}{x^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x+3-4)}{(x-1)(x+1)(\sqrt{x+3}+2)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{(x+1)(\sqrt{x+3}+3)} = \frac{1}{8}$$

۲۷- گزینه‌ی ۱

در داده شده را به دو $\frac{0}{0}$ تبدیل می‌کنیم.

روش اول:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{(x-1)^2}{(\sqrt{x}-1) \cdot (\sqrt[3]{x}-1)} \right) &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-1}{\sqrt{x}-1} \times \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-1}{\sqrt[3]{x}-1} = \\ \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(\sqrt{x}-1)(\sqrt{x}+1)}{\sqrt{x}-1} \times \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(\sqrt[3]{x}-1)(\sqrt[3]{x^2} + \sqrt[3]{x} + 1)}{\sqrt[3]{x}-1} &= 2 \times 3 = 6 \end{aligned}$$

روش دوم:

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{(x-1)^2}{(\sqrt{x}-1) \cdot (\sqrt[3]{x}-1)} \right) &= \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-1}{\sqrt{x}-1} \times \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x-1}{\sqrt[3]{x}-1} = \frac{0}{0} \\ \xrightarrow{\text{HOP}} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{2\sqrt{x}} \times \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{3\sqrt[3]{x^2}} &= \frac{1}{2} \times \frac{1}{3} = 2 \times 3 = 6 \end{aligned}$$

۱ مقدار مشتق تابع $f(x) = x^3 + 2x$ در نقطه‌ای به طول $x_0 = -1$ کدام است؟

- (۱) -۳
(۲) ۵
(۳) -۵
(۴) ۳

۲ اگر $f'(2) = -2$ باشد، حاصل $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(2) - f(2+4h)}{4h}$ را بدست آورید.

- (۱) ۴
(۲) -۴
(۳) -۲
(۴) ۲

۳ مشتق تابع $f(x) = 2x^2 + 5$ را به کمک تعریف مشتق محاسبه نمایید.

۱- گزینه ۲
راه اول:

$$f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x) - f(x_0)}{x - x_0}$$

$$f'(x_0) = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^3 + 2x + 3}{x + 1} = \frac{0}{0}$$

$$f'(x) = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{(x+1)(x^2 - x + 3)}{x+1} = 5$$

راه دوم:

$$f'(x_0) = 3x^2 + 2 + 3(-1)^2 + 2 = 5$$

$$\boxed{x = -1}$$

۲- گزینه ۱

تعریف حدی مشتق $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{-(f(2+4h) - f(2))}{4h} \Rightarrow \begin{cases} 4h = t \\ h = \frac{t}{4} \\ h \rightarrow 0 \Rightarrow t \rightarrow 0 \end{cases}$$

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{-(f(2+t) - f(2))}{\frac{1}{4}t} \Rightarrow -4f'(2)$$

مطلوب $\rightarrow -4(-2) = +8$

-۳

$$f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h}$$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{2x^2 + 4xh + 2h^2 + 5 - (2x^2 + 5)}{h} =$$

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{4xh + 2h^2}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{h(4x + 2h)}{h} = 4x$$

$$f(x+h) = 2(x+h)^2 + 5 = 2(x^2 + 2xh + h^2) + 5$$

$$2x^2 + 4xh + 2h^2 + 5$$

۱ در تابع $f(x) = \begin{cases} \sqrt{x}-1 & x \geq 2 \\ 2x+1 & x < 2 \end{cases}$ حاصل $f(f(4))$ کدام است؟

- ۱ (۱)
۲ (۲)
۳ (۳)
۴ (۴)

۲ ضابطه‌ی وارون تابع $y = \frac{x}{1+x}$ کدام است؟

- (۱) $f^{-1}(x) = \frac{1+x}{x}$
(۲) $f^{-1}(x) = \frac{1-x}{x}$
(۳) $f^{-1}(x) = \frac{x}{1-x}$
(۴) $f^{-1}(x) = \frac{x}{x-1}$

۳ اگر $f(x) = \begin{cases} 2-\sqrt{x+1} & x > 0 \\ 2x-1 & x < 0 \end{cases}$ مقدار $f \circ f(8)$ کدام است؟

- (۱) $f(15)$
(۲) $f(35)$
(۳) $f(24)$
(۴) $f(17)$

۴ نمودار تابع $y = |x-2|$ را دو واحد به راست و یک واحد به پایین انتقال می‌دهیم. نمودار حاصل محور عرض‌ها را در کدام نقطه قطع می‌کند؟

- (۱) -۱
(۲) ۱
(۳) ۳
(۴) ۴

۵ اگر $f = \{(-1, 0), (1, 2), (0, 1), (2, -1)\}$ باشد، آنگاه $f + f^{-1}$ شامل کدام زوج مرتب نیست؟

- (۱) (۱, ۲)
(۲) (-۱, ۱)
(۳) (۰, ۰)
(۴) (۲, ۰)

۶ اگر $f = \{(0, -1), (1, 0), (4, 1), (2, 5)\}$ آنگاه تابع $\frac{f}{f-1}$ از چند زوج مرتب تشکیل شده است؟

- (۱) ۱
(۲) ۲
(۳) ۳
(۴) ۴۴

۷ اگر $f(x) = x + 1$ و $g(2f(x)) = \frac{x^2}{3}$ ، ضابطه‌ی تابع $g(x)$ کدام است؟

$$g(x) = \frac{(x-2)^2}{3} \quad (۲)$$

$$g(x) = \frac{(x-2)^2}{2} \quad (۱)$$

$$g(x) = \frac{(x-2)^2}{12} \quad (۴)$$

$$g(x) = \frac{(x-2)^2}{6} \quad (۳)$$

۸ اگر $f(x) = 3g^{-1}(4x+2)$ و $g(x) = \frac{\sqrt{x}}{x+1}$ باشد، حاصل $f^{-1}(12)$ کدام است؟

- (۱) -۰/۳
(۲) -۰/۴
(۳) -۰/۶
(۴) -۰/۸

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

۹ اگر $f(x) = \begin{cases} 1 - \cos x & x \geq 2 \\ 1 + \sin x & x < 2 \end{cases}$ باشد، آنگاه حاصل $f(\pi f(\frac{\pi}{4}))$ کدام است؟

- (۱) -۱
(۲) صفر
(۳) ۱
(۴) ۲

۱۰ دامنه‌ی تعریف تابع $f(x) = \sin(\log(x-1))$ ، کدام است؟

- (۱) $(1, 2) \cup (2, 3)$
(۲) $(1, 3)$
(۳) $(1, +\infty)$
(۴) $\{2\} - (0, 3)$

۱۱ اگر $\tan x > 0$ و $\sin x < 0$ باشد، انتهای کمان x در کدام ناحیه مثلثاتی قرار دارد؟

- (۱) اول
(۲) دوم
(۳) سوم
(۴) چهارم

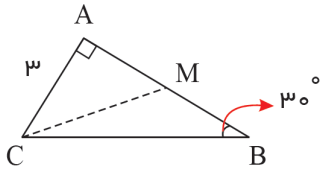
۱۲ اگر $g(f(x)) = \frac{2x^2 + 1}{5x^2 + 4}$ و $g(x) = \frac{3x + 1}{2x + 4}$ ، حاصل $f(2)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{9}$
(۲) $\frac{13}{8}$
(۳) $\frac{2}{8}$
(۴) $-\frac{1}{18}$

۱۳ تابع با ضابطه‌ی $g(x) = x^2 + 2x$ مفروض است. اگر نمودار تابع $f(x)$ محور x ها در دو نقطه به طول‌های ۱۲ و ۳- قطع کند، نمودار تابع $f \circ g$ محور x ها را با کدام طول قطع می‌کند؟

- (۱) ۲، -۱
- (۲) -۲، ۱
- (۳) -۳، ۲
- (۴) ۳، -۲

۱۴ در شکل زیر، $\triangle ABC$ مثلث قائم‌الزاویه است، $\widehat{A} = 90^\circ$ و $\widehat{B} = 30^\circ$. اگر M وسط AB باشد، مساحت مثلث MBC کدام است؟

- (۱) $\frac{3\sqrt{3}}{4}$
- (۲) $\frac{9\sqrt{3}}{4}$
- (۳) $\frac{4\sqrt{3}}{2}$
- (۴) $\frac{9\sqrt{3}}{4}$

۱۵ اگر $\cos x + \sqrt{\cos x} = \sin x$ باشد، انتهای کمان x در کدام ناحیه‌ی مثلثاتی قرار دارد؟

- (۱) اول
- (۲) دوم
- (۳) اول و چهارم
- (۴) دوم و سوم

۱۶ اگر $\cos^4 x = 1 + \sin^4 x$ ، آنگاه حاصل $\cos x$ کدام می‌تواند باشد؟

- (۱) صفر
- (۲) -۱
- (۳) $\frac{1}{2}$
- (۴) $-\frac{1}{2}$

۱۷ اگر $f(x) = \log_3^{x-1}$ و $g(x) = \sqrt{3-x}$ ، دامنه‌ی تابع $f(x)$ کدام بازه باشد تا ترکیب $g \circ f(x)$ تعریف شود؟

- (۱) $(1, +\infty)$
(۲) $(1, 9]$
(۳) $(-\infty, 3]$
(۴) $[9, +\infty)$

۱۸ دامنه‌ی تابع $f(x) + \sqrt{-4x^2 - 3x + 1}$ کدام است؟

- (۱) $[-1, \frac{1}{4}]$
(۲) $[2, 3]$
(۳) $[-2, \frac{5}{3}]$
(۴) $[0, 1]$

۱۹ اگر $g(x) = 2x + 1$ و $f(x) = 4x^2 - x - 1$ ، آنگاه $(f - g)(1)$ کدام است؟

- (۱) ۴
(۲) ۲
(۳) -۲
(۴) -۴

۲۰ اگر $\frac{\sin \theta + \cos \theta}{\sin \theta - \cos \theta} = 3$ باشد، آنگاه حاصل $\sin \theta \cos \theta$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$
(۲) $\frac{1}{3}$
(۳) $\frac{1}{4}$
(۴) $\frac{1}{5}$

۱- گزینه‌ی ۳

$$f(4) \xrightarrow{\text{ضابطه‌ی بالا}} \sqrt{4} - 1 = 1 \rightarrow f(f(4)) = f(1) \xrightarrow{\text{ضابطه‌ی پایین}} 2(1) + 1 = 3$$

۲- گزینه‌ی ۳

$$y = \frac{x}{1+x} \Rightarrow y + yx = x \Rightarrow y = x - xy = x(1-y) \Rightarrow x = \frac{y}{1-y} \rightarrow f^{-1}(x) = \frac{x}{1-x}$$

۳- گزینه‌ی ۳

$$f(x) = \begin{cases} 2 - \sqrt{x+1} & x > 0 \\ 2x - 1 & x < 0 \end{cases}$$

$$f(8) \xrightarrow{\text{ضابطه‌ی بالا}} 2 - \sqrt{8+1} = 2 - 3 = -1$$

$$f \circ f(8) = f(f(8)) = f(-1) \xrightarrow{\text{ضابطه‌ی پایین}} 2(-1) - 1 = -3 = f(24)$$

دقت کنید:

$$f(15) = 2 - \sqrt{16} = -2, f(35) = 2 - \sqrt{36} = -4$$

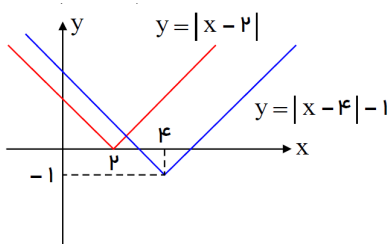
$$f(24) = 2 - \sqrt{25} = -3, f(17) = 2 - \sqrt{18}$$

۴- گزینه‌ی ۳

$$y = |x-2| \xrightarrow{\text{دو واحد راست}} y = |x-2-2| \xrightarrow{\text{یک واحد پایین}} y = |x-4|-1$$

$$y = |0-4|-1 = 3$$

برای بدست آوردن محل برخورد نمودار با محور عرض‌ها، کافی است $x=0$ را در معادله قرار دهیم؛ در ضمن برای درک بیش‌تر به شکل روپرو دقت کنید:

۵- گزینه‌ی ۲

برای بدست آوردن f^{-1} باید جای زوج‌های مرتب f را عوض کنیم:

$$f = \{(-1, 0), (1, 2), (0, 1), (2, -1)\} \Rightarrow f^{-1} = \{(0, -1), (2, 1), (1, 0), (-1, 2)\}$$

$$f + f^{-1} = \{(-1, 0+2), (2, 1+(-1)), (1, 0+2), (0, -1+1)\} = \{(-1, 2), (2, 0), (1, 2), (0, 0)\}$$

۶- گزینه‌ی ۳

دقت کنید عملیات روی مولفه‌ی دوم تابع انجام می‌شود.

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

$$f = \{(0, -1), (1, 0), (4, 1), (2, 5)\} \rightarrow f^{-1} = \{(0, -2), (1, -1), (4, 0), (2, 4)\}$$

دامنه‌ی مشترک f^{-1} و f را پیدا کرده و تقسیم را روی مولفه‌ی دوم آن‌ها انجام می‌دهیم. در نتیجه داریم:

$$\frac{f}{f^{-1}} = \{(0, \frac{1}{2}), (1, 0), (2, \frac{5}{4})\} \rightarrow \text{شامل ۳ زوج مرتب است}$$

۷- گزینه‌ی ۴

$$f(x) = x + 1 \rightarrow 2f(x) = 2x + 2$$

$$g(2f(x)) = \frac{x^2}{3} \rightarrow g(2x + 2) = \frac{x^2}{3} \quad 2x + 2 = t \rightarrow x = \frac{t - 2}{2}$$

$$\rightarrow g(t) = \frac{1}{3} \left(\frac{t - 2}{2} \right)^2 = \frac{(t - 2)^2}{12} \rightarrow g(x) = \frac{(x - 2)^2}{12}$$

۸- گزینه‌ی ۲

$$f^{-1}(12) = a \rightarrow f(x) = 12 \rightarrow f(x) = 3g^{-1}(4a + 2)$$

$$\rightarrow 12 = 3g^{-1}(4a + 2) \rightarrow g^{-1}(4a + 2) = 4 \rightarrow g(4) = 2a + 2$$

$$\rightarrow \frac{2}{4 + 1} = 4a + 2 \rightarrow \frac{2}{5} = 4a + 2 \rightarrow 4a = -\frac{8}{5} \rightarrow a = -\frac{2}{5}$$

۹- گزینه‌ی ۲

چون $\frac{\pi}{2} = \frac{3/14}{2} < 2$ است، برای مناسبه‌ی $f(\frac{\pi}{2})$ باید از ضابطه‌ی پایین استفاده کرد.

$$f\left(\frac{\pi}{2}\right) = 1 + \sin \frac{\pi}{2} = 1 + 1 = 2$$

$$f\left(\pi f\left(\frac{\pi}{2}\right)\right) = f(2\pi) \xrightarrow[\text{ضابطه‌ی بالا}]{2\pi > 2} 1 - \cos 2\pi = 1 - 1 = 0$$

۱۰- گزینه‌ی ۳

سینوس در تعیین دامنه هیچ نقشی ندارد و برای تعیین دامنه‌ی تعریف لگاریتم کافی است فقط عبارت جلوی لگاریتم را بزرگتر از صفر قرار دهیم (در حالتی که مبنای عدد باشد)

$$x - 1 > 0 \rightarrow x > 1 \text{ یا } x \in (1, +\infty)$$

۱۱- گزینه‌ی ۳

در ناحیه سوم دایره‌ی مثلثاتی $\sin x < 0$ و $\tan x > 0$ است.

۱۲- گزینه‌ی ۱

$$g(x) = \frac{3x + 1}{2x + 4} \rightarrow g(f(x)) = \frac{3f(x) + 1}{2f(x) + 4}$$

از طرفی $g(f(x)) = \frac{2x^2 + 1}{5x^2 + 4}$ است. بنابراین داریم:

$$\frac{3f(x)+1}{2f(x)+4} = \frac{2x^2+1}{5x^2+4} \xrightarrow{x=2} \frac{3f(2)+1}{2f(2)+4} = \frac{8+1}{20+4} \rightarrow \frac{3f(2)+1}{2f(2)+4} = \frac{9}{24} = \frac{3}{8}$$

$$\rightarrow 24f(2)+8 = 6f(2)+12 \rightarrow 18f(2) = 4 \rightarrow f(2) = \frac{4}{18} = \frac{2}{9}$$

۱۳- گزینه ی ۱

کافی است که معادله ی $fog(x) = 0$ را حل کنیم.

$$f(g(x)) = 0 \xrightarrow{\substack{\text{ریشه های معادله ی } f(x) = 12 \\ \text{برابر } 12 \text{ و } -3 \text{ هستند}}} \begin{cases} x^3 + 2x = 12 \rightarrow x^3 + 2x - 12 = 0 \\ x^3 + 2x = -3 \rightarrow x^3 + 2x + 3 = 0 \end{cases}$$

اکنون هر یک از این معادلات را حل می کنیم.

$$x^3 + 2x - 12 = 0 \rightarrow x^3 - 8 + 2x - 4 = 0 \rightarrow (x-2)(x^2 + 4 + 2x) + 2(x-2) = 0$$

$$\rightarrow \underbrace{(x-2)}_{\text{فاکتور}} (x^2 + 4 + 2x + 2) = 0 \rightarrow (x-2)(x^2 + 2x + 6) = 0 \rightarrow x = 2$$

$\Delta < 0$

البته می توانستیم معادلات را حل نکنیم و با جایگذاری گزینه ها در معادلات به جواب برسیم.

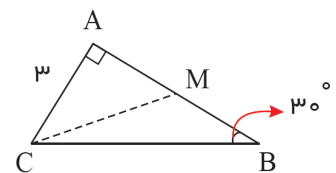
۱۴- گزینه ی ۴

ضلع روبرو به زاویه ی 30° نصف وتر است $\leftarrow BC = 6$

$$\text{ضلع روبرو به زاویه ی } 60^\circ (\hat{C}) \text{ و } \frac{\sqrt{3}}{2} \text{ وتر است } \leftarrow AB = \frac{\sqrt{3}}{2} (6) = 3\sqrt{3}$$

$$\text{از طرفی: } MB = \frac{AB}{2} = \frac{3\sqrt{3}}{2}$$

$$S_{\Delta MBC} = \frac{1}{2} MB \times BC \times \sin 30^\circ = \frac{1}{2} \left(\frac{3\sqrt{3}}{2} \right) (6) \left(\frac{1}{2} \right) = \frac{18\sqrt{3}}{4} = \frac{9\sqrt{3}}{2}$$

۱۵- گزینه ی ۱

اول باید عبارت زیر رادیکال بزرگتر یا مساوی صفر باشد.

$$\cos x \geq 0 \Rightarrow (*) \text{ انتهای کمان } x \text{ در نهمیه اول یا چهارم است}$$

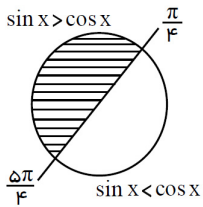
از طرفی:

$$\cos x + \sqrt{\cos x} = \sin x \Rightarrow \sqrt{\cos x} = \sin x - \cos x$$

چون طرف چپ نامنفی است پس باید طرف راست هم نامنفی باشد، در نتیجه:

$$\sin x - \cos x \geq 0 \Rightarrow \sin x \geq \cos x$$

با توجه به نلتهی مقابل و حالت (*) داریم:

انتهای کمان x در ناحیهی اول است. \Rightarrow

۱۶- گزینهی ۲

$$\cos 2a = \cos^2 a - \sin^2 a = 2\cos^2 a - 1 \quad \text{می‌دانیم:}$$

$$\cos^2 x = 1 + \sin^2 x \rightarrow \cos^2 x - \sin^2 x = 1 \rightarrow \underbrace{(\cos^2 x + \sin^2 x)}_1 (\cos^2 x - \sin^2 x) = 1 \rightarrow \cos 2x = 1$$

$$\cos 2x = 2\cos^2 x - 1 \rightarrow 1 = 2\cos^2 x - 1 \rightarrow 2\cos^2 x = 2 \rightarrow \cos^2 x = 1 \rightarrow \cos x = \pm 1$$

۱۷- گزینهی ۲

$$\log_a A \leq m \xrightarrow{a>1} A \leq a^m \quad \text{می‌دانیم:}$$

$$f(x) = \log_2^{x-1} \rightarrow D_f : x-1 > 0 \rightarrow x > 1$$

$$g(x) = \sqrt{3-x} \rightarrow D_g : 3-x \geq 0 \rightarrow x \leq 3$$

$$D_{g \circ f}(x) = \{x \in D_f, f(x) \in D_g\} = \{x > 1, \log_2^{x-1} \leq 3\} = \{x > 1, x-1 \leq 2^3\}$$

$$= \{x > 1, x \leq 9\} = 1 < x \leq 9 \rightarrow x \in (1, 9]$$

۱۸- گزینهی ۱

کافی است زیر رادیکال را بزرگتر مساوی صفر قرار دهیم

$$-4x^2 - 3x + 1 \geq 0 \rightarrow 4x^2 + 3x - 1 \leq 0 \rightarrow$$

x	$-\infty$	-1	$\frac{1}{4}$	$+\infty$	
عبارت ≤ 0	+	۰	-	۰	+

$$\rightarrow x \in \left[-1, \frac{1}{4}\right]$$

۱۹- گزینهی ۴

$$f \circ g(x) = 4x^2 - x - 1 \rightarrow f(g(x)) = 4x^2 - x - 1 \rightarrow f(2x+1) = 4x^2 - x - 1 \xrightarrow{x=0} f(1) = -1$$

$$g(x) = 2x+1 \rightarrow g(1) = 2(1)+1 = 3$$

$$\text{پس: } (f-g)(1) = f(1) - g(1) = -1 - 3 = -4$$

۲۰- گزینه‌ی ۳

$$\sin a \cos a = \frac{1}{2} \sin 2a, \sin 2a = \frac{2 \tan a}{1 + \tan^2 a} \quad \text{می‌دانیم:}$$

$$\frac{\sin \theta + \cos \theta}{\sin \theta - \cos \theta} = 3 \rightarrow \sin \theta + \cos \theta = 3 \sin \theta - 3 \cos \theta \rightarrow 4 \cos \theta = 2 \sin \theta \rightarrow \frac{\sin \theta}{\cos \theta} = 2$$

$$\rightarrow \tan \theta = 2$$

$$\sin \theta \cos \theta = \frac{1}{2} \sin 2\theta = \frac{1}{2} \times \frac{2 \tan \theta}{1 + \tan^2 \theta} = \frac{1}{2} \times \frac{4}{1 + 4} = \frac{2}{5} = 0.4$$

۱ با فرض آن که $f(g(x)) = x^2 - 2x$ و $f(x) = x^2 - 4x + 3$ ، ضابطه‌ی تابع $g(x)$ با فرض $g(x) \geq 2$ کدام است؟

(۱) $g(x) = x + 1$

(۲) $g(x) = 2 - |x|$

(۳) $g(x) = 2 + |x + 1|$

(۴) $g(x) = 2 - |x + 1|$

۲ وارون تابع با ضابطه‌ی $y = \frac{|x|}{x}(x^2 + 1)$, $x \neq 0$ کدام است؟

(۱) $f^{-1}(x) = \frac{|x|}{x}\sqrt{x-1}$

(۲) $f^{-1}(x) = \frac{|x|}{x}\sqrt{|x|-1}$

(۳) $f^{-1}(x) = \frac{|x|}{x}\sqrt{-x-1}$

(۴) $f^{-1}(x) = \frac{|x|}{x}\sqrt{x^2-1}$

۳ فرض کنید $f(x) = 2x^2 - x - 1$ و $g(x) = \frac{1}{4}(x + 3)$ باشد، با کدام انتقال زیر، نمودار تابع $f \circ g(x)$ محور x ها را در دو نقطه‌ی

متمايز با طول‌های نا منفی قطع خواهد کرد؟

(۱) $\frac{9}{8}$ واحد به سمت بالا

(۲) ۴ واحد به سمت راست و $\frac{9}{8}$ واحد به سمت بالا

(۳) ۴ واحد به سمت راست

(۴) ۱ واحد به سمت چپ

۴ ضابطه‌ی وارون تابع $f(x) = \frac{3^x - 5}{3^x + 5}$ کدام است؟

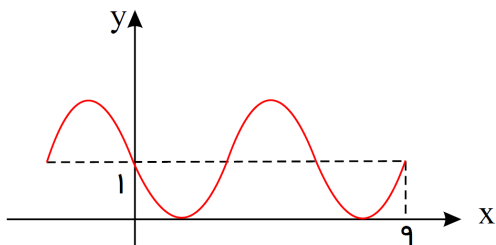
(۱) $f^{-1}(x) = \log_5 \frac{2x+3}{1-x}$

(۲) $f^{-1}(x) = \log_3 \frac{5x-1}{1-x}$

(۳) $f^{-1}(x) = \log_3 \frac{5x-5}{1+x}$

(۴) $f^{-1}(x) = \log_3 \frac{5x+5}{1-x}$

۵ نمودار زیر مربوط به تابع $f(x) = a + \cos\left(-\frac{1}{4} + bx\right)\pi$ می‌باشد. حاصل $f(29)$ کدام است؟

- (۱) $1 + \frac{\sqrt{3}}{2}$
(۲) $1 - \frac{\sqrt{3}}{2}$
(۳) $\frac{1}{2}$
(۴) $\frac{2}{2}$

۶ با شرایط $m > 4, n < 2$ مقدار $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{n^2 x^{m-2} + nx + m}{mx^{-n+2} + mx - 3} = 3$ کدام است؟

- (۱) صفر
(۲) ۶
(۳) ۹
(۴) ۱۸

۷ یکی از جواب‌های کلی معادله $1 + \sin x + \cos x + \sin 2x + \cos 2x = 0$ کدام است؟

- (۱) $x = 2k\pi - \frac{\pi}{2}$
(۲) $x = k\pi - \frac{\pi}{3}$
(۳) $x = 2k\pi - \frac{2\pi}{3}$
(۴) $x = k\pi - \frac{\pi}{4}$

۸ اگر $\sin 2x + \cos 2x = -\frac{1}{5}$ باشد، مقدار $\tan x$ کدام است؟

- (۱) ۳ یا $-\frac{1}{2}$
(۲) ۳ یا $\frac{1}{2}$
(۳) ۲ یا $-\frac{1}{3}$
(۴) $-\frac{1}{3}$ یا ۲

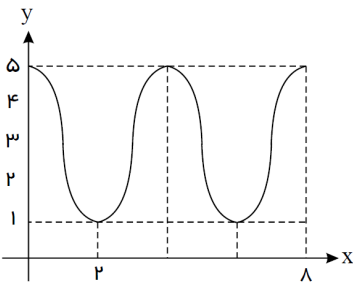
۹ اگر $f(x) = 2x + 1$ و $g(x) = 4x^2 + 12x + 5$ باشد، حاصل $(f + g) \circ g(-2)$ کدام است؟

- ۹ (۱)
- ۲۵ (۲)
- ۷ (۳)
- $[-2, 1]$ (۴)

۱۰ اگر $f(x) = 3 - 2x$ باشد، دامنه‌ی تعریف $y = \sqrt{f^{-1}(2x^2 + 3)} - x$ در کدام گزینه آمده است؟

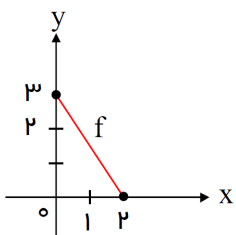
- $[0, 1]$ (۱)
- $[-1, 0]$ (۲)
- $[-1, 1]$ (۳)
- $[-2, 1]$ (۴)

۱۱ نمودار معادله‌ی $y = a \cos b\pi x + 3$ مطابق شکل زیر است: حاصل $a + b$ کدام گزینه می‌تواند باشد؟

- $\frac{5}{2}$ (۱)
- $\frac{7}{2}$ (۲)
- $\frac{9}{2}$ (۳)
- ۱ (۴)

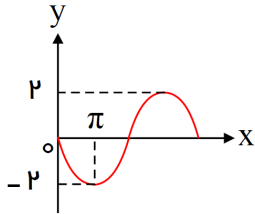
۱۲ اگر نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت زیر باشد، دامنه‌ی تابع $y = f \circ f(x)$ شامل چند عدد صحیح است؟

- ۰ (۱)
- ۱ (۲)
- ۲ (۳)
- ۳ (۴)

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

۱۳ اگر نمودار تابع با ضابطه‌ی $y = b \cos\left(\frac{3\pi}{2} + ax\right)$ به صورت زیر باشد، ab کدام است؟

- (۱) -۲
- (۲) -۱
- (۳) $-\frac{3}{2}$
- (۴) ۱

۱۴ برد تابع $f(x) = 2^{x+1}$ را به بازه‌ی $(a, b]$ محدود کرده‌ایم که برای تابع $g(x) = \sqrt{6-2x}$ ترکیب $g \circ f^{-1}$ قابل انجام باشد.

حداکثر مقدار $(b-a)$ کدام است؟

- (۱) ۳
- (۲) ۶
- (۳) ۸
- (۴) ۱۶

۱۵ اگر $\sin 2x = \frac{4}{5}$ ، آن‌گاه حاصل $\cot \frac{x}{2} - \tan \frac{x}{2}$ کدام می‌تواند باشد؟

- (۱) ۲
- (۲) $\frac{1}{2}$
- (۳) ۴
- (۴) $\frac{1}{4}$

۱۶ جواب کلی معادله‌ی مثلثاتی $\tan x = \sin 2x$ به صورت $x = k\pi + \frac{i\pi}{4}$ است. مجموع مقادیر i کدام است؟ ($k \in \mathbb{Z}$)

- (۱) $\{0, 1, 3\}$
- (۲) $\{1, 3\}$
- (۳) $\{0, 1\}$
- (۴) $\{1, 2, 3\}$

۱۷ مجموع ریشه‌های معادله‌ی $(\sqrt{7}\sin x - 8)(3\sin x + 1)(5\cos x - 2) = 0$ در بازه‌ی $[0, 2\pi]$ چند برابر π است؟

- ۵ (۱)
- ۶ (۲)
- ۳ (۳)
- ۴ (۴)

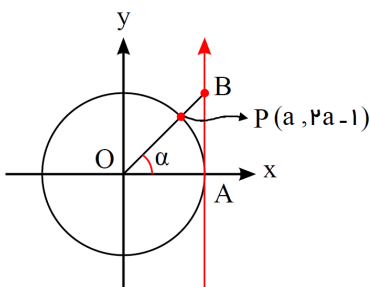
۱۸ اگر ضابطه تابع f به صورت $f(x) = \begin{cases} -x^2 + 6x - 5, & x > 3 \\ \frac{4}{5}x + \frac{1}{5}, & -2 \leq x \leq 3 \\ x^2 + 6x + 8, & x < -2 \end{cases}$ باشد، آن‌گاه طول بزرگ‌ترین بازه‌ای که در آن $f(x)$ اکیداً صعودی است، کدام است؟

- ۵ (۲)
- ۳ (۴)
- ۲ (۱)
- ۶ (۳)

۱۹ $f(x) = x^2 - 6x + 3$ را با دامنه محدود شده $D_f = (-\infty, 0)$ در نظر بگیرید. وارون این تابع در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) $f^{-1}(x) = 3 + \sqrt{x+6}; x < 3$
- (۲) $f^{-1}(x) = 3 + \sqrt{x+6}; x > 3$
- (۳) $f^{-1}(x) = 3 - \sqrt{x+6}; x < 3$
- (۴) $f^{-1}(x) = 3 - \sqrt{x+6}; x > 3$

۲۰ با توجه به دایره مثلثاتی زیر، مساحت مثلث AOB چقدر است؟ $(0 < \alpha < \frac{\pi}{4})$

- $\frac{2}{3}$ (۱)
- $\frac{2}{4}$ (۲)
- $\frac{2}{8}$ (۳)
- $\frac{1}{2}$ (۴)

۱- گزینه‌ی ۳

از $f(x) = x^2 - 4x + 3$ می‌توان دریافت $f(g(x)) = g^2(x) - 4g(x) + 3$ پس می‌توان نوشت:

$$g^2(x) - 4g(x) + 3 = x^2 - 2x$$

اگر به طرفین تساوی بالا عدد ۱ را اضافه کنیم خواهیم داشت:

$$g^2(x) - 4g(x) + 4 = x^2 - 2x + 1$$

$$\Rightarrow (g(x) - 2)^2 = (x - 1)^2 \Rightarrow \underbrace{|g(x) - 2|}_{+} = |x - 1| \quad (\text{چون } g(x) \geq 2 \text{ است دافل قدر مطلق، مثبت است})$$

$$\Rightarrow g(x) - 2 = |x - 1| \Rightarrow g(x) = 2 + |x - 1|$$

۲- گزینه‌ی ۲

$$y = \frac{|x|}{x}(x^2 + 1) = \begin{cases} x^2 + 1, & x < 0 \\ -x^2 - 1, & x > 0 \end{cases}$$

$$y = x^2 + 1 \Rightarrow y - 1 = x^2 \xrightarrow{x > 0} \begin{cases} x = \sqrt{y - 1} \\ y < -1 \end{cases} \xrightarrow{\text{وارون}} \begin{cases} f^{-1}(x) = \sqrt{x - 1} \\ x > 1 \end{cases}$$

$$y = -x^2 - 1 \Rightarrow x^2 = -y - 1 \xrightarrow{x < 0} \begin{cases} x = -\sqrt{-y - 1} \\ y < -1 \end{cases} \xrightarrow{\text{وارون}} \begin{cases} f^{-1}(x) = -\sqrt{-x - 1} \\ x < -1 \end{cases}$$

از ترکیب این دو ضابطه‌ی معکوس به جواب $f^{-1}(x) = \frac{|x|}{x} \sqrt{|x| - 1}$ می‌رسیم.

۳- گزینه‌ی ۳

ابتدا ضابطه‌ی تابع $f \circ g(x)$ را می‌یابیم:

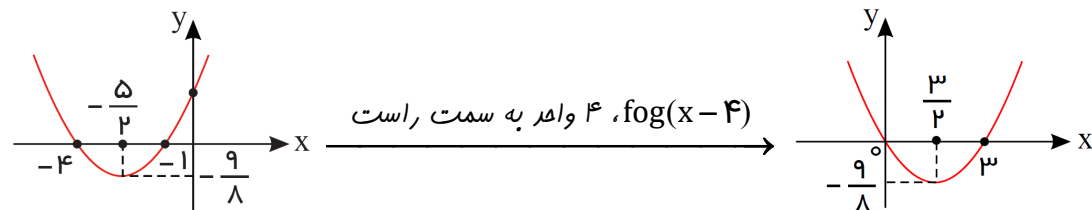
$$f \circ g(x) = f(g(x)) = f\left(\frac{1}{4}(x + 3)\right) = 2 \times \left(\frac{1}{4}(x + 3)\right)^2 - \frac{1}{4}(x + 3) - 1$$

$$\Rightarrow f \circ g(x) = 2 \times \frac{1}{16}(x^2 + 6x + 9) - \frac{1}{4}(x + 3) - 1$$

$$= \frac{1}{8}(x^2 + 6x + 9) - \frac{1}{4}x - \frac{3}{4} - 1 = \frac{1}{8}(x^2 + 6x + 9 - 2x - 3 - 2)$$

$$\Rightarrow f \circ g(x) = \frac{1}{8}(x^2 + 4x + 4) = \frac{1}{8}(x + 1)(x + 4) \xrightarrow[\text{تلاقی با محور } x]{y=0} x = -1, -4$$

مشاهده می‌کنیم که نمودار تابع $f \circ g$ در $x = -4$ و $x = -1$ محور x ها را قطع کرده است، پس اگر نمودار تابع f را 4 واحد به سمت راست منتقل کنیم، هر دو ریشه، تا منفی می‌شوند.

۴- گزینه‌ی ۴

برای پیدا کردن ضابطه‌ی وارون یک تابع، ابتدا x را پیدا می‌کنیم و سپس x را به y و y ها را به x تبدیل می‌کنیم.

$$y = \frac{3^x - 5}{3^x + 5} \rightarrow 3^x y + 5y = 3^x - 5 \rightarrow 3^x - 3^x y = 5y + 5$$

$$\rightarrow 3^x(1-y) = 5y + 5 \rightarrow 3^x = \frac{5y + 5}{1-y} \xrightarrow{\text{تعریف لگاریتم}} x = \log_3 \frac{5y + 5}{1-y}$$

$$\rightarrow f^{-1}(x) = \log_3 \frac{5x + 5}{1-x}$$

۵- گزینه‌ی ۱

$$y = \sin ax \xrightarrow{\text{دوره‌ی تناوب}} T = \frac{2\pi}{|a|}; \text{ می‌دانیم:}$$

$$y = a + \cos\left(-\frac{1}{2} + bx\right)\pi \rightarrow y = a + \cos\left(\frac{-\pi}{2} + \pi bx\right)$$

$$\rightarrow y = a + \cos\left(\frac{\pi}{2} - \pi bx\right) \xrightarrow{\cos\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \sin \alpha} y = a + \sin \pi bx$$

$$\text{با توجه به شکل} \rightarrow \frac{3}{2}T = 9 \rightarrow T = 6 \rightarrow \frac{2\pi}{|b\pi|} = 6 \rightarrow |b| = \frac{1}{3} \rightarrow b = \pm \frac{1}{3}$$

چون بلافاصله بعد از محور عرض، نمودار نزول پیدا می‌کند و بنابراین ضریب کمان سینوس می‌باید منفی باشد پس $b = -\frac{1}{3}$ است.

$$f(x) = a + \sin\left(\frac{-\pi}{3}x\right) \xrightarrow{\text{صدق}} 1 = a + 0 \rightarrow a = 1 \rightarrow f(x) = 1 + \sin\left(\frac{-\pi}{3}x\right) = 1 - \sin \frac{\pi}{3}x$$

$$\rightarrow (29) = 1 - \sin\left(\frac{29\pi}{3}\right) = 1 - \sin\left(10\pi - \frac{\pi}{3}\right) = 1 - \sin\left(\frac{-\pi}{3}\right) = 1 + \frac{\sqrt{3}}{2}$$

۶- گزینه‌ی ۴

چون جواب ص، عددی غیر از صفر شده است بنابراین بزرگترین توان x صورت و مخرج باید با هم برابر باشند.

بزرگترین توان x صورت برابر $m-3$ است $\rightarrow m-3 > 1 \rightarrow m > 4$

بزرگترین توان x مخرج برابر $-n+3$ است. $\rightarrow -n+3 > 1 \rightarrow -n > -2 \rightarrow n < 2$

بزرگ‌ترین توان x مخرج = بزرگ‌ترین توان x صورت $\rightarrow m-3 = -n+3 \rightarrow m+n=6$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{n^2 \cdot x^{m-3}}{m \cdot x^{-n+3}} = \frac{n^2}{m} = 3m \rightarrow m = \frac{n^2}{3}$$

$$\frac{m+n=6}{3} \rightarrow \frac{n^2}{3} + n = 6 \rightarrow n^2 + 3n = 18 = 0 \rightarrow (n+6)(n-3) = 0$$

$$\rightarrow \begin{cases} n = -6 \rightarrow m = 12 \rightarrow m-n = 18 \\ n = 3 \text{ غ ق ق ق } (n < 2) \end{cases}$$

۷- گزینه‌ی ۳

$$\begin{cases} \sin 2a = 2 \sin a \cos a \\ \cos 2a = 2 \cos^2 a - 1 \end{cases} \text{ می‌دانیم؛}$$

$$1 + \sin x + \cos x + \sin 2x + \cos 2x = 0 \rightarrow 1 + \sin x + \cos x + 2 \sin x \cos x + 2 \cos^2 x - 1 = 0$$

$$\rightarrow (\sin x + \cos x) + 2 \cos x (\sin x + \cos x) = 0 \rightarrow (\sin x + \cos x)(1 + \cos x) = 0$$

$$\begin{cases} \sin x + \cos x = 0 \rightarrow \sin x = -\cos x \xrightarrow{\div \cos x} \tan x = -1 = \tan\left(-\frac{\pi}{4}\right) \xrightarrow{x=k\pi+\alpha} x = k\pi - \frac{\pi}{4} \\ 1 + 2 \cos x = 0 \rightarrow \cos x = -\frac{1}{2} = \cos \frac{2\pi}{3} \xrightarrow{x=k\pi \pm \alpha} x = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3} \end{cases}$$

۸- گزینه‌ی ۱

$$\sin 2a = \frac{2 \tan a}{1 + \tan^2 a}, \cos 2a = \frac{1 - \tan^2 a}{1 + \tan^2 a} \text{ می‌دانیم؛}$$

$$\sin 2x + \cos 2x = -\frac{1}{5} \rightarrow \frac{2 \tan x}{1 + \tan^2 x} + \frac{1 - \tan^2 x}{1 + \tan^2 x} = -\frac{1}{5}$$

$$\xrightarrow{\tan x=A} \frac{2A}{1+A^2} + \frac{1-A^2}{1+A^2} = \frac{-1}{5} \rightarrow \frac{2A+1-A^2}{1+A^2} = \frac{-1}{5}$$

$$\rightarrow 10A + 5 - 5A^2 = -1 - A^2 \rightarrow 4A^2 - 10A - 6 = 0 \rightarrow 2A^2 - 5A - 3 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 25 + 24 = 49 \rightarrow A_1, A_2 = \frac{5 \pm 7}{4} = 3, -\frac{1}{2} \rightarrow \tan x = 3, -\frac{1}{2}$$

۹- گزینه‌ی ۳

ابتدا ضابطه‌ی $g(x)$ را یافته، سپس مطابق مقادیر به دست آمده، حاصل $(f+g) \circ g(-2)$ را می‌یابیم.

$$\left. \begin{aligned} g(2x+1) &= 4x^2 + 12x + 5 \\ 2x+1 = t &\Rightarrow x = \frac{t-1}{2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow g(t) = 4\left(\frac{t-1}{2}\right)^2 + 12\left(\frac{t-1}{2}\right) + 5$$

$$\Rightarrow g(t) = t^2 - 2t + 1 + 6t - 6 + 5 = t^2 + 4t \Rightarrow g(x) = x^2 + 4x$$

$$(f+g) \circ g(-2) = (f+g)(-4) = f(-4) + g(-4) = -7 + 0 = -7$$

۱۰- گزینه‌ی ۲

$$f(x) = 3 - 2x \rightarrow y = 3 - 2x \rightarrow 2x = 3 - y \rightarrow x = \frac{3-y}{2} \rightarrow f^{-1}(x) = \frac{3-x}{2} = \frac{3}{2} - \frac{x}{2}$$

$$y = \sqrt{f^{-1}(2x^2 + 3) - x} = \sqrt{\frac{3}{2} - \frac{2x^2 + 3}{2} - x} = \sqrt{\frac{3}{2} - x^2 - \frac{3}{2} - x} = \sqrt{-x^2 - x}$$

$$y \geq 0 \rightarrow -x^2 - x \geq 0 \rightarrow x^2 + x \leq 0 \rightarrow x(x+1) \leq 0 \xrightarrow{\text{تعیین علامت}} -1 \leq x \leq 0 \text{ یا } x \in [-1, 0]$$

۱۱- گزینه‌ی ۱

$$\left| \begin{array}{l} ۰ \\ ۵ \end{array} \right. \xrightarrow{\text{صدق در تابع}} ۵ = a(1) + ۳ \rightarrow a + ۳ = ۵ \Rightarrow a = ۲$$

طبق نمودار فاصله‌ی $x=0$ تا $x=2$ برابر نصف دوره تناوب تابع مورد نظر است:

$$2 - 0 = \frac{T}{2} \Rightarrow T = 4 \Rightarrow \frac{2\pi}{|b\pi|} = 4 \Rightarrow b \pm \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a+b = 2 - \frac{1}{2} = \frac{3}{2} \\ a+b = 2 + \frac{1}{2} = \frac{5}{2} \end{cases} \text{ در گزینه‌ها نیست}$$

دوره تناوب تابع $y = \sin x$ برابر $T = \frac{2\pi}{|a|}$ است.

۱۲- گزینه‌ی ۳

از روی شکل مشخص است که $D_f = [0, 2]$ است. حال با داشتن دو نقطه از این خط، معادله‌ی خط را می‌نویسیم.

$$A \left(\begin{array}{l} ۰ \\ ۳ \end{array} \right), B \left(\begin{array}{l} ۰ \\ ۲ \end{array} \right) \rightarrow \frac{y - y_A}{x - x_A} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} \rightarrow \frac{y - ۳}{x} = \frac{۳}{-۲}$$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

$$\rightarrow 2y - 6 = -3x \rightarrow 2y = -3x + 6 \rightarrow f(x) = -\frac{3}{2}x + 3$$

$$D_{f \circ f} = \{x \in D_f, f(x) \in D_f\} = \{0 \leq x \leq 2, \underbrace{0 \leq -\frac{3}{2}x + 3 \leq 2}_*$$

$$*: 0 \leq -\frac{3}{2}x + 3 \leq 2 \rightarrow -3 \leq -\frac{3}{2}x \leq -1 \xrightarrow{\times(-\frac{2}{3})} 2 \geq x \geq \frac{2}{3}$$

$$D_{f \circ f} = \{0 \leq x \leq 2, \frac{2}{3} \leq x \leq 2\} = \frac{2}{3} \leq x \leq 2$$

که در این بازه دو عدد صحیح (۱, ۲) وجود دارد.

۱۳- گزینه ی ۲

می دانیم $\cos(\frac{3\pi}{2} + \alpha) = \sin \alpha$ بنابراین $y = b \sin ax$ است.

از طرفی دوره ی تناوب تابع $f(x) = b \sin ax$ به صورت $\frac{2\pi}{|a|}$ می باشد.

همچنین از روی نمودار تابع دوره ی تناوب تابع برابر است با 4π در نتیجه:

$$\frac{2\pi}{|a|} = 4\pi \rightarrow |a| = \frac{1}{2} \rightarrow a = \pm \frac{1}{2} \xrightarrow{a > 0} a = \frac{1}{2}$$

با توجه به نمودار $f(\pi) = -2$ می باشد.

$$\frac{2\pi}{|a|} = b \sin a\pi \xrightarrow{a = \frac{1}{2}} b \sin \frac{\pi}{2} = b = -2 \rightarrow ab = \frac{1}{2} \times (-2) = -1$$

۱۴- گزینه ی ۴

ابتدا معکوس تابع $f(x) = 2^{x+1}$ را پیدا می کنیم.

$$y = 2^{x+1} \xrightarrow{\log_b^a = k \rightarrow b^k = a} x+1 = \log_2^y \rightarrow x = \log_2^y - 1 \rightarrow x = \log_2^y - \log_2^2$$

$$\rightarrow x = \log_2^y \rightarrow f^{-1}(x) = \log_2^x$$

$$g \circ f^{-1}(x) = g(f^{-1}(x)) = \sqrt{6 - 2 \log_2^x}$$

برای آنکه $f^{-1}(x)$ قابل انجام باشد باید جلوی لگاریتم مثبت و زیر رادیکال، بزرگتر مساوی صفر باشد.

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

$$\frac{x}{2} > 0 \rightarrow x > 0 \text{ (I)}$$

$$6 - 2 \log_2 \frac{x}{2} \geq 0 \rightarrow 2 \log_2 \frac{x}{2} \leq 6 \rightarrow \log_2 \frac{x}{2} \leq 3 \xrightarrow{\log_a^A \leq m \xrightarrow{a>1} A \leq a^m} \frac{x}{2} \leq 2^3 \rightarrow \frac{x}{2} \leq 8 \rightarrow x \leq 16 \text{ (II)}$$

$$I \cap II: 0 < x \leq 16 \rightarrow x \in \{0, 16\} \rightarrow \text{Max}(b-a) = 16 - 0 = 16$$

۱۵- گزینه‌ی ۳

$$\cot a - \tan a = 2 \cot 2a, \quad \sin 2a = \frac{2 \tan a}{1 + \tan^2 a} \quad \text{می‌دانیم:}$$

$$\sin 2x = \frac{4}{5} \rightarrow \frac{1 \tan x}{1 + \tan^2 x} = \frac{4}{5} \rightarrow 4 + 4 \tan^2 x = 5 \tan x$$

$$\rightarrow 4 \tan^2 x - 5 \tan x + 4 = 0 \rightarrow 2 \tan^2 x - 5 \tan x + 2 = 0 \xrightarrow{\Delta = b^2 - 4ac = 25 - 16 = 9} \tan x = \frac{5 \pm 3}{4}$$

$$= 2, \frac{1}{2}$$

$$\text{پس: } \begin{cases} \cot \frac{x}{2} - \tan \frac{x}{2} = 2 \cot x = 2 \left(\frac{1}{\tan x} \right) \tan x = 2 \\ \cot \frac{x}{2} - \tan \frac{x}{2} = 2 \cot x = 2 \left(\frac{1}{\tan x} \right) \tan x = \frac{1}{2} \end{cases}$$

۱۶- گزینه‌ی ۱

$$\sin 2a = 2 \sin a \cos a \quad \text{می‌دانیم:}$$

$$\tan x = \sin 2x \rightarrow \frac{\sin x}{\cos x} = 2 \sin x \cos x \rightarrow \sin x = 2 \sin x \cos^2 x$$

$$\rightarrow 2 \sin x \cos^2 x - \sin x = 0 \rightarrow \sin x (2 \cos^2 x - 1) = 0$$

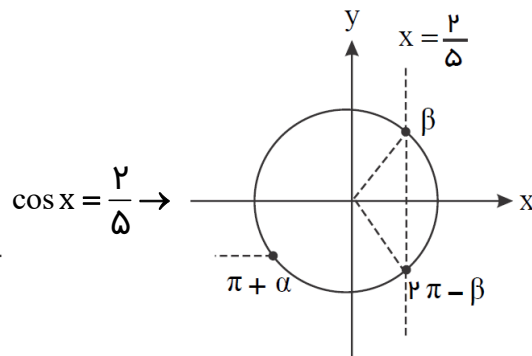
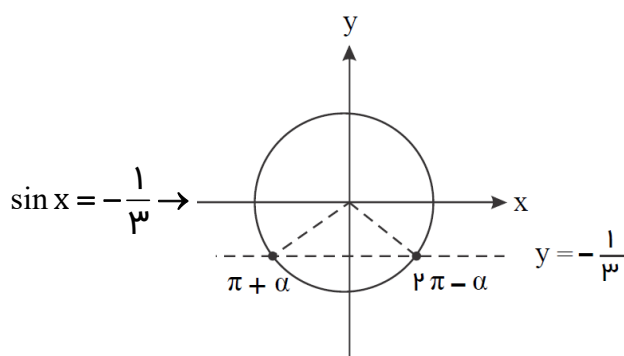
$$\rightarrow \begin{cases} \sin x = 0 \rightarrow x = k\pi \\ \cos^2 x = \frac{1}{2} \rightarrow \begin{cases} \cos x = \frac{\sqrt{2}}{2} = \cos \frac{\pi}{4} \xrightarrow{x=k\pi \pm \alpha} x = k\pi \pm \frac{\pi}{4} \\ \cos x = -\frac{\sqrt{2}}{2} = \cos \left(\pi - \frac{\pi}{4} \right) = \cos \frac{3\pi}{4} \xrightarrow{x=k\pi \pm \alpha} x = k\pi \pm \frac{3\pi}{4} \end{cases} \end{cases}$$

بنابراین جواب‌های $x = k\pi + \frac{\pi}{4}$ ، $x = k\pi + \frac{3\pi}{4}$ و $x = k\pi$ به صورت $x = k\pi + \frac{i\pi}{4}$ هستند.

بنابراین مجموعه‌ی مقادیر i به صورت $\{0, 1, 3\}$ است.

۱۷- گزینه‌ی ۱

$$(5 \sin x - 1)(3 \sin x + 1)(5 \cos x - 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} 5 \sin x - 1 = 0 \Rightarrow \sin x = \frac{1}{5} > \text{غ ق ق} \\ 3 \sin x + 1 = 0 \Rightarrow \sin x = -\frac{1}{3} \\ 5 \cos x - 2 = 0 \Rightarrow \cos x = \frac{2}{5} \end{cases}$$

پس مجموع ریشه‌های این معادله در بازه‌ی $[0, 2\pi]$ برابر است با:

$$(\pi + \alpha) + (2\pi - \alpha) + \beta + (2\pi - \beta) = 5\pi$$

۱۸- گزینه‌ی ۳

تابع داده شده را رسم می‌کنیم.

$$y_1 = -x^2 + 6x - 5 = -(x^2 - 6x + 5) = -(x-1)(x-5) \xrightarrow{\text{محل برافورد تابع با محور طول‌ها}} x=1, x=5$$

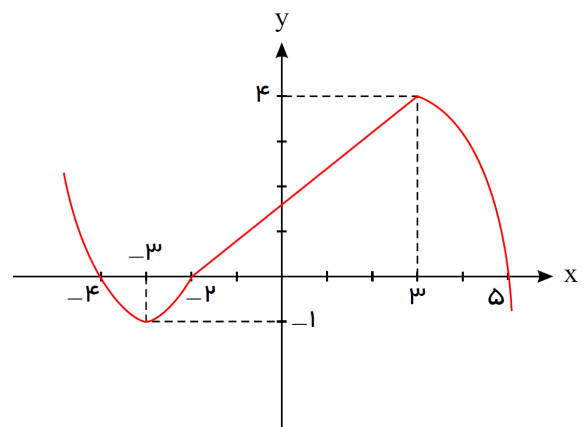
$$\rightarrow \begin{array}{l} \frac{-b}{2a} \\ \frac{4ac - b^2}{4a} \end{array} \rightarrow s \begin{array}{l} 3 \\ 4 \end{array}$$

$$y_2 = \frac{4}{5}x + \frac{1}{5} \rightarrow \begin{array}{l} -2 \\ 0 \end{array}, \begin{array}{l} 3 \\ 4 \end{array} \text{ دو نقطه برای رسم}$$

$$y_3 = x^2 + 6x + 8 = (x+4)(x+2) \xrightarrow{\text{محل برافورد تابع با محور طول‌ها}}$$

$$x = -4, x = -2$$

$$\rightarrow \begin{array}{l} \frac{-b}{2a} \\ \frac{4ac - b^2}{4a} \end{array} \rightarrow s \begin{array}{l} -3 \\ -1 \end{array}$$

تابع داده شده در بازه $[-3, 3]$ اکیداً صعودی است و طول این بازه برابر ۶ است.

۱۹- گزینه‌ی ۴

برای پیدا کردن ضابطه وارون، x را بر حسب y به دست می‌آوریم و سپس y ها را به x و x را به y تبدیل می‌کنیم.

$$y = x^2 - 6x + 3 \rightarrow y = (x-3)^2 - 9 + 3 \rightarrow y = (x-3)^2 - 6 \rightarrow (x-3)^2 = y + 6$$

$$\rightarrow x-3 = \pm\sqrt{y+6} \xrightarrow{x < 0} x-3 = -\sqrt{y+6} \rightarrow x = 3 - \sqrt{y+6}$$

$$\rightarrow f^{-1}(x) = 3 - \sqrt{x+6}$$

دامنه تابع معکوس، برد تابع اصلی است چون طبق صورت سؤال $x < 0$ است پس $3 - \sqrt{y+6}$ نیز باید منفی باشد.

$$3 - \sqrt{y+6} < 0 \rightarrow y+6 > 9 \rightarrow y > 3$$

$$\text{پس: } f^{-1}(x) = 3 - \sqrt{x+6}, x > 3$$

۲۰- گزینه‌ی ۳

طول ضلع AB برابر $\tan \alpha$ می‌باشد، پس مساحت مثلث AOB برابر است با:

$$S = \frac{1}{2} \times AB \times OA \xrightarrow{OA=1} S = \frac{1}{2} \times \tan \alpha$$

مختصات نقطه P روی دایره مثلثاتی به صورت $(\cos \alpha, \sin \alpha)$ می‌باشد.

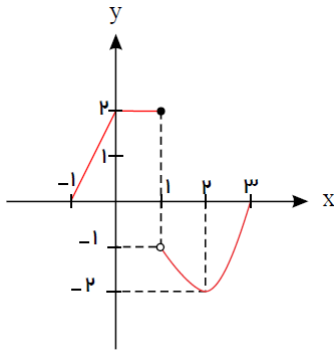
$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1 \Rightarrow (2a-1)^2 + a^2 = 1 \Rightarrow 5a^2 - 4a + 1 = 1 \Rightarrow a(5a-4) = 0$$

$$\rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ a = \frac{4}{5} \end{cases}$$

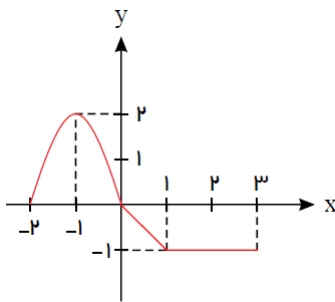
پس $\cos \alpha$ برابر $\frac{4}{5}$ و $\sin \alpha$ برابر $\frac{3}{5}$ است.

$$\tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} = \frac{\frac{3}{5}}{\frac{4}{5}} = \frac{3}{4} \rightarrow S = \frac{1}{2} \times \frac{3}{4} = \frac{3}{8}$$

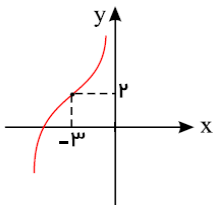
۱- نمودار تابع $y = f(x-1)$ به صورت مقابل است. نمودار تابع $y = f(\frac{1}{3}x) - 1$ را رسم کنید.

۲- نمودار تابع $y = f(-2x)$ به صورت مقابل است. نمودار تابع $y = -2f(x-2)$ را رسم کنید.

۳- اگر نمودار $y = (x+a)^2 + b$ به صورت مقابل باشد، مقادیر a و b را بیابید.

۴- تابع $y = x^2$ را ابتدا نسبت به محور y ها قرینه کرده، سپس نمودار حاصل را دو واحد به چپ منتقل کرده و در نهایت آن را ۵ واحد به بالا منتقل می کنیم تا تابع f حاصل شود. ضابطه‌ی تابع وارون تابع f را بیابید.

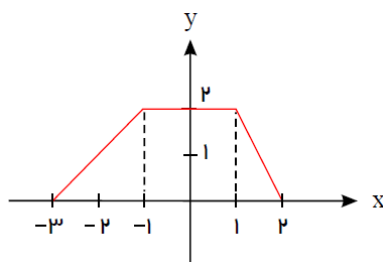
۵- نمودار $y = \sqrt[3]{x}$ را نسبت به محور x ها قرینه می کنیم. نمودار حاصل را ۴ واحد به راست منتقل می کنیم و سپس آن را ۳ واحد به پایین می بریم تا تابع f حاصل شود. ضابطه‌ی تابع وارون تابع f را بیابید.

۶- نمودار $y = |x|$ را نسبت به محور x ها قرینه می کنیم. سپس در راستای افقی با ضریب ۳ منقبض می کنیم و در نهایت آن را ۲ واحد به چپ منتقل می کنیم. ضابطه‌ی تابع حاصل را بنویسید.

۷- نمودار تابع $y = f(x)$ به صورت مقابل است. نمودار توابع زیر را رسم کنید.

الف) $y = -2f(x-1)$

ب) $y = f(2x-1)$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

۸- اگر f روی \mathbb{R} تابعی اکیداً صعودی باشد، دامنه‌ی تابع g را بیابید.

$$g(x) = \sqrt{f(|x-2|) - f(|x+1|)}$$

۹- اگر f روی \mathbb{R} اکیداً نزولی باشد، دامنه‌ی تابع g را بیابید.

$$g(x) = \sqrt{f(|2x-1|)f(x)}$$

۱۰- اگر تابع f روی \mathbb{R} اکیداً نزولی و $f(-2) = 0$ باشد، دامنه‌ی تابع زیر را بیابید.

$$g(x) = \sqrt{(x^2 - 81)x(x)}$$

۱۱- نمودار تابع $y = |\log_2(x+1)|$ را رسم کنید و یکنوایی آن را بررسی کنید.

۱۲- اگر باقی‌مانده‌ی تقسیم $p(x) = x^3 - mx^2 + x + 3$ بر $x+1$ برابر ۳- باشد، آنگاه باقی‌مانده‌ی $p(x)$ بر $x-2$ را بیابید.

۱۳- معادله‌ی زیر چند جواب در بازه‌ی $[0, \pi]$ دارد؟

$$\cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \cos\left(\frac{\pi}{4} + \pi\right)$$

۱۴- معادلات مثلثاتی زیر را حل کنید.

الف) $\sin\left(x - \frac{2\pi}{3}\right) = \cos 2x$

ب) $\tan\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \cot\left(\frac{2\pi}{4}\right)$

۱۵- معادلات مثلثاتی زیر را حل کنید.

الف) $\tan\left(1 + \frac{x}{2}\right) \tan$

ب) $2 \cos^2 x = \sin x - 1$

۱۶- معادله‌ی مثلثاتی زیر را حل کنید.

$$\sin^2\left(x - \frac{\pi}{8}\right) + 2 \cos\left(\frac{5\pi}{8} - x\right) = 3$$

۱۷- ماکزیمم و مینیمم توابع زیر را بیابید.

الف) $f(x) = 2 \sin^6 x - 5$

ب) $g(x) = -3 \sin^5 2x + 10$

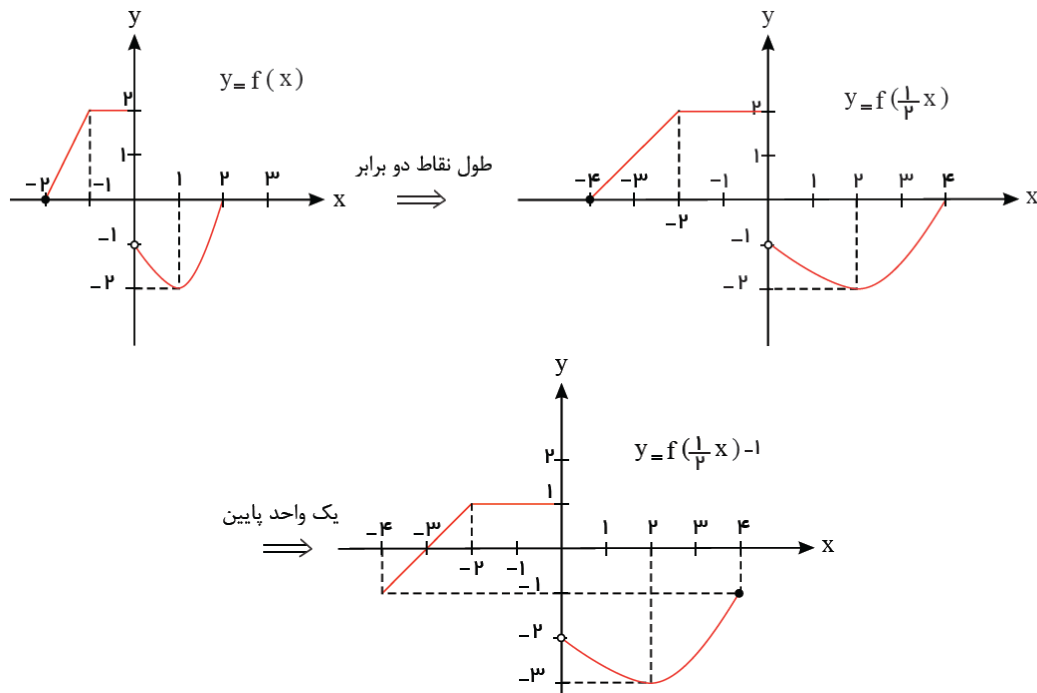
۱۸- اگر $\frac{\pi}{3} < \alpha < \frac{5\pi}{6}$ و $\tan \alpha = \frac{2m-1}{3}$ ، آنگاه حدود m را بیابید.

۱۹- دامنه‌ی تابع $f(x) = \sqrt{\tan^2 x - 1}$ را بیابید.

۲۰- اگر $\tan \alpha \leq 1$ ، آنگاه حدود α را در بازه‌ی $[0, 2\pi]$ بیابید.

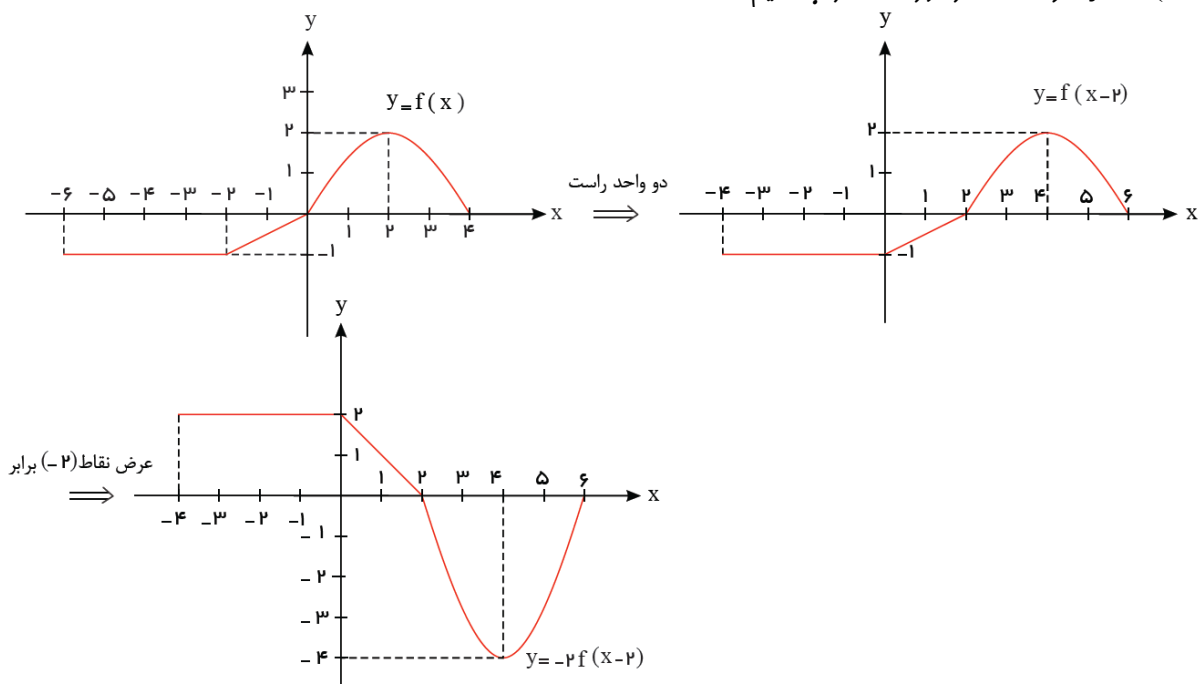
پاسخ ۱:

با توجه به این که برای رسم $y = f(x-1)$ باید $y = f(x)$ را یک واحد به راست منتقل کنیم. پس برای رسم $y = f(x)$ از روی $y = f(x-1)$ باید نمودار $y = f(x-1)$ را یک واحد به چپ منتقل کنیم:

پاسخ ۲:

با توجه به این که برای رسم $y = f(-2x)$ باید در نمودار $y = f(x)$ طول نقاط را بر ۲ تقسیم کنیم، حال برای رسم $y = f(x)$ از روی $y = f(-2x)$ طول نقاط را در ۲ ضرب کنیم.

پاسخ ۳:

نمودار $y = x^3$ ابتدا ۳ واحد به چپ و سپس ۲ واحد به بالا منتقل شده است تا نمودار داده شده حاصل شود، پس داریم:

$$y = x^3 \xrightarrow[\text{۳ واحد به چپ}]{x \rightarrow x+3} y = (x+3)^3 \xrightarrow[\text{۲ واحد به بالا}]{x \rightarrow x+3} y = (x+3)^3 + 2$$

در مقایسه با تابع $y = (x+a)^3 + b$ داریم:

$$a = 3, b = 2$$

پاسخ ۴:

$$y = x^3 \xrightarrow[\text{قرینه نسبت به محور } y \text{ ها}]{x \rightarrow -x} y = (-x)^3 = -x^3 \xrightarrow[\text{۲ واحد به چپ}]{x \rightarrow x+2} y = -(x+2)^3$$

$$\begin{aligned} \xrightarrow[\text{۵ واحد به بالا}]{y = f(x) = -(x+2)^3 + 5} (x+2)^3 &= 5 - y \\ \Rightarrow x+2 &= \sqrt[3]{5-y} \Rightarrow x+2 = -\sqrt[3]{y-5} \Rightarrow x = -2 - \sqrt[3]{y-5} \Rightarrow y = f^{-1}(x) = -2 - \sqrt[3]{x-5} \end{aligned}$$

پاسخ ۵:

$$y = \sqrt[3]{x} \xrightarrow[\text{قرینه نسبت به } x \text{ ها}]{y = -\sqrt[3]{x}} \xrightarrow[\text{۴ واحد به راست}]{x \rightarrow x-4} y = -\sqrt[3]{x-4}$$

$$\xrightarrow[\text{۳ واحد به پایین}]{y = -\sqrt[3]{x-4} - 3} f(x) = -\sqrt[3]{x-4} - 3$$

$$y = -\sqrt[3]{x-4} - 3 \Rightarrow \sqrt[3]{x-4} = -y - 3 \Rightarrow x - 4 = (-y - 3)^3$$

$$\Rightarrow x = (-y - 3)^3 + 4 \Rightarrow x = 4 - (3 + y)^3 \Rightarrow y = 4 - (3 + x)^3 = f^{-1}(x)$$

پاسخ ۶:

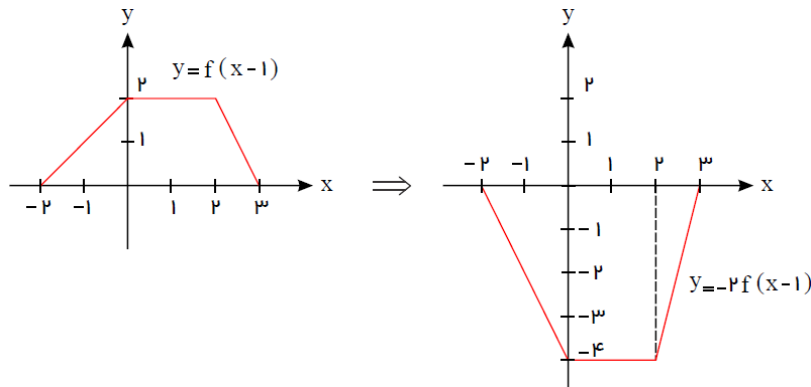
$$y = |x| \xrightarrow[\text{قرینه نسبت به } x \text{ ها}]{y = -|x|} \xrightarrow[\text{انقباض افقی با ضریب ۳}]{y = -|3x|}$$

$$\xrightarrow[\text{۲ واحد به چپ}]{x \rightarrow x+2} y = -|3(x+2)| = -|3x+6|$$

ضابطه تابع حاصل به صورت $y = -|3x+6|$ می باشد.

پاسخ ۷:

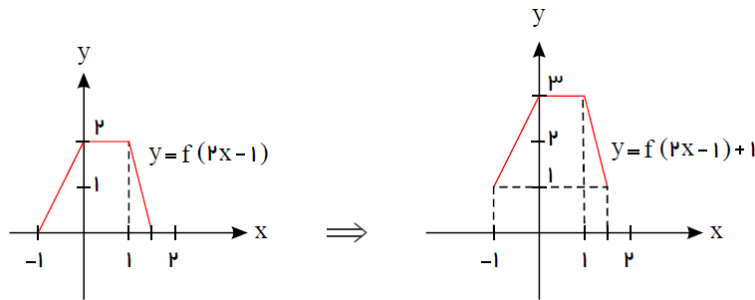
الف) برای رسم $y = 2f(x-1)$ ، نمودار $y = f(x)$ را ابتدا یک واحد به سمت راست منتقل کرده و سپس عرض نقاط را در ۲ ضرب می‌کنیم.

ب)

$$y = f(x) \xrightarrow{x \rightarrow x-1} y = f(x-1) \xrightarrow{x \rightarrow 2x} y = f(2x-1) \xrightarrow{\text{یک واحد به بالا}} y = f(2x-1) + 1$$

با توجه به تبدیل‌های بالا برای رسم $y = f(2x-1) + 1$ ، نمودار $y = f(x)$ را ابتدا یک واحد به سمت راست منتقل کرده و سپس طول نقاط حاصل را بر ۲ تقسیم می‌کنیم و در نهایت نمودار حاصل را یک واحد بالا می‌بریم. توجه کنید $y = f(x-1)$ در قسمت الف رسم شده، پس داریم:

پاسخ ۸:

نکته: اگر f تابعی اکیداً صعودی باشد و $f(x) \leq f(b)$ آنگاه $a \leq b$.

$$g(x) = \sqrt{f(|x-2|) - f(|x+1|)} \Rightarrow f(|x-2|) - f(|x+1|) \geq 0$$

$$\Rightarrow f(|x-2|) \geq f(|x+1|) \xrightarrow{\text{اکیداً صعودی } f} |x-2| \geq |x+1|$$

برای حل این‌گونه نامعادلات، طرفین را به توان ۲ می‌رسانیم.

$$(x-2)^2 \geq (x+1)^2 \Rightarrow x^2 - 4x + 4 \geq x^2 + 2x + 1 \Rightarrow 4 - x \geq 2x + 1$$

$$\Rightarrow 6x \leq 3 \Rightarrow x \leq \frac{1}{2} \Rightarrow D_g = (-\infty, \frac{1}{2}]$$

پاسخ ۹:

نکته: اگر f تابعی اکیداً نزولی باشد و $f(a) \leq f(b)$ آنگاه $a \geq b$.

$$g(x) = \sqrt{f(|2x-1|) - f(|x+1|)} \Rightarrow f(|2x-1|) - f(|x+1|) \geq 0$$

$$\Rightarrow f(|2x-1|) \geq f(|x+1|) \xrightarrow{f \text{ اکیداً نزولی}} |2x-1| \leq |x+1|$$

$$\Rightarrow (2x-1)^2 \leq (x+1)^2 \Rightarrow 4x^2 - 4x + 1 \leq x^2 + 2x + 1 \Rightarrow 3x^2 - 6x \leq 0$$

$$3x(x-2) \leq 0 \Rightarrow \begin{array}{c|cccc} x & & 0 & & 2 \\ \hline 3x(x-2) & + & 0 & - & 0 & + \end{array} \Rightarrow 0 \leq x \leq 2$$

$$\Rightarrow D_g = [0, 2]$$

پاسخ ۱۰:

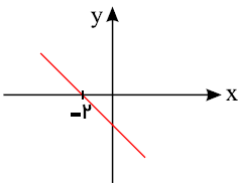
$$g(x) = \sqrt{(x^2 - 7)f(x)} \Rightarrow (x^2 - 7)f(x) \geq 0$$

چون f روی \mathbb{R} اکیداً نزولی و $f(-2) = 0$ است، داریم:

برای $x < -2 \Rightarrow f(x) > f(-2) \Rightarrow f(x) > 0$. f مثبت است.

برای $x > -2 \Rightarrow f(x) < f(-2) \Rightarrow f(x) < 0$. f منفی است.

نمودار f تقریباً به صورت مقابل است.

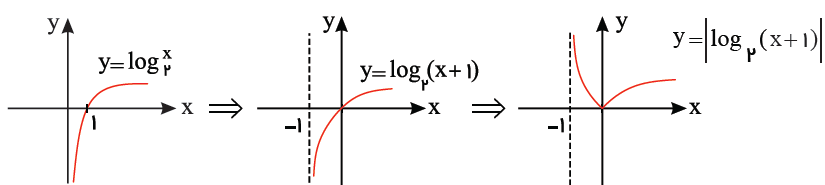

$$x^2 - 8x = 0 \Rightarrow x = \pm 8$$

x		-8		-2		8	
$x^2 - 81$		+ 0 -		- 0 +		- 0 +	
$f(x)$		+ 0 -		+ 0 -		- 0 +	
$(x^2 - 81)f(x)$		+ 0 -		- 0 +		+ 0 -	

$$\Rightarrow x \leq -8 \text{ یا } -2 \leq x \leq 8 \Rightarrow D_g = (-\infty, -8] \cup [-2, 8)$$

پاسخ ۱۱:

اکیداً صعودی $\rightarrow [0, +\infty)$ ، اکیداً نزولی $\rightarrow (-1, 0]$

پاسخ ۱۲:

$$x + 1 = 0 \Rightarrow x = -1 \Rightarrow \text{باقی مانده} = p(-1) = -3 \Rightarrow -1 - m - 1 + 3 = -3$$

$$\Rightarrow -m + 1 = -3 \Rightarrow m = 4 \Rightarrow p(x) = x^3 - 4x^2 + x + 3$$

$$x - 2 = 0 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow \text{باقی مانده} = p(2) = 8 - 16 + 2 + 3 = -3$$

پاسخ ۱۳:

نکته: $\cos u = \cos v \Rightarrow u = 2k\pi \pm v$

$$\cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \cos\left(\frac{x}{4} + \pi\right) \Rightarrow x + \frac{\pi}{4} = 2k\pi \pm \left(\frac{\pi}{4} + \pi\right)$$

$$x + \frac{\pi}{4} = 2k\pi + \frac{x}{4} + \pi \Rightarrow x - \frac{x}{4} = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{4} \Rightarrow \frac{3x}{4} = 2k\pi + \frac{3\pi}{4}$$

$$x = \frac{4k\pi}{3} + \pi \xrightarrow{0 \leq x \leq \pi} \boxed{x = \pi}$$

$$x + \frac{\pi}{4} = 2k\pi - \frac{x}{4} - \pi \Rightarrow \frac{5x}{4} = 2k\pi - \pi - \frac{\pi}{4} = 2k\pi - \frac{5\pi}{4}$$

$$x = \frac{4k\pi}{5} - \pi \xrightarrow{0 \leq x \leq \pi} x = \frac{4\pi}{5} - \pi = \frac{3\pi}{5} \Rightarrow \boxed{x = \frac{3\pi}{5}}$$

معادله در بازه $[0, \pi]$ دارای ۲ جواب است.

پاسخ ۱۴:

می دانیم $\sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \cos \alpha$, $\tan\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \cot \alpha$

$\sin u = \sin v \Rightarrow u = 2ku + v$, $u = 2k\pi + \pi - v$ می دانیم

$\tan u = \tan v \Rightarrow u = k\pi + v$ می دانیم

(الف)

$$\sin\left(x - \frac{2\pi}{3}\right) = \cos 2x \Rightarrow \sin\left(x - \frac{2\pi}{3}\right) = \sin\left(\frac{\pi}{2} - 2x\right)$$

$$x - \frac{2\pi}{3} = 2k\pi + \frac{\pi}{2} - 2x \Rightarrow 3x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} + \frac{2\pi}{3} = 2k\pi + \frac{7\pi}{6} \Rightarrow x = \frac{2k\pi}{3} + \frac{7\pi}{18}$$

$$x - \frac{2\pi}{3} = 2k\pi + \pi - \left(\frac{\pi}{2} - 2x\right) \Rightarrow x = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{2} + 2x + \frac{2\pi}{3}$$

$$\Rightarrow -x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} + \frac{2\pi}{3} = 2k\pi + \frac{7\pi}{6} \Rightarrow x = -2k\pi - \frac{7\pi}{6}$$

(ب)

$$\tan\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \cot\left(\frac{2\pi}{4}\right) \Rightarrow \tan\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \tan\left(\frac{\pi}{2} - \frac{2\pi}{4}\right)$$

$$\Rightarrow \tan\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \tan\left(\frac{3\pi}{4}\right) \Rightarrow x + \frac{\pi}{4} = k\pi + \frac{3\pi}{4} \Rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{4}$$

پاسخ ۱۵:

$$\tan\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \cot \alpha \quad \text{نکته:}$$

$$\tan u = \tan v \rightarrow u = k\pi + v \quad \text{نکته:}$$

$$\sin u = 1 \rightarrow u = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \quad \text{نکته:}$$

$$\tan\left(1 + \frac{x}{2}\right) \tan\left(1 - \frac{x}{3}\right) = 1 \Rightarrow \tan\left(1 + \frac{x}{2}\right) = \frac{1}{\tan\left(1 - \frac{x}{3}\right)} \quad \text{الف)}$$

$$\Rightarrow \tan\left(1 + \frac{x}{2}\right) = \cot\left(1 - \frac{x}{3}\right) = \tan\left(\frac{\pi}{2} - \left(1 - \frac{x}{3}\right)\right) \Rightarrow \tan\left(1 + \frac{x}{2}\right) = \tan\left(\frac{\pi}{2} - 1 + \frac{x}{3}\right)$$

$$\Rightarrow 1 + \frac{x}{2} = k\pi + \frac{\pi}{2} - 1 + \frac{x}{3} \Rightarrow \frac{x}{2} - \frac{x}{3} = k\pi + \frac{\pi}{2} - 2 \Rightarrow x = 6k\pi + 3\pi - 12$$

ب)

$$2\cos^2 x = \sin x - 1 \Rightarrow 2(1 - \sin^2 x) = \sin x - 1 \Rightarrow 2 - 2\sin^2 x = \sin x - 1$$

$$\Rightarrow 2\sin^2 x + \sin x - 3 = 0, \sin x = t \Rightarrow 2t^2 + t - 3 = 0 \Rightarrow t = 1, t = -\frac{3}{2}$$

$$\Rightarrow \sin x = -\frac{3}{2} \quad \text{غیق}, \sin x = 1 \Rightarrow x = 2k\pi + \frac{\pi}{2}$$

پاسخ ۱۶:

می‌دانیم:

$$\sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \cos \alpha$$

$$\sin^2\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right) + 2\cos\left(\frac{5\pi}{\lambda} - x\right) = 3 \Rightarrow \sin^2\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right) + 2\sin\left(\frac{\pi}{2} - \left(\frac{5\pi}{\lambda} - x\right)\right) - 3 = 0$$

$$\Rightarrow \sin^2\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right) + 2\sin\left(\frac{\pi}{2} - \frac{5\pi}{\lambda} + x\right) - 3 = 0$$

$$\Rightarrow \sin^2\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right) + 2\sin\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right) - 3 = 0, \sin\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right) = t$$

$$\Rightarrow t^2 + t - 3 = 0 \Rightarrow t = 1, t = -3$$

$$\sin\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right) = -3 \quad \text{غیق}, \sin\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right) = 1 \Rightarrow x - \frac{\pi}{\lambda} = 2k\pi + \frac{\pi}{2}$$

$$\Rightarrow x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{\lambda} \Rightarrow x = 2k\pi + \frac{5\pi}{\lambda}$$

پاسخ ۱۷:

$$\text{نکته: } n \rightarrow 0 \leq \sin^n u \leq 1 \text{ و } 0 \leq \cos^n u \leq 1$$

$$\text{نکته: } n \rightarrow -1 \leq \sin^n u \leq 1 \text{ و } -1 \leq \cos^n u \leq 1$$

$$\text{الف) } f(x) = 2\sin^2 x - 5$$

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

$$0 \leq \sin^2 x \leq 1 \xrightarrow{\times 2} 0 \leq 2 \sin^2 x \leq 2 \Rightarrow 0 - 5 \leq 2 \sin^2 x - 5 \leq 2 - 5$$

$$\Rightarrow -5 \leq f(x) \leq -3 \Rightarrow \min f = -5 \text{ و } \max f = -3$$

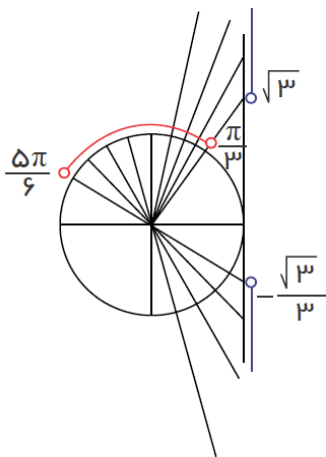
ب) $g(x) = -3 \sin^2 2x + 10$

$$-1 \leq \sin^2 2x \leq 1 \xrightarrow{\times (-3)} 3 \geq -3 \sin^2 2x \geq -3 \Rightarrow -3 + 10 \leq -\sin^2 2x + 10 \leq 3 + 10$$

$$\Rightarrow 7 \leq g(x) \leq 13 \Rightarrow \min g = 7 \text{ و } \max g = 13$$

پاسخ ۱۸:

با توجه به دایره‌ی مثلثاتی مقابل داریم:

$$\frac{\pi}{3} < \alpha < \frac{5\pi}{6} \Rightarrow \frac{\pi}{3} < \alpha < \pi - \frac{\pi}{6}$$

$$\frac{\pi}{3} < \alpha < \pi - \frac{\pi}{6} \Rightarrow \tan \alpha > \sqrt{3} \text{ یا } \tan \alpha < -\frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{2m-1}{3} > \sqrt{3} \text{ یا } \frac{2m-1}{3} < -\frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\Rightarrow 2m-1 > 3\sqrt{3} \text{ یا } 2m-1 < -\sqrt{3}$$

$$\Rightarrow m > \frac{3\sqrt{3}+1}{2} \text{ یا } m < \frac{1-\sqrt{3}}{2}$$

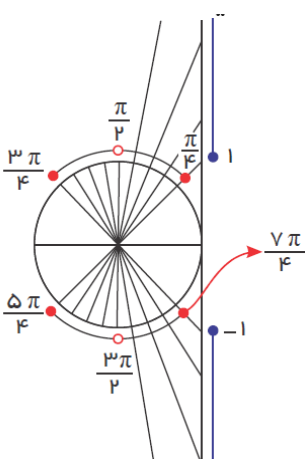
پاسخ ۱۹:

$$f(x) \sqrt{\tan^2 x - 1} \Rightarrow \tan^2 x - 1 \geq 0 \Rightarrow \tan^2 x \geq 1 \Rightarrow |\tan x| \geq 1$$

$$\Rightarrow \tan x \leq -1 \text{ یا } \tan x \geq 1$$

با توجه به دایره‌ی مثلثاتی مقابل هر دو x بصورت زیر است.

$$\frac{\pi}{4} \leq x \leq \frac{3\pi}{4} \text{ یا } \frac{5\pi}{4} \leq x \leq \frac{7\pi}{4}, x \neq \frac{\pi}{2} \text{ و } \frac{3\pi}{2}$$

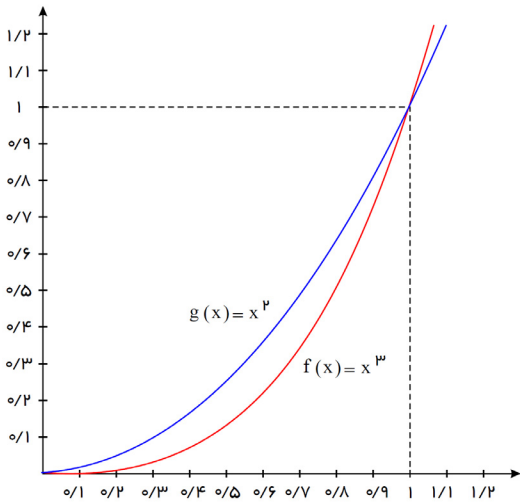
در حالت کلی داریم:

$$2k\pi + \frac{\pi}{4} \leq x \leq 2k\pi + \frac{3\pi}{4} \text{ یا } 2k\pi + \frac{5\pi}{4} \leq x \leq 2k\pi + \frac{7\pi}{4}, x \neq k\pi + \frac{\pi}{2}$$

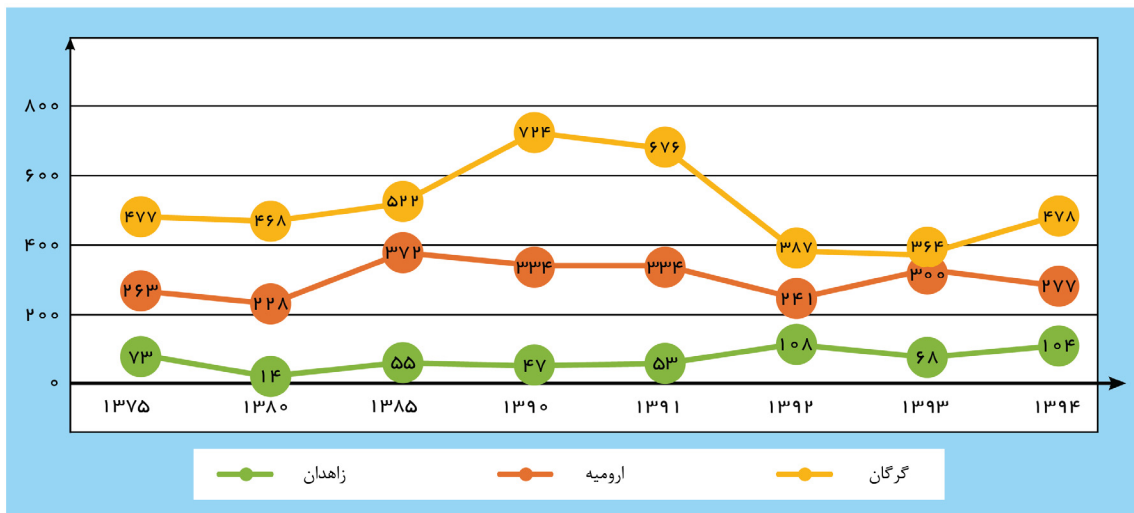
پاسخ ۲۰:

در دایره‌ی مثلثاتی مقابل باید زوایایی را بیابیم که تانژانت آن‌ها کوچک‌تر یا مساوی -۱ است.

۱- با توجه به نمودار توابع $f(x) = x^3$ و $g(x) = x^2$ که برای اعداد نامنفی رسم شده‌اند:
الف: آیا برای تمام x های نامنفی، نمودار $f(x) = x^3$ بالای نمودار $g(x) = x^2$ قرار دارد؟
ب) نمودار این دو تابع را در بازه $[-1, 0]$ رسم کنید.

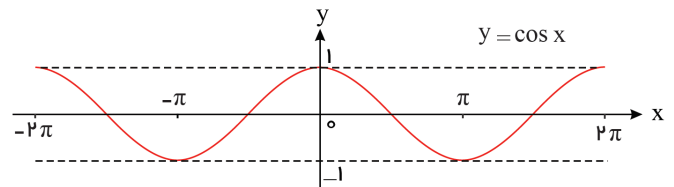
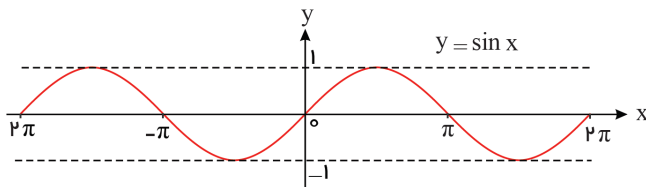

۲. یکی از دغدغه‌های این روزها بحث کاهش بارندگی در کشورمان است که خسارات بسیاری را به بار می‌آورد. در نمودار زیر میزان بارندگی سالانه سه شهر گرگان، زاهدان و ارومیه از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۹۴ (برحسب میلی‌متر) آورده شده است. به طور مثال در شهر ارومیه در سال ۸۵، میزان بارندگی ۳۷۲ میلی‌متر و در سال ۹۰، ۳۳۴ میلی‌متر بوده است که روند نزولی بارندگی را در این شهر نشان می‌دهد. همچنین در شهر گرگان در سال ۸۵، میزان بارندگی ۵۲۲ میلی‌متر و در سال ۹۰، ۷۲۴ میلی‌متر بوده است که روند صعودی بارندگی را در این شهر نشان می‌دهد. با توجه به این نمودار به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.
الف) از سال ۷۵ تا ۹۱، در چه فاصله‌های زمانی، میزان بارندگی در شهر گرگان روند صعودی داشته است؟
ب) از سال ۹۱ تا ۹۴، در چه فاصله‌های زمانی، میزان بارندگی در شهر ارومیه روند نزولی داشته است؟

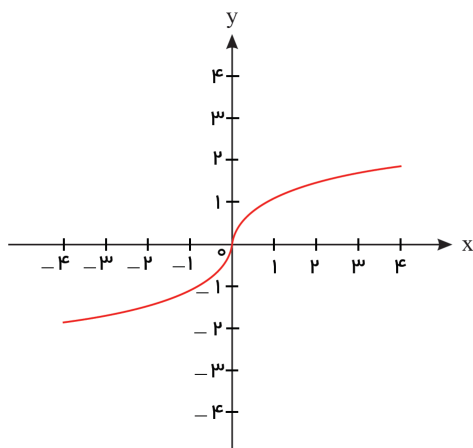
ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

۳. نمودار توابع $y = \sin x$ و $y = \cos x$ در بازه $[-2\pi, 2\pi]$ رسم شده است. صعودی یا نزولی بودن آن‌ها را در بازه‌های مشخص شده تعیین نمایید.

x	$[-2\pi, -\frac{3\pi}{2}]$	$[-\frac{3\pi}{2}, -\pi]$	$[-\pi, -\frac{\pi}{2}]$	$[-\frac{\pi}{2}, 0]$	$[0, \frac{\pi}{2}]$	$[\frac{\pi}{2}, \pi]$	$[\pi, \frac{3\pi}{2}]$	$[\frac{3\pi}{2}, 2\pi]$
$y = \sin x$					صعودی			

x	$[-2\pi, -\frac{3\pi}{2}]$	$[-\frac{3\pi}{2}, -\pi]$	$[-\pi, -\frac{\pi}{2}]$	$[-\frac{\pi}{2}, 0]$	$[0, \frac{\pi}{2}]$	$[\frac{\pi}{2}, \pi]$	$[\pi, \frac{3\pi}{2}]$	$[\frac{3\pi}{2}, 2\pi]$
$y = \sin x$							صعودی	

۴. به نمودار تابع روبه‌رو دقت کنید.

الف) این تابع اکیداً صعودی است یا اکیداً نزولی؟

ب) این تابع یک‌به‌یک است؟

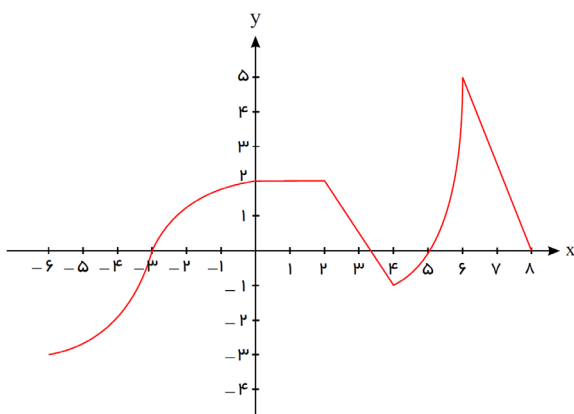
پ) آیا تابعی وجود دارد که اکیداً صعودی یا اکیداً نزولی باشد ولی یک‌به‌یک نباشد؟

۵. نمودار توابع زیر را رسم کنید و دامنه و برد آن‌ها را مشخص نمایید.

الف) $y = (x-1)^3 - 1$

ب) $y = (x+2)^3 - 2$

۶. با استفاده از نمودار تابع زیر مشخص کنید این تابع در چه بازه‌هایی صعودی، نزولی یا ثابت است؟

۷. تابع نمایی $y = 2^x - 2$ و تابع لگاریتمی $y = -\log_2 x + 2$ را رسم کنید و در مورد یکنوایی آن‌ها در کلاس بحث کنید.

۸. تابع $y = x^2 |x|$ در بازه $[-\infty, a]$ نزولی است. حداکثر مقدار a چقدر است؟

۹. تابعی مثال بزنید که در دامنه‌ی خود اکیداً صعودی و تابعی مثال بزنید که در دامنه‌ی خود اکیداً نزولی باشد.

۱۰. هنگامی که غذا از یخچال بیرون آورده می‌شود. دمای آن با گذشت زمان افزایش می‌یابد و مقدار این دما با استفاده از تابع $d(t)$ با ضابطه‌ی زیر بدست می‌آید:

$$d(t) = 4t + 2 \quad ; \quad 0 \leq t \leq 3 \quad (\text{واحد } t, \text{ ساعت است})$$

الف) هر کدام از مقادیر زیر را مانند نمونه به دست آورده و آن‌ها را تفسیر کنید.

$$d(2) = 10$$

دمای غذایی که دو ساعت از یخچال بیرون مانده است، برابر ۱۰ درجه‌ی سانتی‌گراد است.

$$d(1) = \dots\dots\dots$$

$$d(3) = \dots\dots\dots$$

همچنین اگر یک ماده‌ی غذایی را با دمای ۲ درجه‌ی سانتی‌گراد از یخچال بیرون آوریم، میزان افزایش تعداد باکتری‌ها با بالا رفتن دما با استفاده از تابع $n(d)$ با ضابطه‌ی زیر بدست می‌آید:

$$n(d) = 20d^2 - 80d + 500 \quad ; \quad 2 \leq d \leq 14$$

که در این تابع، d دمای ماده‌ی غذایی پس از خروج از یخچال بر حسب درجه‌ی سانتی‌گراد است.

ب) هر کدام از مقادیر زیر را مانند نمونه به دست آورده و آن‌ها را تفسیر کنید.

$$n(10) = 20(10)^2 - 80(10) + 500 = 1700$$

یعنی تعداد باکتری‌های موجود در یک ماده‌ی غذایی، پس از خروج از یخچال با رسیدن به دمای ۱۰ درجه‌ی سانتی‌گراد به ۱۷۰۰ افزایش یافته است.

$$n(2) = \dots\dots\dots$$

$$n(3) = \dots\dots\dots$$

به طور کلی می‌توان گفت با استفاده از تابع d ، با داشتن زمان، می‌توان دمای غذا و با استفاده از تابع n ، با داشتن دمای غذا، می‌توان تعداد باکتری‌ها را بدست آورد، به عبارت دیگر:

$$\text{تعداد باکتری‌ها} \xrightarrow{n} \text{دما} \xrightarrow{d} \text{زمان}$$

از الف و ب می‌توان نتیجه گرفت: تعداد باکتری‌های موجود در یک ماده‌ی غذایی که به میزان ۲ ساعت از یخچال بیرون مانده است، برابر ۱۷۰۰ تاست.

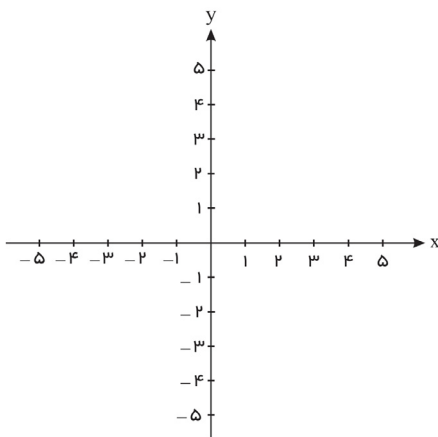
۱۱- با توجه به جدول‌های زیر، مقادیر خواسته شده را در صورت امکان به دست آورید.

x	f(x)	x	g(x)
-۳	-۷	-۳	۸
-۲	-۵	-۲	۳
-۱	-۳	-۱	۰
۰	-۱	۰	-۱
۱	۳	۱	۰
۲	۵	۲	۳
۳	۵	۳	۸

- الف) $(fog)(1) = \dots\dots\dots$
 ب) $(fog)(-1) = \dots\dots\dots$
 پ) $(gof)(0) = \dots\dots\dots$
 ت) $(gog)(-2) = \dots\dots\dots$
 ث) $(gof)(2) = \dots\dots\dots$
 ج) $(fof)(1) = \dots\dots\dots$

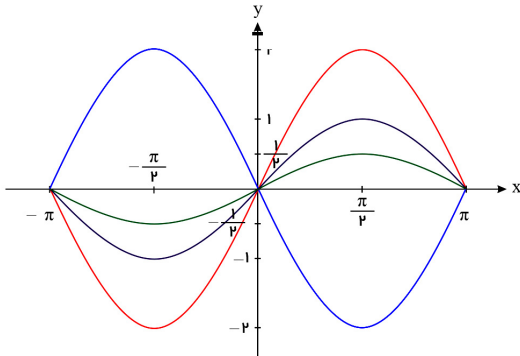
۱۲- اگر $f(x) = \frac{2}{x-1}$ و $g(x) = \frac{2}{x}$ ، دامنه و ضابطه‌ی توابع fog و fof را به دست آورید.

۱۳- نمودار تابع $f(x) = |x-2|$ را در بازه‌ی $[-2, 3]$ رسم کنید و به کمک آن نمودار توابع $g(x) = -|x-2|$ و $h(x) = \frac{1}{3}|x-2|$ و $k(x) = -\frac{1}{3}$ را رسم کنید.

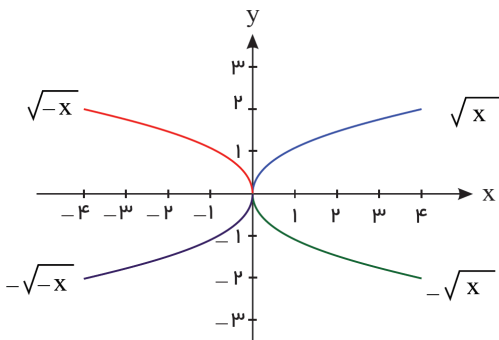

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

۱۴- در شکل روبه‌رو نمودار توابع با ضابطه‌های $y = \sin x$, $y = 2 \sin x$, $y = -2 \sin x$ و $y = \frac{1}{2} \sin x$ در بازه $[-\pi, \pi]$ رسم شده است. نمودار تابع $y = \sin x$ را مشخص کرده و توضیح دهید نمودار توابع دیگر چگونه به کمک آن رسم شده است. دامنه و برد هر کدام را مشخص کرده و با هم مقایسه کنید.

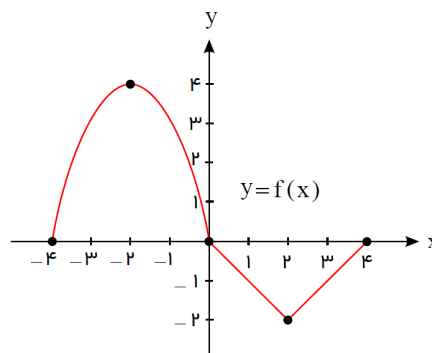

۱۵- نمودار توابع $y = \sqrt{-x}$ و $y = -\sqrt{x}$ و $y = -\sqrt{-x}$ به کمک نمودار تابع $y = \sqrt{x}$ رسم شده است. دامنه و برد توابع فوق را مشخص کنید.

۱۶- نمودار تابع f با دامنه $[-4, 4]$ به صورت زیر داده شده است، می‌خواهیم با استفاده از آن نمودار توابع $y = f(2x)$ و $y = f(\frac{1}{2}x)$ را رسم کنیم.

x	$f(x)$
-4	0
-2	4
0	0
2	-2
4	0

۱۷- اگر $f = \{(7, 8), (5, 3), (9, 8), (11, 4)\}$ و $g = \{(5, 7), (3, 5), (7, 9), (9, 11)\}$ ، توابع $f \circ g$ و $g \circ f$ را بدست آورید.

۱۸- اگر $f(g(x)) = 3x^2 - 6x + 14$ و $f(x) = 3x - 4$ ، ضابطه‌ی تابع $g(x)$ را بدست آورید.

۱۹- مشخص کنید کدام یک از جملات زیر درست و کدام یک نادرست است؟

- الف) اگر $f(x) = x^2 - 4$ و $g(x) = \sqrt{x^2 - 4}$ ، آنگاه $(fog)(5) = -25$.
 ب) برای دو تابع f و g که $f \neq g$ تساوی $(fog)(x) = (gof)(x)$ هیچ وقت برقرار نیست.
 پ) اگر $f(7) = 5$ و $g(4) = 7$ ، آنگاه $(fog)(4) = 5$.
 ت) اگر $f(x) = \sqrt{x}$ و $g(x) = 2x - 1$ ، آنگاه $(fog)(5) = g(2)$.

۲۰. الناز می‌خواهد از فروشگاه بهار یک لپ‌تاپ با قیمت بیش از دو میلیون تومان خریداری نماید. این فروشگاه در ماه رمضان مسابقه‌ای برگزار کرده و به برندگان، کارت تخفیف ۲۰ درصدی داده است و الناز نیز در این مسابقه برنده شده است. همچنین این فروشگاه روزهای پنج‌شنبه به مشتریان خود در خریدهای بیش از یک و نیم میلیون تومان، ۲۰۰ هزار تومان تخفیف نقدی می‌دهد. با استفاده از تابع مرکب نشان دهید کدام یک از حالت‌های الف و ب به نفع الناز است؟
 الف) اول کارت تخفیف ۲۰ درصدی و بعد تخفیف نقدی را استفاده کند.
 ب) اول تخفیف نقدی را استفاده کند و بعد کارت تخفیف را ارائه دهد.

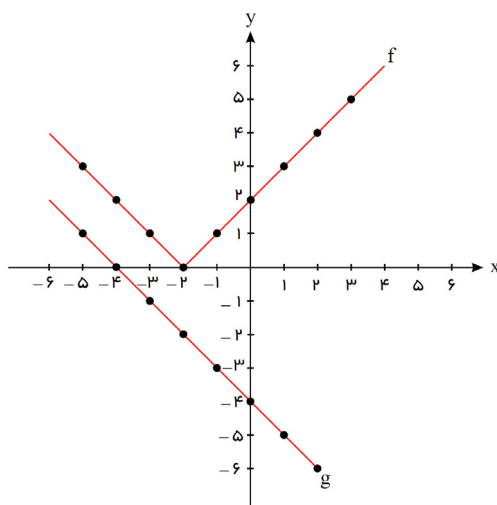
۲۱. تابع $h(x) = (3x^2 - 4x + 1)^5$ ترتیب کدام دو تابع زیر است؟

- الف) $f(x) = \sqrt[5]{x}$; $g(x) = 3x^2 - 4x + 1$
 ب) $k(x) = x^5$; $l(x) = 3x^2 - 4x + 1$

۲۲. هر یک از توابع زیر را به صورت ترکیب دو تابع بنویسید. آیا جواب منحصر به فرد است؟

- الف) $h(x) = \sqrt[3]{x^2 + 1}$
 ب) $l(x) = \sqrt{x^2 + 5}$

۲۳. با توجه به نمودارهای توابع f و g ، مقادیر زیر را در صورت وجود بیابید.

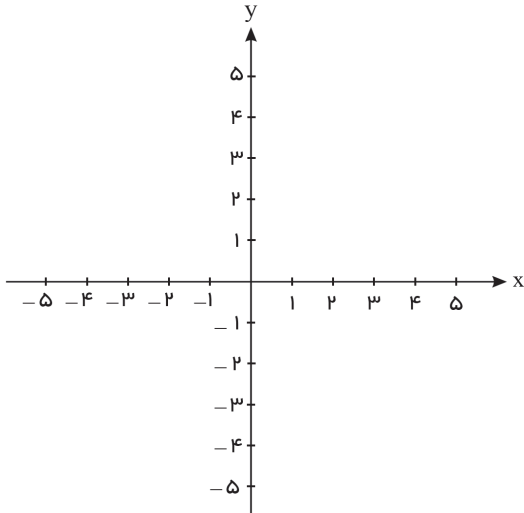
- الف) $(fog)(-1)$
 ب) $(gof)(0)$
 پ) $(fog)(1)$
 ت) $(gof)(-1)$

۲۴. با توجه به ضابطه‌های توابع f و g ، معادلات مورد نظر را تشکیل داده و آن‌ها را حل کنید.

الف) $f(x) = 2x - 5$, $g(x) = x^2 - 3x + 8$: $(f \circ g)(x) = 7$

ب) $f(x) = 3x^2 + x - 1$, $g(x) = 1 - 2x$: $(g \circ f)(x) = -5$

۲۵. آیا تابع $f(x) = x^3$ یک‌به‌یک است؟ چرا؟ در دستگاه مختصات زیر، نمودار تابع $f(x) = x^3$ و وارون آن را رسم کنید. ضابطه‌ی تابع وارون چیست؟

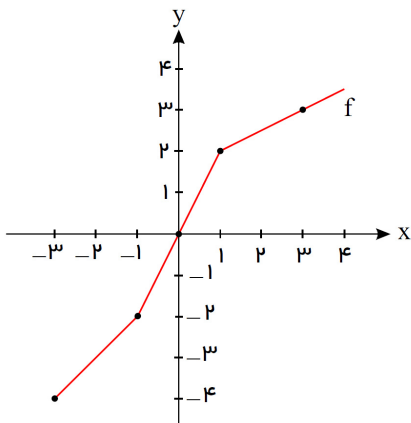

۲۶. در مورد هر یک از قسمت‌های زیر نشان دهید که f و g وارون یکدیگرند.

الف) $f(x) = \frac{-7}{2}x - 3$, $g(x) = -\frac{2x+6}{7}$

ب) $f(x) = -\sqrt{x-8}$, $g(x) = 8+x^2$; $x \leq 0$

۲۷. رابطه‌ی بین درجه‌ی سانتی‌گراد و فارنهایت که برای اندازه‌گیری دما استفاده می‌شوند و به صورت $f(x) = \frac{9}{5}x + 32$ است که در آن x میزان درجه‌ی سانتی‌گراد و $f(x)$ میزان درجه‌ی فارنهایت است. $f^{-1}(x)$ را به دست آورده و توضیح دهد چه چیزی را نشان می‌دهد.

۲۸. از نمودار تابع f برای تکمیل جدول استفاده کنید.

x	-4	-2	2	3
$f^{-1}(x)$

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

۲۹. با محدود کردن دامنه‌ی تابع $f(x) = x^2 - 4x + 5$ ، یک تابع یک‌به‌یک به دست آورده و دامنه و برد f و وارون آن را بنویسید و این دو تابع را رسم کنید.

۳۰. اگر $f(x) = \frac{1}{8}x - 3$ و $g(x) = x^3$ ، مقادیر زیر را به دست آورید.

الف) $(f \circ g)^{-1}(5)$

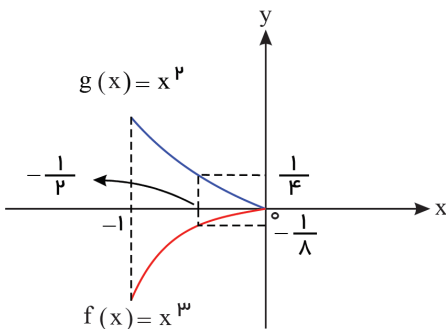
ب) $(f^{-1} \circ f^{-1})(6)$

پ) $(g^{-1} \circ f^{-1})(5)$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

الف) x های نامنفی یعنی $x \geq 0$ ، فیر. با توجه به نقاط تلاقی دو تابع f و g (که در از حل معادله $x^3 = x^2$ به صورت $x = 0, 1$ به دست می آیند) به وضوح می بینیم که برای $0 < x < 1$ نمودار $g(x) = x^2$ بالاتر از نمودار $f(x) = x^3$ قرار دارد و برای تمام x هایی که $x > 1$ هستند نمودار f بالاتر از نمودار g قرار می گیرد. این چوری هم ببین: اعداد بین 0 و 1 هرچه به توان های بزرگ تری می رسند کوچک تر می شوند (یعنی برای $0 < x < 1$ ، $x^3 < x^2$) به همین ترتیب اعداد بزرگ تر از 1 هرچه به توان های بزرگ تری برسند بزرگ تر می شوند (یعنی برای $x > 1$ ، $x^3 > x^2$ است) ب) پر واضح است که برای $-1 \leq x \leq 0$ ، حاصل x^3 نامثبت و حاصل x^2 نامنفی است. با توجه به این موضوع و این که برای $-1 \leq x \leq 0$ ، $|x^3| \geq x^2$ می باشد، به نمودار مقابل می رسم.

تماماً دقت دارید که این دو نمودار نسبت به محور x ها قرینه یکدیگر نیستند!

-۲

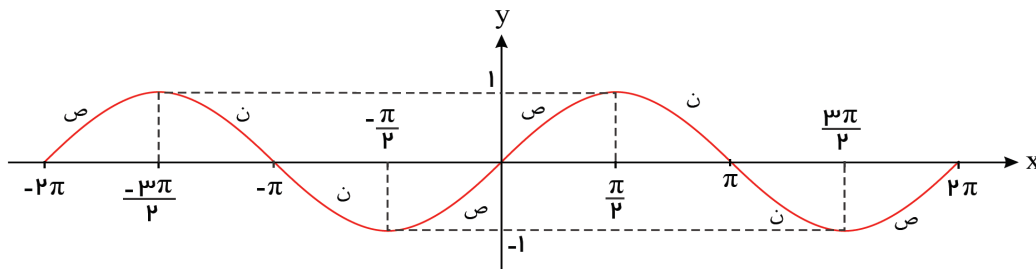
الف) ابتدا با توجه به اطلاعات داده شده مشخص می کنیم که نمودارها از بالا به پایین به ترتیب مربوط به شهرهای گرگان، ارومیه و زاهدان است. حال با توجه به نمودار شهر گرگان می بینیم که میزان بارندگی تنها از سال 10 تا 90 (یعنی در دهه 10) روندی صعودی (افزایشی یا روبه رشد) را تجربه کرده است. پس جواب این مرحله حاصله $[80, 90]$ می باشد.

ب) نمودار شهر ارومیه از سال 91 تا 94 برای حاصله های $[91, 92]$ و $[93, 94]$ روندی نزولی (کاهشی یا رو به زوال) را تجربه کرده است. در حقیقت طی سه سال از سال 91 تا 94 میزان بارندگی شهر ارومیه در سال های اول و سوم روندی نزولی و در سال دوم، بازه $[92, 93]$ ، روندی صعودی دارد.

-۳

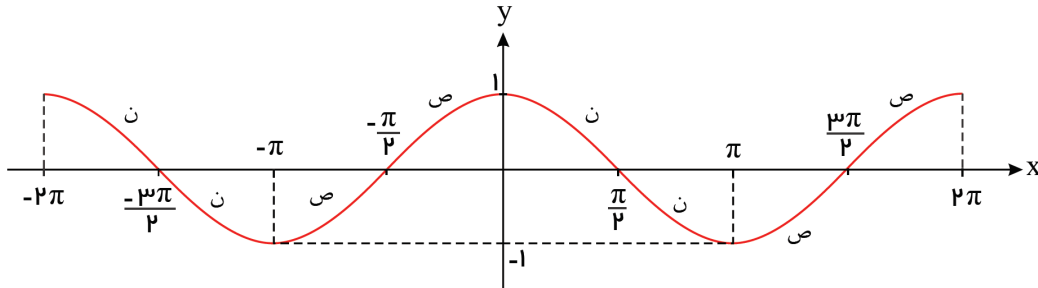
الف) برای تابع $y = \sin x$ در حاصله $[-2\pi, 2\pi]$ داریم:

(در شکل های رسم شده «ن» به معنای نزولی و «ص» به معنای صعودی است.)

x	$[-2\pi, -\frac{3\pi}{2}]$	$[-\frac{3\pi}{2}, -\pi]$	$[-\pi, -\frac{\pi}{2}]$	$[-\frac{\pi}{2}, 0]$	$[0, \frac{\pi}{2}]$	$[\frac{\pi}{2}, \pi]$	$[\pi, \frac{3\pi}{2}]$	$[\frac{3\pi}{2}, 2\pi]$
$y = \sin x$	صعودی	نزولی	نزولی	صعودی	صعودی	نزولی	نزولی	صعودی

ب) برای تابع $y = \cos x$ در فاصله $[-2\pi, 2\pi]$ داریم:

x	$[-2\pi, -\frac{3\pi}{2}]$	$[-\frac{3\pi}{2}, -\pi]$	$[-\pi, -\frac{\pi}{2}]$	$[-\frac{\pi}{2}, 0]$	$[0, \frac{\pi}{2}]$	$[\frac{\pi}{2}, \pi]$	$[\pi, \frac{3\pi}{2}]$	$[\frac{3\pi}{2}, 2\pi]$
$y = \sin x$	نزولی	نزولی	صعودی	صعودی	نزولی	نزولی	صعودی	صعودی

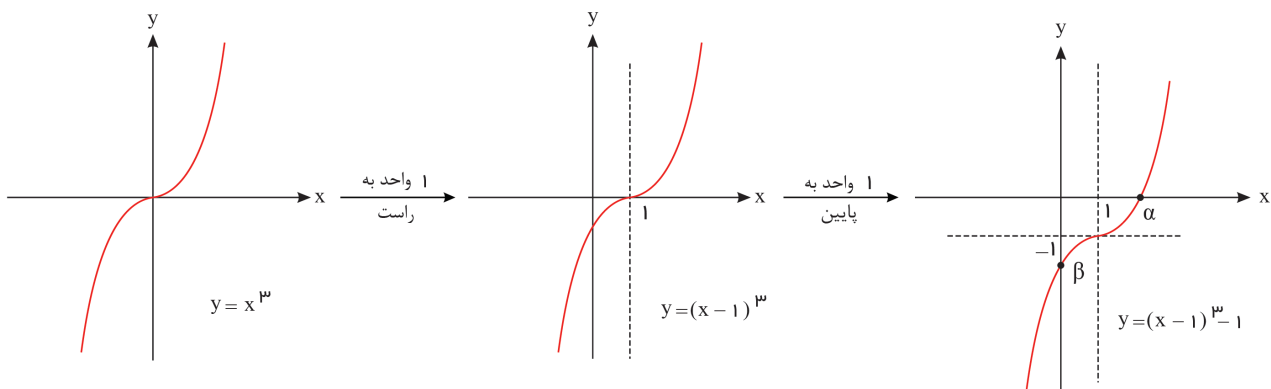
۴-

الف) احتمالاً با درنگی کوتاه در می‌یابید که این نمودار متعلق به تابع با ضابطه $y = \sqrt[3]{x}$ بوده و در دامنه خود اکیداً صعودی است. (ب) یادتان باشد که توابع اکیداً یکنوا هتماً یک‌به‌یک هم هستند. در این نمودار برای هر متعلق به برد تنها و تنها یک x در دامنه وجود دارد و به عبارت دیگر هر فضا موازی محور x ها نمودار تابع را فقط در یک نقطه قطع کرده و این به معنای یک‌به‌یک (و البته معکوس‌پذیر) بودن آن است.

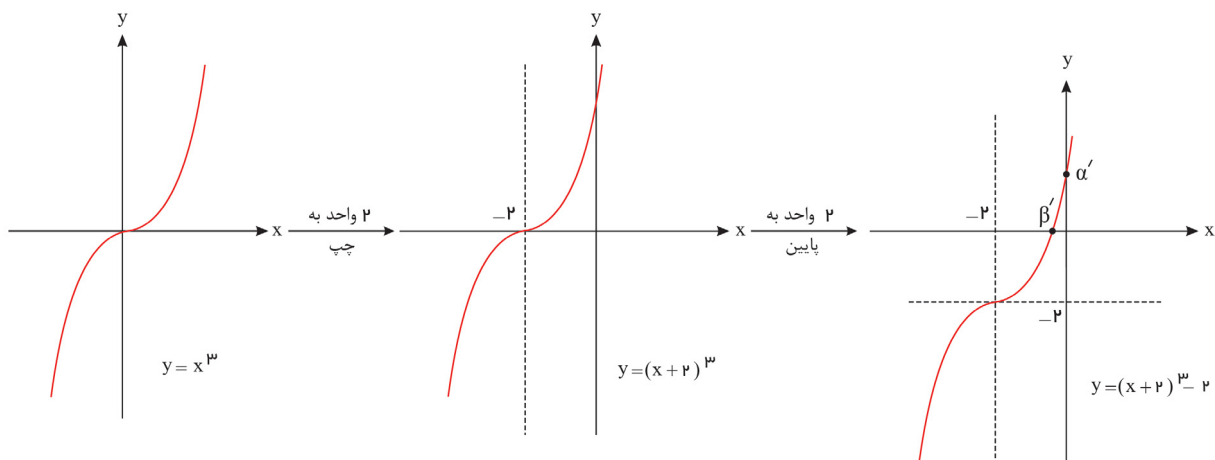
پ) می‌توان گفت که پاسخ این مورد از فعالیت منفی است. « هر تابع اکیداً یکنوا، هتماً یک‌به‌یک نیز است » با توجه به این نکته مهم که یعنی ما نمی‌توانیم تابعی پیدا کنیم که علیرغم یکنوای اکید بودن، یک‌به‌یک نباشد!

۵-

هر دو نمودار را با توجه به نمودار تابع $y = x^3$ (به عنوان پایه) و به کمک انتقال نمودارها رسم کرده و دامنه و برد هر کدام را مشخص می‌کنیم:
الف)

(ب)

این نمودارها به ما می‌گویند که دامنه و برد هر دو تابع مجموعه \mathbb{R} است چرا که تصویر نمودار روی محور x ها و y ها تمام محورها را پوشش می‌دهد.

و اما برای یافتن محل تلاقی نمودارها با محورهای مختصات اینگونه عمل می‌کنیم:

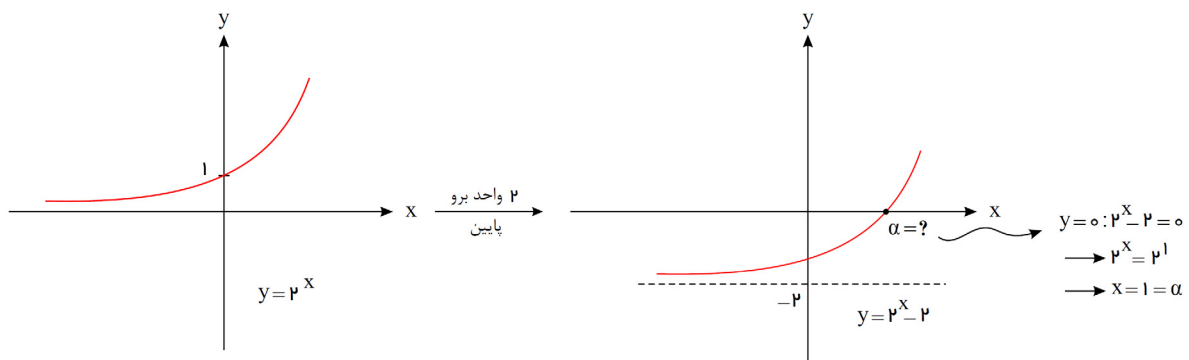
$$\begin{aligned} \text{الف)} \quad & \begin{cases} x=0 \rightarrow y=(0-1)^3-1=-2=\beta \\ y=0 \rightarrow (x-1)^3-1=0 \rightarrow (x-1)^3=1 \rightarrow x-1=1 \rightarrow x=2=\alpha \end{cases} \\ \text{ب)} \quad & \begin{cases} x=0 \rightarrow y=(0+2)^3-2=8-2=6=\alpha' \\ y=0 \rightarrow (x+2)^3-2=0 \rightarrow (x+2)^3=2 \\ \rightarrow x+2=\sqrt[3]{2} \rightarrow x=\sqrt[3]{2}-2=\beta' \end{cases} \end{aligned}$$

-۶

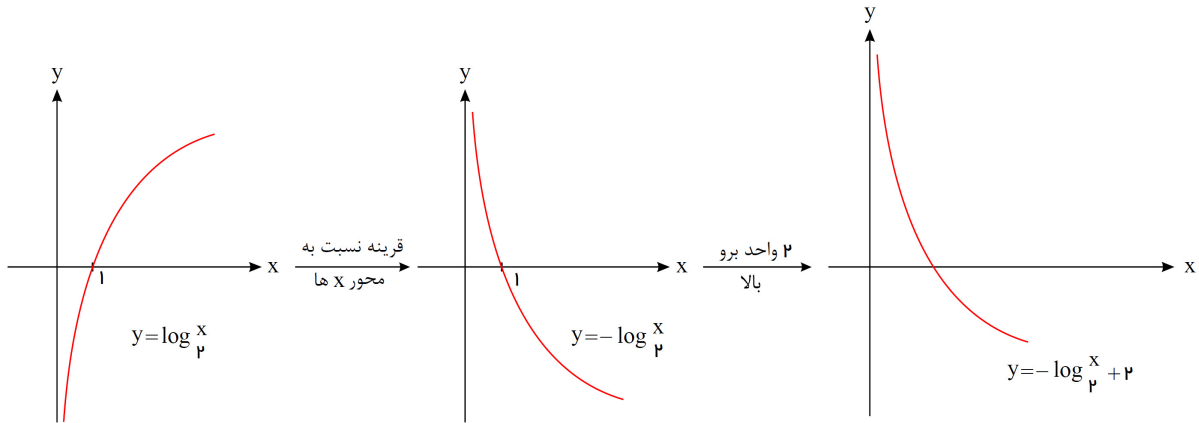
از نمودار پیداست که تابع در بازه‌ی $[-\infty, 0]$ اکیداً صعودی و در بازه‌ی $[0, 2]$ ثابت و لذا در اجتماع این دو بازه، یعنی در $(-\infty, 2]$ ، صعودی است. به همین منوال، تابع در بازه‌های $[2, 4]$ و $[6, 8]$ اکیداً نزولی و در بازه $[4, 6]$ اکیداً صعودی است. حالا به عقیده‌ی شما تابع در بازه‌ی $[2, 8]$ چگونه رفتاری دارد؟ آری درست است، رفتاری غیر یکنوا دارد.

-۷

برای رسم تابع نمایی $y = 2^x - 2$ ، با توجه به نمودار پایه‌ی $y = 2^x$ (که حالت کلی آن $y = a^x$ برای $a > 1$ می‌باشد) داریم:

می‌بینیم که تابع $y = 2^x - 2$ در دامنه‌ی خود ($D = \mathbb{R}$) همواره صعودی (آکیداً صعودی) است. و اما برای رسم تابع لگاریتمی $y = -\log_p^x + 2$ داریم:

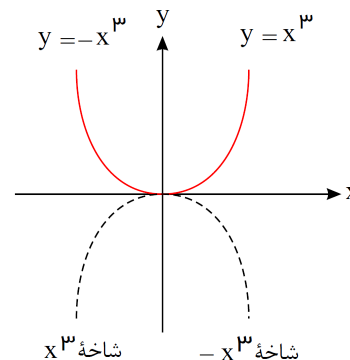
برای یافتن α معادله‌ی $y = 0$ را حل می‌کنیم:

$$-\log_p^x + 2 = 0 \rightarrow \log_p^x = 2 \rightarrow x = p^2 = 4$$

-۸

برای اینکه بیایم تابع در چه فاصله‌ی نزولی است، پیشنهاد می‌کنیم نمودار آن را رسم کنید. (اساساً این شعار من است که: همه چیز در نمودار نمود پیدا می‌کند!) با توجه به وجود قدر مطلق و مفهوم آن تابع را دو ضابطه‌ی ای می‌کنیم:

$$y = x^2 |x| = \begin{cases} x^3 & x \geq 0 \\ -x^3 & x < 0 \end{cases} \rightarrow \text{فالا رسم کن}$$

فالا دیگر معلوم شد که تابع در فاصله‌ی $(-\infty, 0]$ آکیداً نزولی و در بازه‌ی $[0, +\infty)$ آکیداً صعودی است که با مقایسه‌ی نزولی بودن تابع در بازه‌ی $(-\infty, a]$ مشخص می‌شود که باید $a = 0$ باشد.

دقت کنید که تابع $y = x^2 |x|$ علی‌رغم شبیه بودن نمودار آن به $y = x^2$ ، با این تابع یکی نیست!

-۹

هر تابع به فرم کلی $y = x^{2n+1} + b$ روی دامنه‌ی خود ($D_f = \mathbb{R}$) آکیداً صعودی و هر تابع به فرم کلی $y = -x^{2n+1} + b$ روی دامنه‌ی خود آکیداً نزولی است. مثلاً تابع‌های $y = x^3$ ، $y = x^3 - 1$ ، $y = 2x^3 + 3$ و $y = -x^3$ همگی صعودی آکید و تابع‌های $y = -x^3$ ،

$y = -2x^3 + 1$ و $y = 5 - \frac{1}{p}x^3$ همگی نزولی آکید هستند. حتی می‌توان موضوع را ساده‌تر هم بیان کرد. هر تابع فخطی به صورت $f(x) = ax + b$ با شرط $a > 0$ صعودی آکید و با شرط $a < 0$ نزولی آکید می‌باشد.

-۱۰

وقتی که رابطه‌ی مربوط به دمای غذا پس از t ساعت بیرون ماندن از یفچال از دستور $d(t) = 4t + 2$ ($0 \leq t \leq 3$) و رابطه‌ی افزایش تعداد باکتری‌های غذای بیرون مانده از یفچال در دمای d از دستور $n(d) = 20d^2 - 80d + 500$ ($2 \leq d \leq 14$) به دست می‌آید، مقادیر $n(2)$ و $n(3)$ که به ترتیب برابر $n(2) = 20(2)^2 - 80(2) + 500 = 420$ و $n(3) = 20(3)^2 - 80(3) + 500 = 440$ تا باکتری می‌باشد به این معناست که در لحظه‌ی بیرون آوردن غذا از یفچال به اندازه‌ی ۴۲۰ تا باکتری روی غذا بوده و ۱۵ دقیقه پس از بیرون ماندن غذا از یفچال تعداد باکتری‌ها به ۴۴۰ می‌رسد. زیرا:

$$n(2) = 420 : d = 2, d(t) = 4t + 2 \rightarrow 4t + 2 = 2 \rightarrow 4t = 0 \rightarrow t = 0$$

$$n(3) = 440 : d = 3, d(t) = 4t + 2 \rightarrow 4t + 2 = 3 \rightarrow 4t = 1 \rightarrow t = \frac{1}{4} \text{ ساعت} = 15 \text{ min}$$

-۱۱

الف) $(f \circ g)(1) = f(g(1)) = f(0) = -1$
 $1 \xrightarrow{g} 0 \xrightarrow{f} -1$

ب) $(f \circ g)(-1) = f(g(-1)) = f(0) = -1$
 $-1 \xrightarrow{g} 0 \xrightarrow{f} -1$

پ) $(g \circ f)(0) = g(f(0)) = g(-1) = 0$
 $0 \xrightarrow{f} -1 \xrightarrow{g} 0$

ت) $(g \circ g)(-2) = g(g(-2)) = g(3) = 8$
 $-2 \xrightarrow{g} 3 \xrightarrow{g} 8$

ث) $(g \circ f)(2) = g(f(2)) = g(5) =$ غیر قابل تعریف
 $2 \xrightarrow{f} 5 \xrightarrow{g} x$

مورد «ج» به دلیل اینکه $f(2) \notin D_g$ قابل تعریف نمی‌باشد.

-۱۲

با توجه به ضابطه‌های $f(x) = \frac{2}{x-1}$ و $g(x) = \frac{3}{x}$ ، برای تعیین ضابطه‌ی توابع مرکب $f \circ f$ و $f \circ g$ داریم:

$$f \circ g(x) = f(g(x)) = f\left(\frac{3}{x}\right) \xrightarrow{\text{به جای } x \text{ های } f \text{ قرار می‌دهیم}} \frac{2}{\frac{3}{x} - 1} = \frac{2}{\frac{3-x}{x}} = \frac{2x}{3-x}$$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

البته دقت کنید که برای تعیین دامنه این تابع در مرحله $\frac{2}{3-x}$ تأمل کرده و ریشه‌های مخرج‌ها (یعنی $x=0$ و $x=3$) را از \mathbb{R} کم می‌کنیم. $D_{f \circ g} = \mathbb{R} - \{0, 3\}$

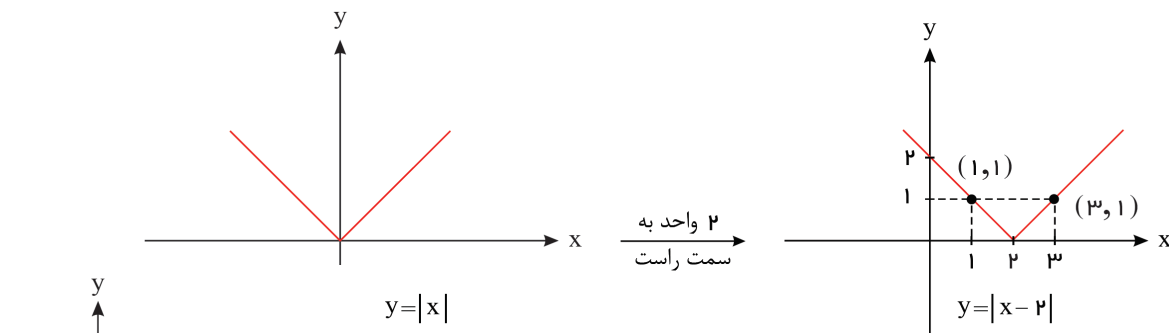
به جای x ‌های f قرار بده $\frac{2}{x-1}$

$$f \circ f(x) = f\left(\frac{2}{x-1}\right) = \frac{2}{\frac{2}{x-1} - 1} = \frac{2}{\frac{2 - (x-1)}{x-1}} = \frac{2}{\frac{3-x}{x-1}} = \frac{2x-2}{3-x}$$

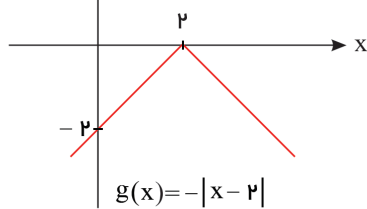
برای تعیین دامنه این تابع نیز با توجه به مرحله‌ی ساده‌نشده $\frac{2}{3-x}$ می‌بایستی ریشه‌های مخرج (یعنی $x=1$ و $x=3$) را از \mathbb{R} برداریم. لذا: $D_{f \circ f} = \mathbb{R} - \{1, 3\}$

-۱۳

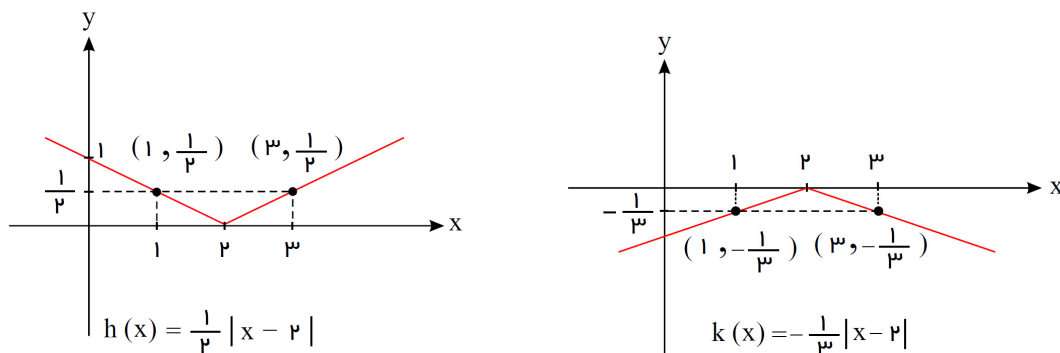
ابتدا نمودار تابع $y = |x-2|$ را به کمک انتقال نمودار نام‌آشنای $y = |x|$ رسم می‌کنیم:

حالا برای رسم $y = -|x-2|$ نمودار $y = |x-2|$ را نسبت به محور x ‌ها قرینه می‌کنیم:

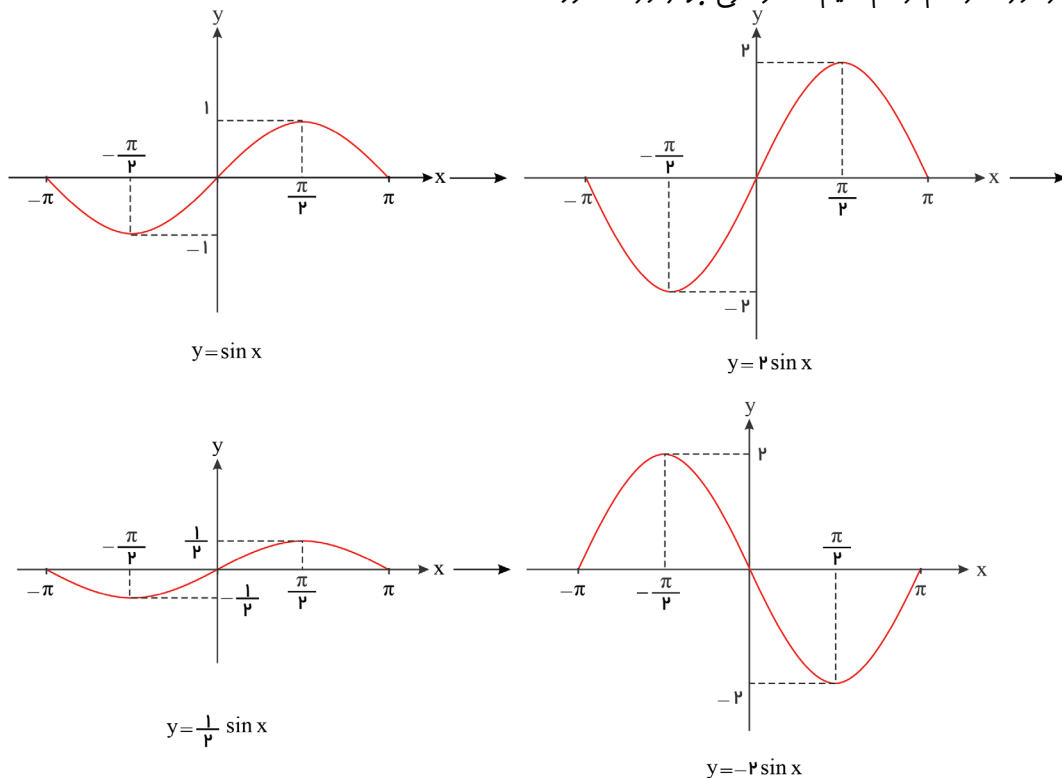

و برای رسم نمودار $y = \frac{1}{3}|x-2|$ می‌بایستی عرض هر نقطه از نمودار $y = |x-2|$ را (با ثابت ماندن طول) نصف کنیم. به همین منوال اگر عرض نقاط را با ثابت ماندن طول آن‌ها در $\frac{-1}{3}$ ضرب کنیم به نمودار $y = \frac{-1}{3}|x-2|$ می‌رسیم:

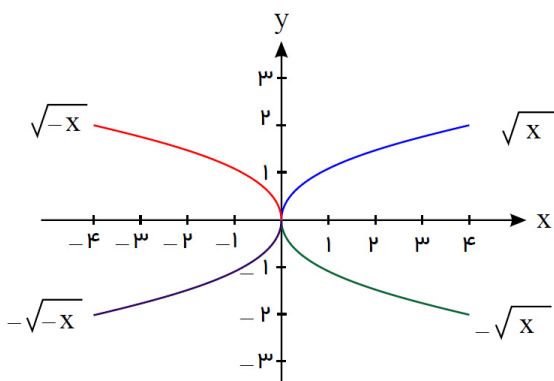
ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

۱۴- هر چهار نمودار $y = \sin x$, $y = 2 \sin x$, $y = \frac{1}{2} \sin x$ و $y = -2 \sin x$ دامنه‌ای به صورت $[-\pi, \pi]$ داشته اما بردشان تفاوت دارد. در حقیقت با توجه به برد تابع پایه‌ی $y = \sin x$ که فاصله‌ی بسته‌ی $[-1, 1]$ است، برد تابع $y = r \sin x$ برای $r > 0$ به صورت $[-r, r]$ و برای $r < 0$ به صورت $[r, -r]$ بوده و شکل نمودار برای $|r| > 1$ کشیده‌تر و برای $|r| < 1$ بسته‌تر خواهد شد. خواص آن باشد که برای r های منفی نمودار دقیقاً قرینه نمودار $y = |r| \sin x$ نسبت به محور x ها خواهد بود. حالا بهتر است که نمودار این چهار تابع را در کنار هم رسم کنیم تا موضوع بهتر درک شود:

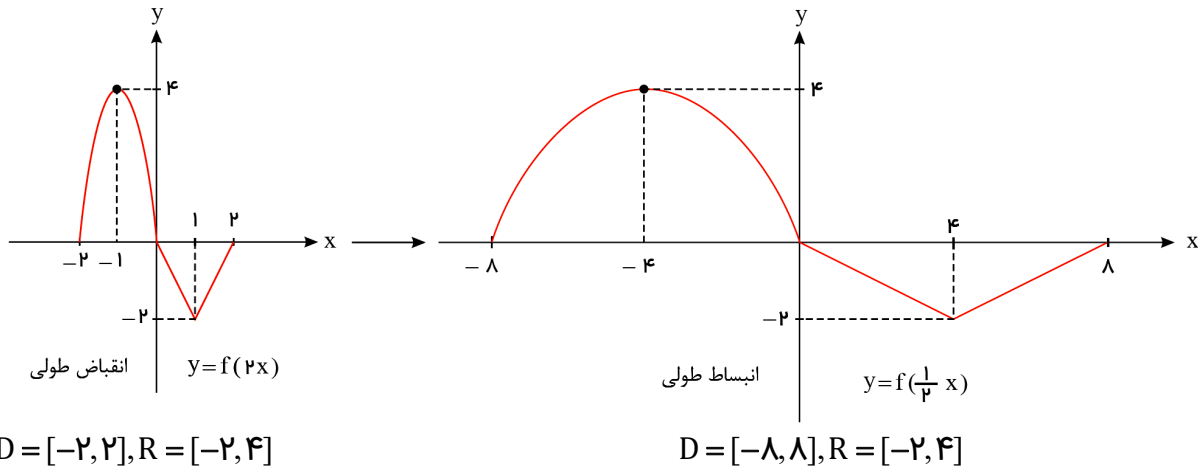
-۱۵

تابع $y = \sqrt{x}$ با برد $R = [0, +\infty)$ بر روی فاصله‌ی (دامنه‌ی) $D = [0, +\infty)$ قابل تعریف بوده و از نمودارها پیداست که هر یک از توابع $y = \sqrt{-x}$, $y = -\sqrt{x}$ و $y = -\sqrt{-x}$ به ترتیب در فاصله‌های (دامنه‌ی) $[-\infty, 0]$, $[0, +\infty)$ و $[-\infty, 0]$ معین هستند. از همین نمودارها معلوم است که برد $y = \sqrt{-x}$ به صورت $[0, +\infty)$ و برد $y = -\sqrt{x}$ و $y = -\sqrt{-x}$ به صورت $[-\infty, 0]$ می‌باشد.

-۱۶

باید بدانیم که برای رسم نمودار تابع $y = f(kx)$ از روی نمودار $y = f(x)$ کافی است طول هر نقطه از $f(x)$ را $\frac{1}{k}$ برابر کرده و عرض آن‌ها را ثابت نگه داریم. به همین مناسبت می‌توانیم بگوییم که نمودار تابع $y = f(x)$ برای k های بزرگتر از یک ($k > 1$) با ضریب $\frac{1}{k}$ منقبض (بسته‌تر) و برای k های بین ۰ و ۱ ($0 < k < 1$) با ضریب $\frac{1}{k}$ منبسط (یا بازتر) می‌شود.

-۱۷

با توجه به این نکته که «در $fog(a)$ ابتدا a وارد ماشین g شده و $g(a)$ بیرون می‌آید و سپس $g(a)$ وارد ماشین f شده و $fog(a)$ بیرون می‌آید، داریم:

$$f = \{(7, 8), (5, 3), (9, 8), (11, 4)\}$$

$$g = \{(5, 7), (3, 5), (7, 9), (9, 11)\}$$

$$f \circ g = ? \left\{ \begin{array}{l} 5 \xrightarrow{g} 7 \xrightarrow{f} 8 : fog(5) = 8 \\ 3 \xrightarrow{g} 5 \xrightarrow{f} 3 : fog(3) = 3 \\ 7 \xrightarrow{g} 9 \xrightarrow{f} 8 : fog(7) = 8 \\ 9 \xrightarrow{g} 11 \xrightarrow{f} 4 : fog(9) = 4 \end{array} \right. = \{(5, 8), (3, 3), (7, 8), (9, 4)\}$$

$$g \circ f = ? \left\{ \begin{array}{l} 7 \xrightarrow{f} 8 \xrightarrow{g} x \\ 5 \xrightarrow{f} 3 \xrightarrow{g} 5 : g \circ f(5) = 5 \\ 9 \xrightarrow{f} 8 \xrightarrow{g} x \\ 11 \xrightarrow{f} 4 \xrightarrow{g} x \end{array} \right. = \{(5, 5)\}$$

۱۸-

فیلی ساره است؛ ببینید:

$$\begin{cases} f(x) = 3x - 4 \\ f(g(x)) = 3x^2 - 6x + 14 \end{cases} \rightarrow 3g(x) - 4 = 3x^2 - 6x + 14$$

$$\xrightarrow{+4} 3g(x) = 3x^2 - 6x + 18 \xrightarrow{\div 3} g(x) = x^2 - 2x + 6$$

۱۹- الف) این مورد نادرست است. زیرا حاصل $fog(5)$ برابر ۱۷ است نه ۲۵.

$$\begin{cases} f(x) = x^2 - 4 \\ g(x) = \sqrt{x^2 - 4} \end{cases} \rightarrow fog(5) = f(g(5)) = f(\sqrt{21}) = (\sqrt{21})^2 - 4 = 21 - 4 = 17$$

$$g(5) = \sqrt{25 - 4} = \sqrt{21}$$

ب) این مورد هم نادرست است. چرا که با فرض $f(x) = \frac{1}{x}$ و $g(x) = x$ شرط $f \neq g$ برای هر $x \neq \pm 1$ برقرار بوده و داریم:

$$fog(x) = f(g(x)) = f(x) = \frac{1}{x}, \quad gof(x) = g(f(x)) = g\left(\frac{1}{x}\right) = \frac{1}{x}$$

می بینیم که علی رغم برابر نبودن f و g توابع fog و gof برابرند.
پ) این مورد درست است. زیرا $fog(4) = f(g(4)) = f(2) = \frac{1}{2}$

ت) این مورد نیز درست است. زیرا:

$$fog(5) = f(g(5)) \xrightarrow{g(x)=2x-1} f(9) \xrightarrow{f(x)=\sqrt{x}} \sqrt{9} = 3$$

از طرف دیگر با توجه به $g(x) = 2x - 1$ ، $g(2) = 2(2) - 1 = 3$ می باشد، یعنی تساوی $fog(5) = g(2)$ برقرار است.

۲۰- بیایید در هر حالت حساب کنیم و ببینیم که الناز چقدر می تواند تفهیم بگیرد:

$$\text{انتخاب اول: ابتدا تفهیم ۲۰ درصدی} \rightarrow \text{مقدار تفهیم} = \frac{20}{100} \times 20000000 = 4000000$$

برای ۲ میلیون تومان

$$\text{سپس تفهیم ۲۰ هزار تومانی} \rightarrow 1/6000000 - 2000000 = 1400000 \text{ تومان}$$

برای باقی مانده ۲ میلیون تومان

پس در انتخاب اول، الناز باید یک میلیون و چهارصد هزار تومان پرداخت کند.

$$\text{انتخاب دوم: ابتدا تفهیم ۲۰ هزار تومانی} \rightarrow 20000000 - 2000000 = 18000000$$

برای تعیین ۲ میلیون تومان

$$\text{سپس تفهیم ۲۰ درصدی} \rightarrow \frac{20}{100} \times 18000000 = 3600000 \rightarrow \text{مقدار پرداختی} = 18000000 - 3600000 = 14400000$$

برای باقی مانده

یعنی در انتخاب دوم، الناز باید یک میلیون و چهارصد و چهل هزار تومان پرداخت کند. پس معلوم شد که انتخاب اول معقول تر است.

-۲۱

در هر مورد، تابع مرکب را مناسبه می‌کنیم تا بینیم حاصل کدام برابر $h(x)$ می‌شود.

$$\begin{aligned} \text{الف)} \quad & \begin{cases} f(x) = \sqrt[5]{x} \\ g(x) = 3x^2 - 4x + 1 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} fog(x) = f(g(x)) = f(3x^2 - 4x + 1) = \sqrt[5]{3x^2 - 4x + 1} \neq h(x) \\ gof(x) = g(f(x)) = g(\sqrt[5]{x}) = 3\sqrt[5]{x^2} - 4\sqrt[5]{x} + 1 \neq h(x) \end{cases} \\ \text{ب)} \quad & \begin{cases} k(x) = x^5 \\ l(x) = 3x^2 - 4x \end{cases} \rightarrow \begin{cases} kol(x) = k(l(x)) = k(3x^2 - 4x + 1) = (3x^2 - 4x + 1)^5 = h(x) \\ lok(x) = l(k(x)) = l(x^5) = 3x^{10} - 4x^5 + 1 \neq h(x) \end{cases} \end{aligned}$$

-۲۲

الف) تابع $h(x) = \sqrt[3]{x^2 + 1}$ را می‌توانیم به صورت ترکیب توابع $f(x) = x^2 + 1$ و $g(x) = \sqrt[3]{x}$ به صورت $gof(x) = g(f(x)) = g(x^2 + 1) = \sqrt[3]{x^2 + 1}$ بنویسیم.

ب) تابع $l(x) = \sqrt{x^2 + 5}$ را می‌توانیم به صورت ترکیب توابع $f(x) = \sqrt{x}$ و $g(x) = x^2 + 5$ به صورت $fog(x) = f(g(x)) = f(x^2 + 5) = \sqrt{x^2 + 5}$ به دست آوریم.

مثلاً می‌دانید که این جواب، منحصراً به فرد نبوده و مثلاً تابع $l(x)$ را می‌توانیم از ترکیب توابع $A(x) = \sqrt{\frac{x}{2}}$ و $B(x) = 2x^2 + 10$ به صورت $AoB(x) = l(x)$ نیز بدست آوریم.

-۲۳

$$\begin{aligned} \text{الف)} \quad fog(-1) &= f(\underbrace{g(-1)}_{(-1, -3) \in g}) = \underbrace{f(-3)}_{(-3, 1) \in f} = 1 \\ \text{ب)} \quad gof(0) &= g(\underbrace{f(0)}_{(0, 2) \in f}) = \underbrace{g(2)}_{(2, -6) \in g} = -6 \\ \text{پ)} \quad fog(1) &= f(\underbrace{g(1)}_{(1, -5) \in g}) = \underbrace{f(-5)}_{(-5, 3) \in f} = 3 \\ \text{ت)} \quad gof(-1) &= g(\underbrace{f(-1)}_{(-1, 1) \in f}) = \underbrace{g(1)}_{(1, -5) \in g} = -5 \end{aligned}$$

بنابراین اگر نمودارهای fog و gof را داشته باشیم می‌توانیم ببینیم که نقاط $(-1, 1)$ و $(1, 3)$ روی نمودار fog و نقاط $(0, -6)$ و $(-1, -5)$ روی نمودار gof قرار دارند.

-۲۴

الف)

$$\begin{aligned} \begin{cases} f(x) = 2x - 5 \\ g(x) = x^2 - 3x + 8 \end{cases} & \rightarrow fog(x) = f(g(x)) = f(x^2 - 3x + 8) = 2(x^2 - 3x + 8) - 5 = 2x^2 - 6x + 11 = 7 \\ & \Rightarrow 2x^2 - 6x + 11 = 7 \xrightarrow{\text{مرتبه کن}} 2x^2 - 6x + 4 = 0 \xrightarrow{\text{مجموع ضرایب، صفر است}} x = 1 \text{ یا } x = \frac{c}{a} = \frac{4}{2} = 2 \end{aligned}$$

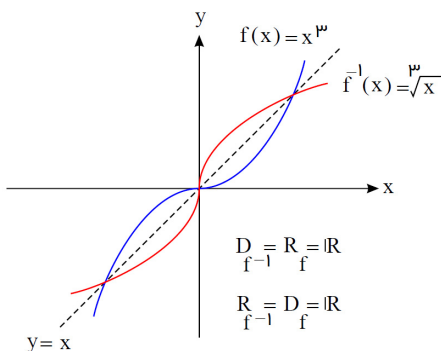
(ب)

$$\begin{cases} f(x) = 3x^2 + x - 1 \\ g(x) = 1 - 2x \end{cases} \rightarrow \text{gof}(x) = g(f(x)) = g(3x^2 + x - 1) = 1 - 2(3x^2 + x - 1) = -5$$

$$\Rightarrow -6x^2 - 2x + 3 = -5 \xrightarrow{\text{مرتب کن}} -6x^2 - 2x - 8 = 0 \xrightarrow{\times(-1)} 6x^2 + 2x + 8 = 0 \xrightarrow{\Delta \text{ از } \Delta} \Delta = (2)^2$$

-۲۵

تابع $y = x^3$ به دلیل اکیداً صعودی بودن، تابعی یک به یک و وارون پذیر است که برای دستیابی به نمودار تابع وارون آن کافی است نمودار $y = x^3$ را نسبت به خط $y = x$ قرینه کنیم:

احتمالاً می‌دانید که برای رسیدن به ضابطه‌ی تابع معکوس تابع $y = x^3$ کافی است x را برعکس y یافته و در نهایت به جای x از $f^{-1}(x)$ و به جای y از x استفاده کنیم. داریم:

$$y = x^3 \longrightarrow \sqrt[3]{y} = \sqrt[3]{x^3} \longrightarrow x = \sqrt[3]{y} \longrightarrow f^{-1}(x) = \sqrt[3]{x}$$

-۲۶

در هر مورد وارون یکی از توابع را یافته (معمولاً آن تابعی که مناسب‌تر برعکس در آن ساده‌تر است) و نشان می‌دهیم که تابع وارون به دست آمده همان تابع دوم است.

$$\text{الف) } \begin{cases} f(x) = \frac{-7}{2}x - 3 \\ g(x) = -\frac{2x+6}{7} \end{cases} \rightarrow y = -\frac{2x+6}{7} \xrightarrow{\times(-7)} -7y = 2x+6 \xrightarrow{-6} 2x = -7y-6$$

$$\xrightarrow{\div 2} x = \frac{-7y-6}{2} = \frac{-7}{2}y - 3 \xrightarrow{\text{تغییر}} g^{-1}(x) = \frac{-7}{2}x - 3 \rightarrow g^{-1}(x) = f(x) \checkmark$$

$$\text{ب) } \begin{cases} f(x) = -\sqrt{x-8} \\ g(x) = 8+x^2; x \leq 0 \end{cases} \rightarrow y = 8+x^2 \xrightarrow{-8} x^2 = y-8 \xrightarrow{\sqrt{\quad}} |x| = \sqrt{y-8}$$

$$\xrightarrow{\substack{\text{با توجه به } \\ |x|=-x}} x \leq 0 \rightarrow -x = \sqrt{y-8} \rightarrow x = -\sqrt{y-8} \rightarrow g^{-1}(x) = -\sqrt{x-8} = f(x) \checkmark$$

-۲۷

$$f(x) = \frac{9}{5}x + 32 \rightarrow y = \frac{9}{5}x + 32 \xrightarrow{-32} \frac{9}{5}x = y - 32 \xrightarrow{\times \frac{5}{9}} x = \frac{5}{9}(y - 32) \xrightarrow{\text{فالا}} f^{-1}(x) = \frac{5}{9}(x - 32)$$

رابطه‌ی $f(x) = \frac{9}{5}x + 32$ نشان می‌دهد که x درجه‌ی سلسیوس معادل $f(x)$ درجه‌ی فارنهایت است مثلاً $x = 5^\circ\text{C}$ معادل $f(5) = \frac{9}{5}(5) + 32 = 41$ درجه‌ی فارنهایت است. در حالی که رابطه‌ی $f^{-1}(x) = \frac{5}{9}(x - 32)$ به ما می‌گوید هر x درجه‌ی فارنهایت معادل $f^{-1}(x)$ درجه‌ی سلسیوس می‌باشد. مثلاً $x = 32$ درجه‌ی فارنهایت معادل $f^{-1}(32) = \frac{5}{9}(32 - 32) = 0$ یا 0°C درجه‌ی سلسیوس است.

-۲۸

با توجه به جدول زیر و این نکته که «اگر $(a, b) \in f$ آن‌گاه $(b, a) \in f^{-1}$ و بالعکس، می‌توان نوشت:

x	-۴	-۲	۲	۳
$f^{-1}(x)$	α	β	γ	λ

$$(-4, \alpha) \in f^{-1} \rightarrow (\alpha, -4) \in f$$

از نمودار f پیداست که نقطه با عرض -۴ دارای طول -۳ است و لذا $\alpha = -3$

$$(-2, \beta) \in f^{-1} \rightarrow (\beta, -2) \in f$$

از نمودار f پیداست که نقطه با عرض -۲ طولی برابر -۱ داشته و لذا $\beta = -1$

$$(2, \gamma) \in f^{-1} \rightarrow (\gamma, 2) \in f$$

از نمودار f پیداست که نقطه با عرض ۲ طولی برابر ۱ دارد و لذا $\gamma = 1$

$$(3, \gamma) \in f^{-1} \rightarrow (\gamma, 3) \in f \xrightarrow[\text{از نمودار } f \text{ می‌بینیم}]{(3, 3) \in f} \gamma = 3$$

-۲۹

تابع $f(x) = x^2 - 4x + 5$ معرف سهمی $f(x) = (x-2)^2 + 1$ با محور تقارن $x_S = 2$ می‌باشد که غیر یک‌به‌یک و وارون‌ناپذیر است.

حال اگر دامنه‌ی تابع را به یکی از فاصله‌های $[x_S, +\infty) = [2, +\infty)$ یا $(-\infty, x_S] = (-\infty, 2]$ محدود کنیم تابع f یک‌به‌یک و وارون‌پذیر خواهد شد:

حالت اول:

$$\begin{cases} f(x) = (x-2)^2 + 1 \rightarrow y = (x-2)^2 + 1 \rightarrow (x-2)^2 = y-1 \\ D_f = [2, +\infty) \end{cases}$$

$\xrightarrow{\text{بجز}} |x-2| = \sqrt{y-1} \xrightarrow{\text{با توجه به } D_f} x-2 = \sqrt{y-1} \rightarrow x = \sqrt{y-1} + 2 \rightarrow f^{-1}(x) = \sqrt{x-1} + 2$

حالت دوم:

$$\begin{cases} f(x) = (x-2)^2 + 1 \rightarrow y = (x-2)^2 + 1 \rightarrow (x-2)^2 = y-1 \xrightarrow{\text{بذر}} |x-2| = \sqrt{y-1} \\ D_f = (-\infty, 2] \\ \text{با توجه به } D_f \rightarrow -(x-2) = \sqrt{y-1} \rightarrow x-2 = -\sqrt{y-1} \rightarrow x = \sqrt{y-1} + 2 \rightarrow f^{-1}(x) = -\sqrt{x-1} + 2 \end{cases}$$

-۳۰

(الف)

برای مناسبه‌ی $(f \circ g)^{-1}(5)$ دو راه پیش رو داریم. یکی اینکه تابع مرکب $f \circ g$ را مناسبه کرده و وارون آن را بیابیم و در نهایت به جای x های آن 5 قرار دهیم. دیگر اینکه از رابطه‌ی $(f \circ g)^{-1}(x) = (g^{-1} \circ f^{-1})(x)$ استفاده کرده و با توجه به تابع وارون‌های f^{-1} و g^{-1} تابع مرکب $g^{-1} \circ f^{-1}$ را مناسبه کرده و به جای x هایش 5 قرار دهیم ما هر دو راهکار را انجام می‌دهیم؛ روش اول:

$$\begin{cases} f(x) = \frac{1}{\lambda}x - 3 \\ g(x) = x^3 \end{cases} \rightarrow f \circ g(x) = f(g(x)) = f(x^3) = \frac{1}{\lambda}x^3 - 3 \rightarrow f \circ g(x) = \frac{1}{\lambda}x^3 - 3$$

$$\xrightarrow{\text{حالا مناسبه } (f \circ g)^{-1}} y = \frac{1}{\lambda}x^3 - 3 \xrightarrow{+3} \frac{1}{\lambda}x^3 = y + 3 \xrightarrow{\times \lambda} x^3 = \lambda y + 24$$

$$\xrightarrow{\text{ریشه سوم بگیر}} x = \sqrt[3]{\lambda y + 24} \rightarrow (f \circ g)^{-1}(x) = \sqrt[3]{\lambda x + 24} \xrightarrow{\text{قرار بده } x=5} (f \circ g)^{-1}(5) = \sqrt[3]{40 + 24} = \sqrt[3]{64} = \sqrt[3]{4^3} = 4$$

حال، روش دوم را نیز امتحان می‌کنیم:

$$\begin{cases} f(x) = \frac{1}{\lambda}x - 3 \rightarrow y = \frac{1}{\lambda}x - 3 \rightarrow \frac{1}{\lambda}x = y + 3 \rightarrow x = \lambda y + 24 \rightarrow f^{-1}(x) = \lambda x + 24 \\ g(x) = x^3 \rightarrow y = x^3 \rightarrow x = \sqrt[3]{y} \rightarrow g^{-1}(x) = \sqrt[3]{x} \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{حالا می‌نویسیم}} (f \circ g)^{-1}(x) = (g^{-1} \circ f^{-1})(x) = g^{-1}(f^{-1}(x)) = g^{-1}(\lambda x + 24) = \sqrt[3]{\lambda x + 24}$$

$$\xrightarrow{\text{قرار بده } x=5} (f \circ g)^{-1}(5) = \sqrt[3]{40 + 24} = \sqrt[3]{64} = \sqrt[3]{4^3} = 4$$

حال با توجه به ضابطه‌های f^{-1} و g^{-1} موارد (ب) و (پ) را به راحتی می‌توانیم مناسبه کنیم:

$$\text{ب) } (f^{-1} \circ f^{-1})(6) = f^{-1}(f^{-1}(6)) \xrightarrow{\begin{matrix} f^{-1}(x) = \lambda x + 24 \\ f^{-1}(6) = 4\lambda + 24 = 72 \end{matrix}} f^{-1}(72) = \lambda(72) + 24 = 600$$

$$\text{پ) } (g^{-1} \circ f^{-1})(5) = g^{-1}(f^{-1}(5)) \xrightarrow{\begin{matrix} f^{-1}(x) = \lambda x + 24 \\ f^{-1}(5) = 40 + 24 = 64 \end{matrix}} g^{-1}(64) = \sqrt[3]{64} = 4$$

همانطور که می‌بینید جواب‌های موارد (الف) و (پ) یکی هستند!

جزوه محاسبات

۱- به توان رساندن اعداد دو رقمی که یکان آن‌ها ۵ است.

سه مرحله دارد

مرحله ۱- دهگان را با عدد یک جمع می‌کنیم.

مرحله ۲- عدد بدست آمده مرحله را در دهگان ضرب می‌کنیم.

مرحله ۳- جلوی عدد بدست آمده از مرحله ۲، عدد ۲۵ را می‌نویسیم.

مثال:

$$(۱۵)^2 = ۱۵ \times ۱۵ \Rightarrow ۱+۱=۲ \Rightarrow ۲ \times ۱=۲ \Rightarrow ۲۲۵$$

$$(۲۵)^2 = ۲۵ \times ۲۵ \Rightarrow ۲+۱=۳ \Rightarrow ۳ \times ۲=۶ \Rightarrow ۶۲۵$$

$$(۳۵)^2 = ۳۵ \times ۳۵ \Rightarrow ۳+۱=۴ \Rightarrow ۴ \times ۳=۱۲ \Rightarrow ۱۲۲۵$$

$$(۴۵)^2 = ۴۵ \times ۴۵ \Rightarrow ۴+۱=۵ \Rightarrow ۵ \times ۴=۲۰ \Rightarrow ۲۰۲۵$$

$$(۵۵)^2 = ۵۵ \times ۵۵ \Rightarrow ۵+۱=۶ \Rightarrow ۶ \times ۵=۳۰ \Rightarrow ۳۰۲۵$$

$$(۶۵)^2 = ۶۵ \times ۶۵ \Rightarrow ۶+۱=۷ \Rightarrow ۷ \times ۶=۴۲ \Rightarrow ۴۲۲۵$$

$$(۷۵)^2 = ۷۵ \times ۷۵ \Rightarrow ۷+۱=۸ \Rightarrow ۸ \times ۷=۵۶ \Rightarrow ۵۶۲۵$$

$$(۸۵)^2 = ۸۵ \times ۸۵ \Rightarrow ۸+۱=۹ \Rightarrow ۹ \times ۸=۷۲ \Rightarrow ۷۲۲۵$$

$$(۹۵)^2 = ۹۵ \times ۹۵ \Rightarrow ۹+۱=۱۰ \Rightarrow ۱۰ \times ۹=۹۰ \Rightarrow ۹۰۲۵$$

۲- به توان رساندن اعداد دو رقمی که دهگان آن‌ها ۵ است.

سه مرحله دارد

مرحله ۱- یکان را به توان دو می‌رسانیم.

مرحله ۲- یکان را با عدد ۲۵ جمع می‌کنیم.

مرحله ۳- اعداد بدست آمده مرحله ۲ را می‌نویسیم و جلوی آن اعداد، اعداد بدست آمده مرحله یک را می‌نویسیم.

نکته: اگر یکان را به توان دو رساندیم و یک رقمی شد پشت آن عدد صفر را قرار می‌دهیم.

مثال:

$$(۵۱)^2 = ۵۱ \times ۵۱ \Rightarrow ۱^2 = ۱ \Rightarrow ۱+۲۵=۲۶ \Rightarrow ۲۶۰۱$$

$$(۵۲)^2 = ۵۲ \times ۵۲ \Rightarrow ۲^2 = ۴ \Rightarrow ۲+۲۵=۲۷ \Rightarrow ۲۷۰۴$$

$$(۵۳)^2 = ۵۳ \times ۵۳ \Rightarrow ۳^2 = ۹ \Rightarrow ۳+۲۵=۲۸ \Rightarrow ۲۸۰۹$$

$$(۵۴)^2 = ۵۴ \times ۵۴ \Rightarrow ۴^2 = ۱۶ \Rightarrow ۴+۲۵=۲۹ \Rightarrow ۲۹۱۶$$

⋮

$$(۵۷)^2 = ۵۷ \times ۵۷ \Rightarrow ۷^2 = ۴۹ \Rightarrow ۷+۲۵=۳۲ \Rightarrow ۳۲۴۹$$

$$(۵۹)^2 = ۵۹ \times ۵۹ \Rightarrow ۹^2 = ۸۱ \Rightarrow ۹+۲۵=۳۴ \Rightarrow ۳۴۸۱$$

۳. ضرب در اعشاری با مضرب ۲۵

* در ضربها باید سعی شود که از شر اعشار خلاص شویم، در اینجا اعشار را در عدد زوج ضرب می‌کنیم.

$$\begin{array}{l} \circ/۷۵ \xrightarrow{\times ۲} ۱/۵ \\ \circ/۷۵ \xrightarrow{\times ۴} ۳ \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \circ/۵ \xrightarrow{\times ۲} ۱ \\ \circ/۵ \xrightarrow{\times ۴} ۲ \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \circ/۲۵ \xrightarrow{\times ۲} \circ/۵ \\ \circ/۲۵ \xrightarrow{\times ۴} ۱ \end{array}$$

نکته:

$$\circ/۲۵ = \frac{۱}{۴}, \circ/۵ = \frac{۱}{۲}, \circ/۷۵ = \frac{۳}{۴}, \circ/۱۲۵ = \frac{۱}{۸}, \circ/۵۶۲۵ = \frac{۱}{۱۶}$$

۴. ضرب اعداد زیر عدد ۲۰ در یکدیگر:

۴ مرحله

- مرحله ۱- یکی از اعداد با یکان عدد دیگری جمع می‌کنیم.
- مرحله ۲- جلوی عدد بدست آمده از مرحله اول صفر می‌گذاریم.
- مرحله ۳- یکان‌های دو عدد را در هم ضرب می‌کنیم.
- مرحله ۴- اعداد مراحل ۲ و ۳ را با هم جمع می‌کنیم.

مثال:

$$\begin{array}{l} ۱۲ \times ۱۳ = ۱۳ + ۲ = ۱۵ = ۱۵۰ \Rightarrow ۲ \times ۳ = ۶ \Rightarrow ۱۵۰ + ۶ = ۱۵۶ \\ ۱۳ \times ۱۵ = ۱۳ + ۵ = ۱۸ = ۱۸۰ \Rightarrow ۳ \times ۵ = ۱۵ \Rightarrow ۱۸۰ + ۱۵ = ۱۹۵ \\ ۱۶ \times ۱۳ = ۱۶ + ۳ = ۱۹ = ۱۹۰ \Rightarrow ۶ \times ۳ = ۱۸ \Rightarrow ۱۹۰ + ۱۸ = ۲۰۸ \\ ۱۵ \times ۱۷ = ۱۵ + ۷ = ۲۲ = ۲۲۰ \Rightarrow ۷ \times ۵ = ۳۵ \Rightarrow ۲۲۰ + ۳۵ = ۲۵۵ \\ \vdots \qquad \qquad \qquad \vdots \end{array}$$

۵. محاسبه‌ی اعدادی که در آنها اعشار وجود دارد.

۳ مرحله

- مرحله ۱- عدد اعشاری را به صورت $a \times 10^{-b}$ می‌نویسیم.
- مرحله ۲- اگر اعداد، صفر داشت به صورت $a \times 10^{-b}$ می‌نویسیم.
- مرحله ۳- عبارت را تفکیک و سپس ساده می‌کنیم.

مثال:

$$۱) \frac{۴/۲}{۰/۱۵ \times ۰/۱} = \frac{۴۲ \times \cancel{۱۰^{-۲}}}{۱۵ \times ۱۰^{-۲} \times \cancel{۱} \times \cancel{۱۰^{-۱}}} = \frac{۴۲}{۱۵} \times \frac{۱}{۱۰^{-۲}} = \frac{۴۲ \times ۱۰^۲}{۱۵} = \frac{۴۲۰۰}{۱۵} = ۲۸۰$$

$$۲) \frac{۲/۱ \times ۸۰}{۸۴ \times ۱۰۰} = \frac{۲۱ \times \cancel{۱۰^{-۱}} \times ۸ \times \cancel{۱۰^۱}}{۸۴ \times ۱۰^۲} = \frac{\cancel{۲۱} \times \cancel{۸}}{\cancel{۸۴} \times ۱۰^۲} = \frac{۲}{۱۰۰} = ۰/۰۲$$

$$۳) \frac{۲۸/۸ \times ۱۰۰}{۲۴ \times ۳ \times ۰/۵}$$

$$۴) \frac{۵/۲ \times ۲ \times ۹۰}{۲۶}$$

۶- به توان رساندن اعداد دو رقمی که یکان آن‌ها به یک ختم می‌شود.

مرحله ۳

مرحله ۱- یک واحد از عدد مورد نظر کم می‌کنیم و به توان ۲ می‌رسانیم.

مرحله ۲- یک واحد از عدد مورد نظر کم می‌کنیم و با خود عدد جمع می‌کنیم.

مرحله ۳- دو عدد بدست آمده از مرحله ۱ و ۲ را با هم جمع می‌کنیم.

مثال:

$$(۲۱)^۲ \Rightarrow (۲۰)^۲ = ۴۰۰ \Rightarrow ۲۰ + ۲۱ = ۴۱ \Rightarrow ۴۰۰ + ۴۱ = ۴۴۱$$

$$(۳۱)^۲ \Rightarrow (۳۰)^۲ = ۹۰۰ \Rightarrow ۳۰ + ۳۱ = ۶۱ \Rightarrow ۹۰۰ + ۶۱ = ۹۶۱$$

$$(۴۱)^۲ \Rightarrow (۴۰)^۲ = ۱۶۰۰ \Rightarrow ۴۰ + ۴۱ = ۸۱ \Rightarrow ۱۶۰۰ + ۸۱ = ۱۶۸۱$$

⋮

$$(۷۱)^۲ \Rightarrow (۷۰)^۲ = ۴۹۰۰ \Rightarrow (۷۰ + ۷۱) = ۱۴۱ \Rightarrow ۴۹۰۰ + ۱۴۱ = ۵۰۴۱$$

$$(۸۱)^۲ \Rightarrow (۸۰)^۲ = ۶۴۰۰ \Rightarrow (۸۰ + ۸۱) = ۱۶۱ \Rightarrow ۶۴۰۰ + ۱۶۱ = ۶۵۶۱$$

۷- تقسیم اعداد بر عددهایی به صورت ۱/۵، ۲/۵، ۳/۵، ۴/۵ و ...

مرحله ۳

مرحله ۱- هر دو عدد را در ۲ ضرب می‌کنیم.

مرحله ۲- اعداد بدست آمده را بر هم تقسیم می‌کنیم.

مرحله ۳- جواب را بدست، آوریم.

مثال:

$$۱) ۳۰ \div ۱/۵ \Rightarrow (۳۰ \times ۲) \div (۱/۵ \times ۲) \Rightarrow ۶۰ \div ۳ \Rightarrow ۲۰$$

$$\frac{۳۰}{۱/۵} = \frac{۳۰ \times ۲}{۱/۵ \times ۲} = \frac{۶۰}{۳} = ۲۰$$

$$۲) ۹۰ \div ۴/۵ \rightarrow \frac{۹۰ \times ۲}{۴/۵ \times ۲} = \frac{۱۸۰}{۹} = ۲۰$$

$$۳) ۲۶ \div ۶/۵ \rightarrow \frac{۲۶ \times ۲}{۶/۵ \times ۲} = \frac{۵۲}{۱۳} = ۴$$

۸- ضرب اعداد بر عددهایی به صورت ۱/۵، ۲/۵، ۳/۵، ۴/۵ و ...

۳ مرحله

مرحله ۱- اعداد که به صورت ۱/۵ یا ۲/۵ ... در عدد ۲ ضرب می‌کنیم.

مرحله ۲- مابقی اعداد را بر ۲ تقسیم می‌کنیم.

مرحله ۳- حاصل مراحل ۱ و ۲ را در هم ضرب می‌کنیم.

$$۱) ۱/۵ \times ۲۸ \Rightarrow (۱/۵ \times ۲ = ۳) \rightarrow (۲۸ \div ۲ = ۱۴) \rightarrow (۳ \times ۱۴) = ۴۲$$

$$۲) ۳/۵ \times ۱۲ \Rightarrow (۳/۵ \times ۲ = ۷) \rightarrow (۱۲ \div ۲ = ۶) \rightarrow (۷ \times ۶) = ۴۲$$

۹- تقسیم اعداد بر ۲:

۲ مرحله

$$۵ = ۴ + ۱$$

$$۹ = ۸ + ۱$$

مرحله ۱- هر عدد فرد را می‌تون به صورت مجموع یک عدد زوج با عدد یک نوشت مثلاً

مرحله ۲- از سمت چپ اعداد شروع به تقسیم می‌کنیم اگر عدد فرد بود عدد ۱ را در کنار عدد بعدی نوشته و تقسیم

می‌کنیم.

$$۵ \ ۶ \ ۳ \ ۲ \Rightarrow (۴ \ ۱۶ \ ۲ \ ۱۲) \xrightarrow{\div ۲} ۲۸۱۶$$

$$۹ \ ۷ \ ۴ \ ۶ \ ۳ \ ۲ \Rightarrow (۸ \ ۱۴ \ ۶ \ ۲ \ ۱۲) \xrightarrow{\div ۲} ۴۸۷۳۱۶$$

$$۸ \ ۹ \ ۴ \ ۹ \ ۹ \ ۴ \ ۲ \Rightarrow (۸ \ ۸ \ ۱۴ \ ۸ \ ۱۴ \ ۲) \xrightarrow{\div ۲} ۴۴۷۴۹۷۱$$

$$۳ \ ۵ \ ۴ \ ۸ \ ۱ \Rightarrow (۲ \ ۱۴ \ ۸ \ ۱) \xrightarrow{\div ۲} ۱۷۷۴۰/۵$$

۱۰- ضرب سریع اعداد در ۱۰۱ و ۱۰۰۱ و ۱۰۰۰۱ و ...

$$\begin{array}{l} ۷ \times ۱۰۱ = ۷۰۷ \\ ۸ \times ۱۰۱ = ۸۰۸ \\ ۹ \times ۱۰۱ = ۹۰۹ \end{array}$$

مرحله ۱ → یک رقمی

$$۲۲ \times ۱۰۱ = ۲۲۲۲$$

مرحله ۲ → دو رقمی عدد مورد نظر تکرار می‌شود

$$۳۲ \times ۱۰۱ = ۳۲۳۲$$

$$۶۱ \times ۱۰۱ = ۶۱۶۱$$

$$\overline{ab} \times ۱۰۱ = \overline{abab}$$

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

مرحله ۳ →

$$\overline{abc} \times 1001 = abcabc$$

$$\begin{aligned} 161 \times 1001 &= 161161 \\ 159 \times 1001 &= 159159 \\ &\vdots \\ 789 \times 1001 &= 789789 \end{aligned}$$

۱۱. ضرب سریع اعداد دو رقمی در عدد یازده ۱۱

$$\begin{array}{r} \times \quad 63 \\ 11 \\ \hline 693 \\ \downarrow \\ 693 \end{array} \quad \begin{array}{r} \times \quad 68 \\ 11 \\ \hline 748 \\ \downarrow \\ 748 \end{array} \quad \begin{array}{r} \times \quad 79 \\ 11 \\ \hline 869 \\ \downarrow \\ 869 \end{array}$$

مرحله ۳

مرحله ۱- اعداد را با فاصله می‌نویسیم.

مرحله ۲- اعداد را با هم جمع می‌کنیم و بین اعداد می‌نویسیم.

مرحله ۳- اگر جمع عدد وسطی ۲ رقمی شود، دهگان را به عدد کناری اضافه می‌کنیم.

$$1) \quad 1/5 \times 28 \Rightarrow (1/5 \times 2 = 3) \rightarrow (28 \div 2 = 14) \rightarrow (3 \times 14) = 42$$

۱۲. تقسیم سریع بر عدد ۵

$$\frac{106}{5} = \frac{106 \times 2}{5 \times 2} = \frac{212}{10} = 21/2$$

$$\frac{512}{5} = \frac{512 \times 2}{5 \times 2} = \frac{1024}{10} = 102/4$$

$$\frac{77}{5} = \frac{77 \times 2}{5 \times 2} = \frac{154}{10} = 15/4$$

۱۳. نکات در مورد لگاریتم: (در مبنای ۱۰)

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
	Log 1	Log 2	Log 3	Log 4	Log 5	Log 6	Log 7	Log 8	Log 9	Log 10
	۰	۰/۳۰۱۰	۰/۴۷۷۱	۰/۶۰۲۰	۰/۶۹۸۹	۰/۷۷۸۱	۰/۸۴۵۰	۰/۹۰۳۰	۰/۹۵۴۲	۱
تقریباً →	۰	۰/۳	۰/۵	۰/۶	۰/۷	۰/۸	۰/۸۵	۰/۹	۰/۰۵	۱

مثال:

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

$$-\text{Log}_{10} / 0.02 = -\text{Log}_{10}^{2 \times 10^{-3}} = -(\text{Log}_{10}^2 + \text{Log}_{10}^{10^{-3}}) = -(\cancel{0/3} - 3) = +2/7$$

مثال:

$$-\text{Log}_{10} / 0.4 = -(\text{Log}_{10}^{4 \times 10^{-2}}) = -(\text{Log}_{10}^4 + \text{Log}_{10}^{10^{-2}}) = -(\cancel{0/6} - 2) = +1/4$$

مثال:

$$-\text{Log}(7 \times 10^{-5}) = -(\text{Log}_{10}^7 + \text{Log}_{10}^{10^{-5}}) = -(\cancel{0/85} - 5) = +4/15$$

نکته ۱۴:

$$\text{Log}_b^a = c \rightarrow a = b^c$$

$$\text{Log}_{10}^2 = 0/3 \rightarrow 10^{0/3} = 2$$

$$\text{Log}_{10}^6 = 0/8 \rightarrow 10^{0/8} = 6$$

$$\text{Log}_{10}^3 = 0/5 \rightarrow 10^{0/5} = 3$$

$$\text{Log}_{10}^7 = 0/85 \rightarrow 10^{0/85} = 7$$

$$\text{Log}_{10}^4 = 0/6 \rightarrow 10^{0/6} = 4$$

$$\text{Log}_{10}^8 = 0/9 \rightarrow 10^{0/9} = 8$$

$$\text{Log}_{10}^5 = 0/7 \rightarrow 10^{0/7} = 5$$

$$\text{Log}_{10}^9 = 0/95 \rightarrow 10^{0/95} = 9$$

مثال: $10^{-2/5} = 10^{-3} \times 10^{0/5} = 10^{-3} \times 3 = 0/003$

مثال: $10^{-0/7} = 10^{-1} \times 10^{0/3} = 10^{-1} \times 3 = 0/03$

مثال: $10^{-2/2} = 10^{-3} \times 10^{0/8} = 10^{-3} \times 6 = 0/006$

فرمول‌های انتگرال

$$\int 1 dx = \int dx = x + C$$

$$\int u^n u' dx = \int n^n du = \frac{u^{n+1}}{n+1} + C$$

$$\int \frac{1}{x^2} dx = -\frac{1}{x} + C$$

$$\int u' \sin u dx = \int \sin u du = -\cos u + C$$

$$\int \sqrt{x} dx = \frac{2}{3} x\sqrt{x} + C$$

$$\int u' \cos u dx = \int \cos u du = \sin u + C$$

$$\int \frac{1}{x} dx = \ln |x| + C$$

$$\int \frac{u'}{u} dx = \ln |u| + C$$

$$\int x^r dx = \frac{x^{r+1}}{r+1} + C (r \neq -1)$$

$$\int u' e^u dx = -\cos x + C$$

$$\int \frac{1}{\sqrt{x}} dx = 2\sqrt{x} + C$$

$$\int \sin x dx = -\cos x + C$$

$$\int e^x dx = e^x + C$$

$$\int \cos x dx = \sin x + C$$

$$\int (1 + \tan^2 x) dx = \int \frac{1}{\cos^2 x} dx = \tan x + C$$

$$\int (1 + \cot^2 x) dx = \int \frac{1}{\sin^2 x} dx = -\cot x + C$$

این هم روابط مثلثاتی

$$\tan x = \frac{\sin x}{\cos x} \quad , \quad \cot x = \frac{\cos x}{\sin x} \quad , \quad \cot x = \frac{1}{\tan x}$$

$$\sin^2 x + \cos^2 x = 1 \quad , \quad 1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x} \quad , \quad 1 + \cot^2 x = \frac{1}{\sin^2 x}$$

$$\sin(\alpha \pm \beta) = \sin \alpha \cos \beta \pm \cos \alpha \sin \beta \quad , \quad \sin 2\alpha = 2 \sin \alpha \cos \alpha$$

$$\cos(\alpha \pm \beta) = \cos \alpha \cos \beta \mp \sin \alpha \sin \beta \quad , \quad \cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha$$

$$\cos 2\alpha = 2 \cos^2 \alpha - 1 = 1 - 2 \sin^2 \alpha \quad , \quad 1 - \cos 2\alpha = 2 \sin^2 \alpha \quad , \quad 1 + \cos 2\alpha = 2 \cos^2 \alpha$$

$$(\sin \alpha \pm \cos \alpha)^2 = 1 \pm \sin 2\alpha \quad , \quad \tan \alpha + \cot \alpha = \frac{2}{\sin 2\alpha} \quad , \quad \cot \alpha - \tan \alpha = 2 \cot 2\alpha$$

$$\sin(\alpha + \beta) \sin(\alpha - \beta) = \sin^2 \alpha - \sin^2 \beta \quad , \quad \sin 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 + \tan^2 \alpha}$$

$$\cos(\alpha + \beta) \cos(\alpha - \beta) = \cos^2 \alpha - \sin^2 \beta \quad , \quad \cos 2\alpha = \frac{1 - \tan^2 \alpha}{1 + \tan^2 \alpha}$$

$$\tan(\alpha + \beta) = \frac{\tan \alpha \pm \tan \beta}{1 \mp \tan \alpha \tan \beta} \quad , \quad \tan 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha}$$

$$\cot(\alpha \pm \beta) = \frac{\cot \alpha \cot \beta \mp 1}{\cot \beta \pm \cot \alpha} \quad , \quad \cot 2\alpha = \frac{\cot^2 \alpha - 1}{2 \cot \alpha}$$

ویژه رشته ریاضی ■ ویژه رشته تجربی ✓

$$\sin(\alpha + \beta) + \sin(\alpha - \beta) = 2 \sin \alpha \cos \beta, \quad \cos(\alpha - \beta) - \cos(\alpha + \beta) = 2 \sin \alpha \sin \beta$$

$$\sqrt{2} \sin\left(\alpha \pm \frac{\pi}{4}\right) = \sin \alpha \pm \cos \alpha, \quad \sqrt{2} \cos\left(\alpha \pm \frac{\pi}{4}\right) = \cos \alpha \mp \sin \alpha, \quad \tan\left(\frac{\pi}{4} + \alpha\right) = \frac{1 + \tan \alpha}{1 - \tan \alpha}$$

$$\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1 - 2 \sin^2 \alpha \cos^2 \alpha = 1 - \frac{1}{2} \sin^2 2\alpha$$

$$\sin^6 \alpha + \cos^6 \alpha = 1 - 3 \sin^2 \alpha \cos^2 \alpha = 1 - \frac{3}{4} \sin^2 2\alpha$$

$$\sin 3\alpha = 3 \sin \alpha - 4 \sin^3 \alpha, \quad \cos 3\alpha = 4 \cos^3 \alpha - 3 \cos \alpha$$

$$\tan 3\alpha = \frac{3 \tan \alpha - \tan^3 \alpha}{1 - 3 \tan^2 \alpha}, \quad \cot 3\alpha = \frac{3 \cot \alpha - \cot^3 \alpha}{1 - 3 \cot^2 \alpha}$$

$$\sin \alpha = 2 \sin \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\alpha}{2}, \quad \cos \alpha = 1 - 2 \sin^2 \frac{\alpha}{2} = 2 \cos^2 \frac{\alpha}{2} - 1$$

$$\cot \frac{\alpha}{2} - \tan \frac{\alpha}{2} = 2 \cot \alpha, \quad \cot \frac{\alpha}{2} + \tan \frac{\alpha}{2} = \frac{2}{\sin \alpha}$$

$$\tan \alpha = \frac{2 \tan \frac{\alpha}{2}}{1 - \tan^2 \frac{\alpha}{2}}, \quad \frac{\sin \alpha}{1 + \cos \alpha} = \tan \frac{\alpha}{2}, \quad \frac{1 - \cos \alpha}{1 + \cos \alpha} = \tan^2 \frac{\alpha}{2}$$

$$\tan(\alpha + \beta) + \tan(\alpha - \beta) = \frac{\sin 2\alpha}{\cos^2 \alpha - \sin^2 \beta}$$

ویژه رشته تجربی ویژه رشته ریاضی

$$\alpha + \beta + \gamma = k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow \tan \alpha \tan \beta + \tan \alpha \tan \gamma + \tan \beta \tan \gamma = 1$$

$$\alpha + \beta + \gamma = k\pi \Rightarrow \tan(\alpha + \beta + \gamma) = 0 \Rightarrow \tan \alpha + \tan \beta + \tan \gamma = \tan \alpha \tan \beta \tan \gamma$$

این هم لیست هم‌ارزی‌ها

$$u \rightarrow 0: \sin u \sim u, \tan u \sim u, (1+u)^n \sim 1+nu$$

$$u \rightarrow 0: \ln(1+u) \sim u, e^u - 1 \sim u, \sqrt[n]{1+u} \sim 1 + \frac{u}{n}$$

$$u \rightarrow 0: \ln(1+u) \sim u, e^u - 1 \sim u, \sqrt[n]{1+u} \sim 1 + \frac{u}{n}$$

$$u \rightarrow 0: 1 - \cos^m u \sim m \frac{u^2}{2}, u - \sin u \sim \frac{u^3}{6}, u - \tan u \sim \frac{-u^3}{3}$$

$x \rightarrow 0$: جمله‌ی کم توان \sim عبارت جبری

$x \rightarrow \pm\infty$: جمله‌ی پر توان \sim عبارت جبری

$$x \rightarrow \pm\infty: \sqrt{ax^n + bx^{n-1} + \dots} \sim \sqrt[n]{a} \left| x + \frac{b}{na} \right|$$

اگر n فرد باشد نیازی به قدر مطلق نیست.

$$n \rightarrow \infty: 1 < |a| < |b| \Rightarrow a^n \pm b^n \sim \pm b^n$$

$$n \rightarrow \infty: \sqrt[n]{n!} \sim \frac{n}{e}$$

$$n \rightarrow \infty: 1^k + 2^k + 3^k + \dots + n^k \sim \frac{n^{k+1}}{k+1}$$

$$n \rightarrow \pm\infty: [u] \sim u$$

این هم لیست اتحادها

$$(a+b)^2 = a^2 + 2ab + b^2 \quad , \quad (a-b)^2 = a^2 - 2ab + b^2$$

$$(a+b)^2 + (a-b)^2 = 2a^2 + 2b^2 \quad , \quad (a+b)^2 - (a-b)^2 = 4ab$$

$$(a+b)(a-b) = a^2 - b^2$$

$$(a-b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3 \quad , \quad (a+b)^3 = a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3$$

$$(x+a)(x+b) = x^2 + (a+b)x + ab$$

$$a^3 - b^3 = (a-b)(a^2 + ab + b^2) \quad , \quad a^3 + b^3 = (a+b)(a^2 - ab + b^2)$$

$$(a+b+c)^2 = a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2ac + 2bc$$

$$a^3 + b^3 + c^3 - 3abc = (a+b+c)(a^2 + b^2 + c^2 - ab - ac - bc) = \frac{1}{2}(a+b+c)[(a-b)^2 + (a-c)^2 + (b-c)^2]$$

ویژه رشته ریاضی ویژه رشته تجربی

قرار بود همه‌ی فرمول‌های مشتق را یک جا بنویسیم.

بفرمایید (متغیر است و مشتق‌ها نسبت به آن هستند.)

تابع	مشتق	تابع	مشتق	تابع	مشتق
C	۰	u^n	$nu'u^{n-1}$	\sqrt{u}	$\frac{u'}{2\sqrt{u}}$
x^n	nx^{n-1}	e^u	$u'e^u$	$\sqrt[m]{u}$	$\frac{u'}{m\sqrt[m]{u^{m-1}}}$
$\ln x $	$\frac{1}{x}$	$\ln u $	$\frac{u'}{u}$	$\frac{au+b}{cu+d}$	$\frac{ad-bc}{(cu+d)^2} u'$
e^x	e^x	$\sin u$	$u' \cos u$	$\sin^m u$	$mu' \cos u \sin^{m-1} u$
$\sin x$	$\cos x$	$\cos u$	$-u' \sin u$	$\cos^m u$	$-mu' \sin u \cos^{m-1} u$
$\cos x$	$-\sin x$	$\tan u$	$u'(1 + \tan^2 u)$	$\tan^m u$	$mu'(1 + \tan^2 u) \tan^{m-1} u$
$\tan x$	$1 + \tan^2 x$	$\cot u$	$-u'(1 + \cot^2 u)$	$\cot^m u$	$-mu'(1 + \cot^2 u) \cot^{m-1} u$
$\cot x$	$-(1 + \cot^2 x)$	a^u	$u'a^u \ln a$	$\sqrt[m]{x}$	$\frac{1}{m\sqrt[m]{x^{m-1}}}$
\sqrt{x}	$\frac{1}{2\sqrt{x}}$	$\log_a u$	$\frac{u'}{u \ln a}$	$\frac{ax+b}{cx+d}$	$\frac{ad-bc}{(cx+d)^2}$